

תאני **רבי שמעון**, אלמלי ידעי בני נשא, מאי קאמרי בהאי שער, וברזא דיליה, (ס"א בהני שערי ובהני מילין) כמה דאיהו ברזא דרזין, אשתמודען למאריהון, **בחכמתא עלאה**. עד כאן רזי דאורייתא, מפאן ולהלאה כתרי (נ"א סתרי) תורה, (ישעיה כג) סחרה ואתננה קדש ליי. אמר אברהם המגיה להסיר מכשול מדרך המעיינים אשר לא הופיע עליהם עדין אור בקבלה השומע ושמעין ובין כי כל המלות אשר הביא האלהי רשביי בזה הספר הקדוש כגון מצחא דגולגולתא, שערי דרישא, חללי דמוחא, חוטמא דעתיקא, אודנין, ידין, ורגלין וזולתם מהכלים הגשמיים ותארים אחרים שתאר בהם ה' ית' ובפרט באדרא קדישא רבא ובאדרא קדישא זוטא כי באלו השני מקומות רבו התארים הללו, הלא המה מורים מדות וספירות וענינים פנמיים שכליים וכל האברים שבנו החכמים הללו הם לדמיון וסימנים לדברים לא לשום סתומים ונעלמים דבר גשמי וחמרי חלילה וחס כי אין דמיון בינו ית' ובינו בשום צד מהצדדים וכל שכן מצד העצם והתבנית ה' יצילנו משגיאות. אכ"ר.

האדרא רבא קדישא

תניא, אמר **רבי שמעון לחברייא**, עד אימתי ניתיב בקיימא דסמכא חד. **כתיב (תהלים קיט) עת לעשות ליי הפרו תורתך**. יומין זעירין, ומארי דחובא דחיק. פרוזא קארי כל יומא, ומתצדי חקלא זעירין אינון. ואינהו בשולי פרמא. לא אשגחו, ולא דעיו, לאן אתר אזלין כמה דנאות. אתפנשו **חברייא לבי אדרא**, מלובשין שריין סיפיי ורומחי בידיכון, אזדרזו בתקוניכון. בעיטא, **בחכמתא**. בסוכלתנו. בדעתא. בחיזו. בידין. ברגלין (נ"א בחילא דידין ורגלין). אמלכו עליכון למאן (ס"א למלכא) דברשותיה חיי ומותא. למגזר מלין דקשוט. מלין דקדישי עליוניו צייתי להו, וחדאן למשמע להו, ולמנדע להו.

יתיב **רבי שמעון** ובכה, ואמר ווי אי גלינא, ווי אי לא גלינא. **חברייא** דהוה תמן אשתיקו. קם **רבי אבא** ואמר ליה, אי ניחא קמיה דמר לגלאה, הא **כתיב (תהלים כה) סוד יי ליראיי**, והא **חברייא** אלין דחליו **דקודשא בריך הוא** אינון, וכבר עאלו **באדרא דבי משפנא**, מנהון עאלו, מנהון נפקו.

תאנא, אתמנו **חברייא** קמיה ד**רבי שמעון**, ואשתיכחו, **רבי אלעזר בריה**. **ורבי אבא**. **ורבי יהודה**. **ורבי יוסי בר יעקב**. **ורבי יצחק**. **ורבי חזקיה בר רב**. **ורבי חניא**. **ורבי יוסי**. **ורבי ייסא**. ידיו יהבו ל**רבי שמעון**, ואצבען זקפו לעילא. ועאלו בחקלא ביני אילני ויתבו. קם **רבי שמעון** וצלי צלותיה, יתיב בגווייהו ואמר, כל חד ושויו ידיו בתוקפיה. שויו דדייהו, ונסיב לון פתח ואמר (דברים כז) **ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כלם ואמרו אמן**. פתח **רבי שמעון** ואמר, (תהלים קיט) **עת לעשות ליי**, אמאי עת לעשות ליי. משום דהפרו תורתך. מאי הפרו תורתך, תורה דלעילא. דאיהי מתבטלא אי לא יתעביד בתקונו (ס"א שמא) דא. ולעתיק יומין אתמר. **כתיב (דברים לג) אשריך ישראל מי כמוך**. (שמות טו) **מי כמוך באלים יי**.

קרא **לרבי אלעזר בריה**, אותביה קמיה, ולרבי **אבא** מסטרא אחרא, ואמר אנון כללא דכולא. עד השתא אתתקנו קיימין. אשתיקו, שמעי קלא, וארכיבתו דא לדא נקשו. מאי קלא. קלא דכנופיא עלאה דמתפנפי. **חדי רבי שמעון** ואמר, (חבוקוק ג) **יי שמעתי שמעך יראתי**. (אמר) (קל"ח ע"ב) ה'תם יאות הוה למהוי דחיל. אנון בחביבותא תליא מלתא, **דכתיב (דברים ו) ואהבת את יי אלהיך**, ו**כתיב (דברים ז) מאהבת יי אתכם**, ו**כתיב (מלאכי א) אהבתי אתכם וגו'**.

רבי שמעון פתח ואמר, (משלי יא) הולך רכיל מגלה סוד ונאמן רוח מכסה דבר. הולך רכיל, האי קרא קשיא, (כיון דאתמר רכיל אמאי הולך) איש רכיל מבעי ליה למימר, מאן הולך. אלא מאן דלא אתיישב ברוחיה, ולא הוי מהימנא, ההוא מלה דשמע, אזיל בגווייה כחיוזא במיא, עד דרמי ליה לבר. מאי טעמא. משום דלית רוחיה רוחא דקיימא. אכל מאן דרוחיה רוחא דקיימא, ביה **כתיב**, ונאמן רוח מכסה דבר. ונאמן רוח, קיימא דרוחא. (כמו ישעיה כ"ב) ותקעתו יתד במקום נאמן) **ברוחא** תליא (נ"א ברזא) מלתא. ו**כתיב**, (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך. ולית עלמא מתקיימא אלא ברזא. וכי אי במלי עלמא אצטריך רזא. במלין רזין דרזינא **דעתיק יומין**, דלא אתמסראן אפילו למלאכין עלאין על אחת כמה וכמה. אמר **רבי שמעון**, לשמאי לא אימא דיציתון (ס"א דיציתו), לארעא לא אימא דתשמע, דהא אנון קיימי עלמין. **תנא** רזין דרזין, כד פתח **רבי שמעון** ברזי דרזין, אזדעזע אתרא, וחברין אתחללו.

גלי ברזא ופתח ואמר, **כתיב (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך וגו'**. זכאין אתון **צדיקייא**, דאתגלי לכוון רזי דרזין דאורייתא, דלא אתגליין לקדישי עליונין, מאן ישגח בהאי, ומאן יזכה בהאי, דהוא סהדותא על **מהימנותא** (דמהימנותא) דכלא. (דנהיר למאתאן ושבעין עלמין ומניה נהיר אורייתא דנהירין ביה צדיקייא לעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום. מן ההוא ארחא מתפרשן לשית מאה ותליסר אורחיה דפליג בזעיר אנפין דכתיב (תהלים כ"ה) כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו וגו') צלותא ברעוא יהא, דלא יתחשב לחובא לגלאה דא.

ומה זימרון **חברייא**, דהאי קרא קשיא הוא, דהא לא הוה ליה למכתב הכי, דהא חזינון כמה מלכים הוו, עד דלא ייתון **בני ישראל**, ועד לא יהי **מלכא לבני ישראל** ומה אתחזי הקא, ויבדא אתערין **חברייא**. אלא רזא דרזין הוא, דלא יכלין בני נשא למנדע ולאשתמודע ולמרחש בדעתיהו בהאי.

תאנא, **עתיקא דעתיקין**, טמירא דטמירין, עד לא זמין תקונו (דמלכא), ועטורי עטורין, שירותא וסיומא לא הוה. והוה מגלין ומשער ביה. ופריס קמיה חד פרסא, ובה גלין ושיער מלפין.

ותקונו לא אתקיימו, **הדא הוא דכתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל**. **מלכא קדמאה**, **לבני ישראל** קדמאה. וכלהו דגליפו (ולא אתקיימו) בשמקן אתקרון. ולא אתקיימו, עד דאנח להו, ואצנע להו, ולבתר זמנא הוא אסתלק (נ"א הוה מסתכל) בההוא פרסא, ואתתקן בתקונו.

ותאנא, כד סליק ברעותא, למברי **אורייתא** טמירא תרי אלפי שנין, ואפקה, מינד אמרה קמיה, מאן דבעי לאתקנא

ולמַעבד, יתקן בְּקַדְמִיתָא תקונוי.

תאנא בְּצִינְעוּתָא דְסַפְרָא, עֵתִיקָא דְעֵתִיקוּן, סִתְרָא דְסִתְרִין טְמִיר דְטְמִירִין, אֲתֵתְקוּן וְאֲזַדְמוּ, (כלומר אשתכח, ולא אשכח ממש, אבל אתתקו ולא דידע ליה משום דהוה עתיק דעתיקו) (אבל בתיקוני ידיע) כְּחַד סְבָא דְסַבִּין, עֵתִיק מעתיקו, טְמִיר מְטְמִירִין, וּבִתְיִקוּנוּי דְיַדְעָא וְלֹא יָדִיעַ. מארי דְחִנּוּר כְּסוּ (ס״א בסומק), וְחִיזוּ בּוּסִיטָא (ס״א בוצינא) דְאַנְפוּי (נ״א באנפוי), יתיב על כורסייא דְשִׁבִּיבִין, לְאַכְפִּיָּא לון.

אַרְבַּע מָאָה אֲלָפֵי עֲלָמִין, אֲתַפְּשֵׁט חִנּוּרָא דְגוּלְגֻלְתָּא דְרִישׁוּי. וּמִנְהִירוּ דְהָאֵי חִנּוּרָא, יִרְתִּי צְדִיקָיָא לְעֲלָמָא דְאַתִּי, ד' מָאָה עֲלָמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית כג) אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁקֶל כֶּסֶף עוֹבֵר לְשׁוּחַר.

בְּגוּלְגֻלְתָּא, (בכל יומא) יִתְבִּין תְּלִיסַר (ס״א תריסר) אֲלָפֵי רְבּוּא עֲלָמִין, דְנִטְלִין עֲלׁוּי רְגְלִין, וְסִמְכִין עֲלׁוּי. וּמֵהָאֵי גוּלְגֻלְתָּא נְטִיף טְלָא, לְהַהוּא דְלָבַר, וּמִלְיָא לְרִישִׁיָּה בְּכָל יוּמָא, דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל.

וּמֵהָהוּא טְלָא דְאַנְעַר מְרִישִׁיָּה, הַהוּא דְאַיְהוּ לָבַר, יִתְעַרוּן מִתְיָא לְעֲלָמָא דְאַתִּי. דְכְּתִיב (שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל, מִלְּאֲתִי טַל לֹא כְּתִיב, אֵלָא נִמְלָא) דְכְּתִיב (ישעיה כו) כִּי טַל אֲוֹרוֹת טִלְדָּ, אֲוֹרוֹת נְהוּרָא דְחִנּוּרָתָא דְעֵתִיקָא. וּמֵהָהוּא טְלָא, מִתְקַיְמִין קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין. וְהוּא (רצ״ב) מְנָא דְטַחְנִי לְצְדִיקָיָא לְעֲלָמָא דְאַתִּי. וְנְטִיף הַהוּא טְלָא לְחַקְלָא דְתַפּוּחִין קְדִישִׁין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות טז) וַתַּעַל שִׁכְבַּת הַטַּל וְהָנִיחַ עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דֶּק מַחוּסְפָּס. וְחִיזוּ הַהוּא טְלָא חִנּוּר. כְּהָאֵי גוּנָא דְאַבְנִין (מ״ט) דְבְּדוּלְחָא, דְאַתְחַזְיָא כָּל גּוּוֹנִין בְּגוּוָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר יא) וַעֲיֵנו כַּעֲיֵן הַבְּדוּלַח.

הָאֵי גוּלְגֻלְתָּא. חִנּוּרָא דִּלְיָה, אֲנְהִיר לְתִלְסַר (רפ״ח) עֵיבַר גְּלִיפִין בְּסַחְרֻוּי. לְאַרְבַּע עֵיבַר בְּסַטְרָא חַד, וְלְאַרְבַּע עֵיבַר בְּסַטְרָא דָא, בְּסַטְרָא דְאַנְפוּי. וְלְאַרְבַּע עֵיבַר בְּסַטְרָא דָא, לְסַטְרָא דְאַחֲרָא. וְחַד לְעֵילָא דְגוּלְגֻלְתָּא. (כלומר לסטרא דלעילא).

וּמֵהָאֵי אֲתַפְּשֵׁט אֲוֹרְכָא דְאַנְפוּי, לְתַלַּת מָאָה וְשִׁבְעִין רְבּוּא עֲלָמִין. וְהַהוּא אֲתֵקְרִי אַרְדָּא אַפִּים. (כלומר אורכא דאנפין) וְהָאֵי עֵתִיקָא דְעֵתִיקוּן אֲתֵקְרִי אַרְיָכָא דְאַנְפוּי. וְהַהוּא דְלָבַר אֲתֵקְרִי זְעִיר אַנְפוּי. לְקַבְלִיָּה דְעֵתִיקָא סְבָא, קְדָשׁ קְדָשִׁים דְקָדְשָׁא. וְזְעִיר אַנְפוּי כַּד אֲסַתְפַּל לְהָאֵי, כְּלָא (ס״א טלא) דְלִתְתָא אֲתֵתְקוּן, וְאַנְפוּי מִתְפַּשְׁטִין וְאַרְיָכִין בְּהַהוּא זְמַנָּא, אָבַל לֹא כָּל שְׁעֵתָא כְּמָה דְעֵתִיקָא.

וּמֵהָאֵי גוּלְגֻלְתָּא, נְפִיק חַד עֵיבַר חִנּוּר לְגוּלְגֻלְתָּא דְזְעִיר אַנְפוּי, לְתַתְּקָא רִישִׁיָּה. וּמֵהָאֵי לְשָׂאֵר גוּלְגֻלְתִּין דְלִתְתָא, דְלִית לון חוּשְׁבָנָא. וְכָל גוּלְגֻלְתָּא יִתְבִּין אַגְר חִנּוּרָתָא (ס״א אוראותא) לְעֵתִיק יוּמִין. כַּד עֲאֲלִין בְּחוּשְׁבָנָא תְּחִילַת שְׂרַבִּיטָא. וְלְקַבִּיל דָא, (קל״ו) בְּקַע לְגוּלְגֻלְתָּא לְתַתָּא, כַּד עֲאֲלִין בְּחוּשְׁבָנָא.

בְּחַלְלָא דְגוּלְגֻלְתָּא, קְרוּמָא דְאַוּרָא דְחַקְמָתָא עֲלָאָה סְתִימָה דְלָא פְּסַק. וְהָאֵי לֹא שְׂכִיחַ (קכ״ט), וְלֹא אֲתַתְּפַח. וְהָאֵי קְרוּמָא אֲתַתְּפִיָּא עַל מוּחָא דְאַיְהוּ חַקְמָתָא סְתִימָאָה. וּבְגִינִי כַּד אֲתַפְּסִיא (ס״א ובגין דאתכסיא) הָאֵי חַקְמָתָא בְּהַהוּא קְרוּמָא, דְלָא אֲתַתְּפַחָא. (ס״א בגין דא אקרי חכמתא סתימאה).

וְהָאֵי מוּחָא, דְאַיְהוּ הָאֵי חַקְמָתָא סְתִימָאָה. שְׁקִיט וְאַשְׁתַּכִּיךְ בְּאַתְרֵיהָ, כַּחֲמַר טַב עַל דוֹרְדֵייהָ, וְהֵינּוּ דְאַמְרֵי סְבָא דְעֵתוּי סְתִים, וּמוּחִיָּה סְתִים וְשַׁכִּיךְ.

וְהָאֵי קְרוּמָא אֲתַפְּסַק מְזַעֵר אַפִּין, וּבְגִינִי כַּד מוּחִיָּה אֲתַפְּשֵׁט וְנְפִיק לְתַלְתִּין וְתַרְיִין שְׂבִילִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדְן. מֵאֵי טַעְמָא. מְשׁוּם דְקְרוּמָא אֲתַפְּסַק, דְלָא מְחַפְּיָא עַל מוּחָא. (ועל כל פנים קרומא פסיק לתתא) וְהֵינּוּ דְתַנְיִן בְּרִישׁוּמֵי אֲתוּוֹן, תִּיּוּ רְשִׁים רִישׁוּמָא לְעֵתִיק יוּמִין דְלִית דְכוּוְתִיָּה. (דביה תליא תמים דעות שלים מכל סטרוי וסתים ושכיך ושקוט כחמר טב על דורדייה)

תאנא, בְּגוּלְגֻלְתָּא דְרִישָׁא, תְּלִין אֲלָף אֲלָפִין רְבּוּא, וְשִׁבְעַת אֲלָפִין, וְחֲמֵשׁ מָאָה קוֹצֵי דְשַׁעְרֵי, חִנּוּר וְנָקִי, כְּהָאֵי עֲמָרָא כַּד אִיְהוּ נָקִי, דְלָא אֲסַתְבַּד דָא בְּדָא. דְלָא לְאַחַזְאָה עַרְבּוּבָה בְּתַקּוּנוּי. אֲלָא כְּלָא עַל בּוּרְיָיָה, דְלָא נְפִיק נִימָא מִנִּימָא, וְשַׁעְרָא מְשַׁעְרָא.

וְכָל קוֹצָא וְקוֹצָא, אִית בֵּיה אַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִי נִימֵי דְשַׁעְרֵי, כְּחוּשְׁבֵן קְדוּשִׁי. וְכָל נִימָא וְנִימָא לְהִיט בְּאַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִי עֲלָמִין. וְכָל עֲלָמָא וְעֲלָמָא סְתִים וְגִנְזִי, וְלִית דְיַדְעָא לון, בְּרִ אִיְהוּ. וְלְהִיט לְשִׁבַע (ס״א לארבע) מָאָה וְעֶשְׂרִי עֵיבַר.

וּבְכָל נִימָא וְנִימָא, אִית מְבוּעַ דְנַפְק מִמוּחָא סְתִימָאָה, (דבתר כותלא) וְנְהִיר וְנָגִיד בְּהַהוּא נִימָא, לְנִימִין דְזְעִיר אַנְפוּי. וּמֵהָאֵי מִתְקִין (ס״א מתזון) מוּחִיָּה. וְכַדִּין, נָגִיד הַהוּא מוּחָא, לְתַלְתִּין וְתַרְיִין שְׂבִילִין.

וְכָל קוֹצָא וְקוֹצָא מִתְלַחֲטוּן, וְתַלְיִין. מִתְתַּקְנוּ בְּתַקּוּנָא יָאָה, בְּתַקּוּנָא שְׁפִירָא. מְחַפְּיִין עַל גוּלְגֻלְתָּא. מִתְתַּקְנֵי קוֹצֵי דְנִימִין, מֵהָאֵי סְטְרָא, וּמֵהָאֵי סְטְרָא, עַל גוּלְגֻלְתָּא. וְתַאנָא, כָּל נִימָא וְנִימָא, אֲקָרִי (ס״א איהו) מְשִׁיכָא מְמַבּוּעַ (ס״א ממבועין) (ס״א ואינון מבועין) סְתִימִין, דְנַפְקִין מִמוּחָא סְתִימָאָה.

וְתַאנָא, מְשַׁעְרֵי דְבַר נֶשׁ, אֲשַׁתְּמוּדְעַ מֵאֵי הוּא, אֵי דִינָא אֵי רַחֲמֵי. מִכַּד עֲבִרִין עֲלׁוּי אַרְבַּעִין שְׁנִין. וְאַפִּילוּ כַּד אִיְהוּ עוּלָם, בְּשַׁעְרֵיהָ בְּתִיקוּנִיהָ (ס״א בדיוקניה) (ס״א בדיקניה) וּבְגִבְיָיָה עֵינׁוּי.

קוֹצֵין דְשַׁעְרֵי, תְּלִין בְּתַקּוּנֵי נָקִי כְּעַמַר נָקִי עַד כְּתַפּוּי. עַד כְּתַפּוּי סְלָקָא דְעֵתָא. אֲלָא עַד רִישֵׁי דְכְּתַפּוּי, דְלָא אֲתַחַזִּי קוּדְלָא. מְשׁוּם דְכְּתִיב, (ירמיה ב) כִּי פָנוּ אֵלַי עוֹרֶף וְלֹא פָנִים. וְשַׁעְרָא סְלִיק אֲבַתְרׁוּי דְאִוּדְנִין, דְלָא לְחַפְּיָא עֲלׁוּי, דְכְּתִיב

לְהִיּוֹת אֲזַנְדָּךְ פְּקוּחוֹת.

שַׁעְרָא דְנְפִיק מִבְּתַר אִוּדְנוּי, כּוּלִיָּה בְּשַׁקּוּלָא. לֹא נְפִיק דָא מִן דָא, תַּקּוּנָא שְׁלִים. תַּקּוּנָא יָאָה. תַּקּוּנָא שְׁפִירָא. תַּאֲבִיב לְמַחְמִי. תִּיאֲוּבְתָא וְחִדּוּתָא דְצְדִיקָיָא, דְאַיְנוּן בְּזְעִיר אַפִּין, לְמַחְמִי וְלְאַתְדַּבְּקָא בְּתַקּוּנוּי. דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה דְכְּלָא.

י״ג נִימִין דְשַׁעְרֵין, קִיּוּמֵי מֵהָאֵי סְטְרָא, וּמֵהָאֵי סְטְרָא דְגוּלְגֻלְתָּא, לְקַבִּיל אַנְפוּי. וּבְאַיְנוּן שְׁרִיין שַׁעְרֵי לְאַתְפַּלְגָא. לִית שְׂמֵאלָא בְּהָאֵי עֵתִיקָא סְתִימָאָה, כְּלָא יְמִנָא. אֲתַחַזִּי וְלֹא אֲתַחַזִּי. סְתִים וְלֹא סְתִים. וְהָאֵי בְּתַקּוּנִיָּה, כָּל שְׁכּוּן בֵּיה.

וְעַל הָאֵי, תַּאֲבִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְצַרְפָּא בְּלַבְהוּן, דְכְּתִיב, (שמות יז) הִנֵּשׁ יִי בְּקַרְבְּנוּ אִם אֵין. בִּין זְעִיר אַנְפוּי דְאַקְרִי יִי, וּבִין אַרְיָךְ אַנְפוּי דְאַקְרִי אִיּוּ. אֲמֵאֵי אֲתַעֲנִשוּ. מְשׁוּם דְלָא עֲבָדוּ בְּחַבִּיבוּתָא, אֲלָא בְּנִסְיוּנָא. דְכְּתִיב, (שמות יז) וְעַל נְסוּתֶם אֵת יִי לְאַמַר הִנֵּשׁ יִי בְּקַרְבְּנוּ אִם אֵין.

בְּפַלְגוּתָא דְשַׁעְרֵי, אִזִּיל חַד אַרְחָא דְנְהִיר לְמֵאֲתוֹן וְשִׁבְעִין עֲלָמִין. וּמִנִּיָּה נְהִיר אַרְחָא דְזְעִיר אַנְפוּי, דְנְהִירִין בֵּיה צְדִיקָיָא

לְעֹלָמָא דְאֵתִי. הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (משלי ד) וְאוֹרַח צְדִיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נְכוֹן הַיּוֹם. וְיִמּוֹן הוּא אֶרְחָא אֲתַפְרָשָׁא לְשִׁית מְאָה וְתִלְסָר אֲוֹרְחִין דְאוֹרִינְתָא, דְפְלִיג בְּזַעֵר אַפְּסִין. דְכְתִיב בִּיה (תהלים כה) כָּל אֶרְחוֹת יְיָ חֹסֵד וְאֶמֶת וְגו'.

מְצַחָא דְגִלְגֵּלְתָּא רַעְוָא דְרַעְוִין, רַעְוִתָּא דְזַעֵר אַנְפִּין לְקַבְּלִי הוּא רַעְוִתָּא (נ"א מְצַחָא דְגוֹלְגֵּלְתָּא, רַעְוִין אַקְרִי. דְהָא רַעְוָא דְרַעְוִין אֲתַגְלִי בְּהוּא מְצַחָא לְקַבְּלִי דָּא לְתַתָּא. כְּתִיב) דְכְתִיב (שְׁמוֹת כח) וְהָיָה עַל מְצַחוֹ תְּמִיד לְרַצּוֹן וְגו' וְהוּא מְצַחָא דְאַקְרִי רַצּוֹן, הוּא גְלוּיָא דְכָל רִישָׁא וְגוֹלְגֵּלְתָּא, דְמִתְכַסִּיָּא בְּאַרְבַּע מְאָה וְעֶשְׂרִין (נ"א וְעֶשֶׂר) עֲלָמִין. וְכַד אֲתַגְלִיָּא, אֲתַקְבֵּלָא צְלוֹתְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. אִימְתִי אֲתַגְלִיָּא. שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן. שְׁאַל תְּנִינִית אִימְתִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אִימְתִי אֲתַגְלִיָּא. אָמַר לִיה בְּשַׁעֲתָא דְצְלוֹתָא (רפ"ח) דְמִנְחָה דְשַׁבְּתָא. אָמַר לִיה מַאי טַעְמָא. אָמַר לִיה, מְשׁוּם דְהָיָה שְׁעֵתָא בְּיוֹמֵי דְחוֹל, תַּלְיָא דִינָא לְתַתָּא בְּזַעֵר אַפְּסִין.

וּבְשַׁבְּתָא אֲתַגְלִיָּא מְצַחָא דְאַתְקִרִי רַצּוֹן. בְּהָיָה שְׁעֵתָא אֲשַׁתְּכִיד רֹגְזָא. וְאַשְׁתַּכַּח רַעְוָא, וּמִתְקַבֵּלָא צְלוֹתָא. הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (תהלים סט) וְאֲנִי תַפְלִי לְךָ יְיָ עַת רַצּוֹן. וְעַת רַצּוֹן מַעֲתִיק יוֹמִין, לְגַלְגָּא מְצַחָא. וּבְגִין כְּדִ אֲתַתְּקוֹן הָאִי קְרָא, לְמִימְרִיה בְּצְלוֹתָא דְמִנְחָה בְּשַׁבְּתָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, בְּרִיד בְּרִי לְעַתִּיק יוֹמִין, רַעְוָא דְמְצַחָא תַשְׁפַּח בְּשַׁעֲתָא דְתַצְטְרִיד לִיה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁר (ס"א בְּשַׁעֲתָא) דְלְתַתָּא, כְּדִ אֲתַגְלִי מְצַחָא אֲשַׁתְּכַח חוּצָא, הַדָּא הוּא דְכְתִיב (תָּא חֲזִי בְּשַׁר דְלְתַתָּא כְּדִ אֲתַגְלִי מְצַחָא דִינָא אֲתַעֲרֵר וְאַשְׁתַּכַּח וְאַתְעַבִּיד מְצַחָא דְאַשְׁגוּחָתָא לְחִיבִי עֲלָמָא לְאַיִנוֹן דְלָא מִתְכַסִּי בְּעוּבַדִּיהוּ כְּמָה דָּאֵת אֲמַר) (יִרְמִיָּה ג) וּמְצַח (קל"ו) אֲשֶׁה זֹנֶה הָיָה לְךָ מֵאַנְתְּ הַכֹּלִם. וְהָכָא כְּדִ אֲתַגְלִי מְצַחָא, תִּיּוּבַתָּא (ס"א חֲבִיבוּתָא) וְרַעְוָא שְׁלִים אֲשַׁתְּכַח, וְכָל רֹגְזִין אֲשַׁתְּכַחוּ וּמִתְכַפְּיִין קַמִּיה.

מֵהָאִי מְצַחָא (ס"א דְלְתַתָּא), נְהִירִין אַרְבַּע מְאָה בְּתֵי דִינִין. כְּדִ אֲתַגְלִיָּא הָאִי עַת רַצּוֹן, כְּלָחוּ מְשַׁתְּכִין קַמִּיה, הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (דְנִיָּאל ז) דִּינָא יְתִיב. (כְּלוּמַר יְתִיב בְּאַתְרִיה (דף קכ"ט ע"ב) וְדִינָא לָא אֲתַעֲבִיד) וְתַנְאָא, שְׁעֵרָא לָא קָאִים בְּהָאִי אֲתַר, מְשׁוּם דְמִתְגַּלְיָא, וְלָא אֲתַפְסִיָּא. אֲתַגְלִיָּא, דִּיסְתַּפְּלוֹן מֵאַרְי דִּינָא, וְיִשְׁתַּכְּכוּ. וְלָא אֲתַעֲבִידוּ. תַנְאָא, הָאִי מְצַחָא אֲתַפְשֵׁט בְּמֵאֲתוֹן וְשַׁבְּעִין אֶלְפִין נְהִירִין בּוּצִינִין (ס"א דְנְהִירִין) מְעַדְוֹן עֲלָאָה. דְתַנְאָא, אִית עַדוֹן דְנְהִירִין לְעַדוֹן. עַדוֹן עֲלָאָה לָא אֲתַגְלִיָּא, וְהוּא סְתִים בְּסִתִּימָא וְלָא מִתְפָּרְשָׁא לְאַרְחִין כְּדִקְאֲמְרוּן. וְהָאִי עַדוֹן דְלְתַתָּא, מִתְפָּרְשׁ בְּשַׁבְּלוֹי, לְתַלְתִּין וְתַרְוִין (עֵיבַר) שְׁבִילִין.

וְאַף עַל גַּב דְמִתְפָּרְשׁ הָאִי עַדוֹן בְּשַׁבְּלוֹי, לִית דִּינְדַע לִיה, בַּר הָאִי זַעֵר אַפְּסִין. וְעַדוֹן דְלַעֲלֵאָ, לִית דִּינְדַע לִיה, וְלָא שְׁבִילִין, בַּר הוּא אֶרִיד אַנְפִּין. הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (אִיּוֹב כח) אֱלֹהִים הִבִּין דְרַכָּה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָהּ. אֱלֹהִים הִבִּין דְרַכָּה, דָּא עַדוֹן דְלְתַתָּא, דִּינְדַע זַעֵר אַפְּסִין. וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָהּ, דָּא עַדוֹן דְלַעֲלֵאָ, דִּינְדַע עַתִּיק יוֹמִין, סְתִימָאָה דְכָלָּא. עֵינִין דְרִישָׁא חוּרָא, מְשַׁתְּנִין מְשַׁר עֵינִין, לִית כְּסוּתָא עַל עֵינָא. וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא. מַאי טַעְמָא. דְכְתִיב (תהלים קכא) הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל דְלַעֲלֵאָ. וְכְתִיב (יִרְמִיָּה לב) אֲשֶׁר עֵינָיִךְ פְּקוּחוֹת. וְתַנְאָא, כָּל מַה דְאַתִּי בְּרַחֲמִי, לִית כְּסוּתָא עַל עֵינָא, וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא. כָּל שְׁכוֹן רִישָׁא חוּרָא, דְלָא בְּעָא מִיְדִי. (ס"א נְטִירוֹ) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אַבָּא לְמַאי הָאִי רְמִיזָא. אָמַר לִיה לְנוּנִי גְמָא, דְלִית כְּסוּתָא עַל עֵינָא, וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא, וְלָא נִימִין, וְלָא בְּעִינִין נְטוּרָא עַל עֵינָא. כָּל שְׁכוֹן עַתִּיקָא דְעַתִּיקָא, דְלָא בְּעִי נְטוּרָא. וְכָל שְׁכוֹן דְאַיְהוּ מְשַׁגַּח לְכָלָּא, וְכָלָּא מִתְזוֹן בִּיה וְלָא נָאִים. הַדָּא הוּא דְכְתִיב, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דְלַעֲלֵאָ.

כְּתִיב (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְיָ אֵל יִרְאִיו. וְכְתִיב (זכריה ד) עֵינֵי יְיָ הִפְּחוּ מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. לָא קְשִׁיָּא, הָא בְּזַעֵר אַפְּסִין. הָא בְּאַרְיָד אַנְפִּין. וְעַם כָּל דָּא תְרִי עֵינִין אִינּוֹן וְאַתְחַוּוּרִין (ס"א וְאַתְחַוּוּרִין) לְחַד, עֵינָא דְאַיְהִי חוּרָא בְּגוֹ חוּרָא וְחוּרָא דְכָלִיל כָּל חוּרָא.

חוּרָא קְדַמָּאָה, נְהִיר וְסִלִיק, וְנַחֲתִית לְאַסְתַּפְּלָא (ס"א לְאַתְכַּלְלָא), דְצְרִיר בְּצוּרָא. תַנְאָא, בְּטַש הָאִי חוּרָא, וְאַדְלִיק גִּי בּוּצִינִי, דְאַקְרוּן: הוּד. וְחֻדָּה. וְלַהֲטִין בְּחֻדוֹתָא בְּשַׁלְמִימוּתָא.

חוּרָא תְנִינָא, נְהִיר, וְסִלִיק וְנַחֲתִית, וְבְטַש וְאַפִּיק (ס"א וְאַדְלִיק) גִּי בּוּצִינִין אַחְרָנִין, דְאַקְרוּן נַצַּח וְחֹסֵד וְתַפְאַרְת, וְלַהֲטִין בְּשַׁלְמִימוּתָא בְּחֻדוֹתָא.

חוּרָא תְלִיתָאָה, לְהִיט וְנְהִיר, וְנַחֲתִית וְסִלִיק, וְנַפִּיק מְסִתִּימוּתָא דְמוּחָא, וְבְטַש בְּבוּצִינָא אֲמַצְעִיתָא שְׁבִיעָאָה. וְאַפִּיק אֶרְחָא לְמוּחָא תַתָּאָה, (נ"א וְאַפִּיק אֶרְחָא לְלֵבָא תַתָּאָה) וּמִתְלַהֲטוֹן כְּלָחוּ בּוּצִינִין דְלְתַתָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן יְאֹתָהּ הוּא, וְעַתִּיק יוֹמִין יִפְקַח עֵינָא דָּא עַלְךָ, בְּשַׁעֲתָא דְתַצְטְרִיד לִיה.

תַנְאָא חוּרָא בְּגוֹ חוּרָא. וְחוּרָא דְכָלִיל כָּל חוּרָא. חוּרָא קְדַמָּאָה, נְהִיר, וְסִלִיק. וְנַחֲתִית לְתַתָּא (ס"א לְתַלַּת) בּוּצִינִי דְלַסְטֵר שְׁמָאָלָא, וְלַהֲטִין וְאַסְחוֹן בְּהָאִי חוּרָא, כְּמָאֵן דְאַסְחִי גּוּפִיָּה בְּבוּסְמִין טְבִין, וְבְרִיחִין, עַל מַה דְהוּו עֲלוֹי בְּקַדְמִיתָא. חוּרָא תְנִינָא, נַחֲתִית, וְסִלִיק, וְנְהִיר לְתַלַּת בּוּצִינִי, דְלַסְטֵר מִינָא. וְלַהֲטִין וְאַסְחוֹן בְּהָאִי חוּרָא, כְּמָאֵן דְאַסְחִי בְּבוּסְמִין טְבִין וְבְרִיחִין, עַל מַה דְהוּו עֲלוֹי בְּקַדְמִיתָא.

חוּרָא תְלִיתָאָה, נְהִיר וְסִלִיק וְנַחֲתִית, וְנַפִּיק נְהִירוֹ דְחוּרָא, דְלָגוּ לְגוֹ מוֹחָא, וְבְטַש בְּשַׁעֲרָא אוּכְמָא, כְּדִ אֲצַטְרִיד. וְבְרִישָׁא. וְבְמוּחָא דְרִישָׁא. וְנְהִיר לְתַלַּת כְּתַרְוִין דְאַשְׁתַּאָרוּ, כְּמָה דְאַצְטְרִיד לְגַלְגָּאָה. אִי נִיחָא קַמִּי עַתִּיק סְתִימָא דְכָלָּא. וְתַנְאָא לָא סְתִים הָאִי עֵינָא. וְאַיִנוֹן תְרִין וּמִתְחַוּוּרִין (ס"א וְאַתְחַוּוּרִין) לְחַד. כָּלָּא הוּא יְמִנָא. לָא הוּי (ס"א לִית בִּיה) שְׁמָאָלָא. לָא נָאִים וְלָא אֲדַמִּיד, וְלָא בְּעִי נְטִירוּתָא. לִית מָאֵן דְאַגִּין עֲלִיה. הוּא אֲגִין עַל כָּלָּא, וְהוּא אֲשַׁגַּח עַל כָּלָּא. וּמֵאַשְׁגַּחוּתָא דְהָאִי עֵינָא מִתְזוֹן כְּלָחוּ.

תַנְאָא, אִי עֵינָא דָּא אֲסִתִּים רַעְוָא חֲדָא, לָא יְכַלִּין לְקַיִמָא כְּלָחוּ, בְּגִין כְּדִ אַקְרִי עֵינָא פְּקִיחָא. עֵינָא עֲלָאָה. עֵינָא קְדִישָׁא. עֵינָא דְאַשְׁגַּחוּתָא. עֵינָא דְלָא (דף ק"ל ע"א) אֲדַמִּיד וְלָא נָאִים. עֵינָא דְהוּא נְטוּרָא דְכָלָּא. עֵינָא דְהוּא קִיּוּמָא דְכָלָּא. וְעַל הָאִי כְּתִיב (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא בּוֹרֵךְ, אֵל תִּקְרִי בּוֹרֵךְ אֵלָּא יְבָרֵךְ. דְהָאִי אֲתַקְרִי טוֹב עֵין, וּמְנִיָּה מְבָרֵךְ לְכָלָּא. וְתַנְאָא, לִית נְהִירוֹ לְעֵינָא תַתָּאָה, לְאַסְתַּחָּא מֵאַדְמִימוּתָא מֵאוּכְמוּתָא בַר כְּדִ חֲזִי (ס"א אֲתַחֲזִי) (ס"א אֲתַסְחִיל) מֵהָאִי נְהוּרָא חוּרָא דְעֵינָא עֲלָאָה דְאַקְרִי טוֹב עֵין. וְלִית דִּינְדַע כְּדִ נְהִיר עֵינָא עֲלָאָה דָּא קְדִישָׁא וְאַסְחִי לְעֵינָא תַתָּאָה דָּא. בַּר

איהו.

וזמניו **צדיקניא**, זכאי עליוניו, למחמי דא ברוחא דחכמתא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה נב) **כי עין בעין יראו**. אימתי. בשב **י** ציון. וכתיב (במדבר יד) **אשר עין בעין נראה אתה יי**. ואלמלא עינא טבא עלאה, דאשגח ואסחי לעינא בתתאה, לא יכיל עלמא למיקם רגעא חדא.

תאנא בצניעותא דספרא, אשגחיתא דעינא בתתאה, כד אשגח נהירו עלאה ביה, ועייל ההוא נהירו דעלאה בתתאה. דמניה נהיר כלא הדא הוא דכתיב **אשר עין בעין נראה אתה יי**.

כתיב (תהלים לג) **הנה עין יי אל יראיו**. וכתיב (זכריה ד) **עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ**. זכו, עיני יי אל יראיו, עינא דלעילא. לא זכו, עיני יי המה משוטטות, עינא דלתתא.

דתנאי, מפני מה זכה יוסף דלא שלטא ביה עינא בישא, מפני שזכה לאשתתחא בעינא טבא עילאה, **הדא הוא דכתיב**, (בראשית מט) **בן פורת יוסף בן פורת עלי עין**. אמאי הוא בן פורת. **עלי עין**. כלומר על סבת עין דאשתתחא ביה.

וכתיב טוב עין הוא יבורך, מאי טעמא. **כי נתן מלחמו לדל**. מאי טעמא אקרי חד. תא חזי, בעיניה דתתאה אית עינא מינא, ואית עינא דשמאלא. ואינון תרי, בתרי גווי. אבל הכא, לית עינא שמאלא. ותרווייהו בדרגא חד סלקי, וכלא מינא. ובגיני כד, עינא חד, ולא תרין.

ותאנא, עינא דא, דהוא עינא דאשגחיתא. פקיתא תדיר. חייכאן תדיר. ותדאן (ס"א וחואן) תדיר, דלא הוי הכי לתתאה, דכלילן **בסומקא** ו**בחוורא**, בגי גווי, ולא הוה תדיר פקיתא (ס"א דליה גבינא) דלית גבהנא סוטרא (ס"א כליה גביני סודרא) (ס"א דליה עיניה בגביני דמכסאן) על עינא. ועל דא כתיב, (תהלים מד) **עננה למה תישן יי**.

(מלכים ב יט) **פקח יי עיניך**.

כד אתפקח, אית למאן דאתפקח לטב. ולמאן דלא אתפקח לטב. ווי למאן דאתפקח ועינא אתערב **בסומקא**, ו**סומקא** אתחזי לקבליה, ומכסינא עינא. מאן ישתזיב מניה. אבל **עתיק יומין**, טבא דעינא. **חנור** בגו **חנור**. **חנור** דכליל כל **חנורי**. זכאה חולקיה, למאן דישגח עלויה, חד **חנור** מנייהו. ועל דא ודאי **כתיב טוב עין הוא יבורך**. וכתיב (ישעיה ב) **בית יעקב לכו ונלכה באור יי**.

תאנא, (עם כל דא) שמיא ד**עתיקא** סתים מכלא, ולא מתפרש באורייתא, בר מן אתר חד, דאומי **זעיר אפין** לאבריהם, דכתיב, (בראשית כב) **בי נשבעתי נאם יי**. נאם ד**זעיר אפין**. וכתיב, (בראשית מח) **בך יברך ישראל**, **ישראל** דלעילא.

וכתיב (ישעיה מט) **ישראל אשר בך אתפאר, לישראל קאמר דא**. ותנינן **עתיק יומין** אקרו והאי והאי שפיר. **תנאי**, כתיב (דניאל ז) **חזה הוית עד די פרסוון רמיו ועתיק יומין יתיב**. פרסוון רמיו, מאן הוא. אמר **לרבי יהודה**, קום בקיומך ואתקין פרסייא דא.

אמר **רבי יהודה**, כתיב (דניאל ז) **כורסייה שביבין דינור**. ועתיק יומין יתיב על האי פרסייא. מאי טעמא. **דתנאי אי עתיק יומין** לא יתיב על האי פרסייא, לא יכיל לאתקיימא עלמא, מקמי ההוא כורסייא. כד יתיב **עתיק יומין** עליה לפפייא (ס"א אתכפייא) לההוא כורסייא, ומאן דרכיב שליט. בעידנא דנטיל מהאי פרסייא, ויתיב על כורסייא אחרא, כורסייא קדמאה רמיו, דלא שלטא אלא איהו דרכיב ביה **עתיק יומין**. אמר **רבי שמעון לרבי יהודה**, יתתקן אחרך, וייתי בך מעתיק יומין.

ותא חזי כתיב (ישעיה מא) **אני יי ראשון ואת אחרונים אני הוא**. כלא הוא, והוא סתים מכל סטרוי. (בהאי) **חוטמא**. **תאנא**, בחוטמא אשתמודע **פרצופא**.

ותא חזי מה בין **עתיקא**, ל**זעיר אפין**. דא מאריה ד**חוטמא** מחד נוקבא חיינ, ומחד נוקבא חיינ דחיינ. האי **חוטמא**. הוא פרדשקא, דביה נשיב **רוחא דחיי**, ל**זעיר אפין**. וקרנין ליה סליחה. והוא נחת רוח, אתבסמויתא ד**רוחא**.

דרוחא דנפיק (מהכא) מאינון נוקבי, חד **רוחא** נפיק ל**זעיר אפין**. לאתערא (ס"א חיינ מכל סטרוי, חירו מכל סטרי, חיינ דחיינ) ליה בגנתא ד**עזון**. וחד **רוחא דחיי**, דביה זמין לזמנא לבריה דדוד, למנדע **חכמתא**. ומההוא נוקבא, אתער נפיק **רוחא ממוחא סתימאה**, וזמין לאשראה על **מלכא משיחא**, דכתיב, (ישעיה יא) **ונחה עליו רוח יי רוח חכמה ובינה רוח עצה ויבורה רוח דעת ויראת יי**. הא הכא ד' רוחין, והא **רוחא** חדא אמרינן. אמאי תלת. קום **רבי יוסי** בקיומך.

קום **רבי יוסי** ואמר. בינומי ד**מלכא משיחא**, לא יימרון חד לחד, אליף לי **חכמתא**, דכתיב, (ירמיה לא) **ולא למדו עוד איש את רעהו וגו'**, **כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם**. ובההוא זמנא, יתער **עתיק יומין**, **רוחא** דנפיק ממוחא **סתימאה** דכלא, וכד ישלופ דא, כל רוחין דלתתא יתערון עמיה. ומאן אינון. אינון (תרין) כתרין קדישין ד**זעיר אפין**. ואינון שיתא רוחין אחרנין, דיהבי (ס"א דהכל) אינון (ס"א שיתא רוחין, ג' רוחין אינון דכללינן תלת אחרנין) דכתיב **רוח חכמה ובינה רוח עצה ויבורה רוח דעת ויראת יי**.

דתנינן, כתיב (דברי הימים א כט) **וישב שלמה על פסא יי**. וכתיב (מלכים א י) **שש מעלות לפסא**. ומלכא משיחא זמין למיתב בשבעה. שיתא אינון **ורוחא דעתיק יומין** דעלייהו, הא שבעה. כמה דאתמר. (ג' רוחי אינון דכללינן ג' אחרנין) אמר ליה **רבי שמעון**, רוחך ננוח לעלמא דאתי.

תא חזי, כתיב (יחזקאל לז) **כה אמר יי מארבע רוחות באי הרוח וגו'**. וכי ארבע רוחי עלמא, מאי עבדי הכא. אלא ארבע רוחי יתערון. ג' אינון. **ורוחא דעתיקא** סתימא ארבע, והכי הו. דכד יפוק דא, נפקין עמיה תלתא, דכלילן בגו תלתא אחרנין.

וזמין **קודשא בריך הוא** לאפקא חד **רוחא** דכליל מכלהו. דכתיב **מארבע רוחות באי הרוח**. ארבע רוחות באי לא כתיב פאן, אלא **מארבע רוחות באי**. ובינומי ד**מלכא משיחא**, לא יצטרכון למילף חד לחד, דהא **רוחא** דלהון דכליל מכל רוחין. וידע כלא. **חכמה ובינה עצה ויבורה (רוח) דעת ויראת יי**. משום **רוחא** דכלילא מכל רוחי. בגין כד כתיב, **מארבע רוחות**, דאינון ארבע דכלילן בשבעה **דרגין** עלאין דאמרן. **ותאנא**, דכלהו כלילן בהאי **רוחא דעתיקא דעתיקין**, דנפיק ממוחא סתימאה לנוקבא ד**חוטמא**.

ותא חזי, מה בין **חוטמא לחוטמא**. **חוטמא דעתיק יומין** חיינ מכל סטרוי. **חוטמא דזעיר אפין**, כתיב, (שמואל ב כב)

עלה עֶשֶׂן בָּאֵפוֹ וְאֵשׁ מִפִּי תֹאכַל וְגו'. עֲלֵה עֶשֶׂן בָּאֵפוֹ, וּמֵהוּא עֶשֶׂן דְּלִיק נוּר, כַּד סָלִיק תִּנְנָא לְבַתֵּר. גְּחָלִים בְּעָרוּ מִמֶּנּוּ. מַהוּ מִמֶּנּוּ (ג' נוסחי). מֵאוּתוֹ עֶשֶׂן. מֵהוּא חוּטְמָא, מֵהוּא אֶשָׁא.

תֵּאנָא, כַּד הוּהוּ רַב הַמְנוּנָא סָבָא בְּעֵי לְצַלָּה צְלוּתֵיהּ, אָמַר לְבַעַל הַחוּטִים אֲנִי מִתְפַּלֵּל, לְבַעַל הַחוּטִים אֲנִי מִתְחַנֵּן. וְהִינוּ דְכַתִּיב, (ישעיה מו) וַתְּהַלְתִּי אַחֲסִים לְךָ, הָאֵי קָרָא לְעַתִּיק יוֹמִין אָמְרוּ.

תֵּנָא, אוּרְכָא דְחוּטְמָא, תַּלְתּוּ מֵאָה וְעִיָּה עֲלָמִין, אֲתַמְלִין מִן הוּא חוּטְמָא. וְכַלְהוּ מִתְדַבְּקוּ בְּזַעִיר אַפִּין. הָאֵי תּוֹשְׁבַחְתָּא דְתַקְוָנָא דְחוּטְמָא הוּא. וְכַל תַּקְוִי דְעַתִּיק יוֹמִין, אֲתַחֲזוּן וְלֹא אֲתַחֲזוּן לְמֵאֵרִי מִדִּין, וְלֹא אֲתַחֲזוּן לְכַלָּא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וּוִי מֵאֵן דְּאוֹשִׁיט יְדוֹי בְּדִיקָנָא יִקְרָא עֲלָאָה, דְּסָבָא קַדִּישָׁא, טְמִירָא וְסִתִּימָא (נ"א טְמִיר וְסִתִּים) מְכַלָּא דִּיקָנָא דְהָיָא תּוֹשְׁבַחְתָּא. דִּיקָנָא דְסִתִּים וְנִקִּיר מְכַל תַּקְוִי. דִּיקָנָא דְלֹא יִדְעִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. דִּיקָנָא דְהָיָא תּוֹשְׁבַחְתָּא דְכַל תּוֹשְׁבַחִין. דִּיקָנָא דְלֹא הוּי בַר נֶשׁ נְבִיאָה וְקַדִּישָׁא דִּיקָרַב לְמַחְמִי לִיה. דִּיקָנָא דְהָיָא תַלְמִיָּא בְּשַׁעְרוֹי עַד טְבוּרָא דְלִבָּא. חוּרָא כְּתִלְגָא יִקְרָא דִּיקִירִין. טְמִירָא דְטְמִירִין. מְהִימְנוּתָא דְמְהִימְנוּתָא דְכַלָּא.

תֵּאנָא, בְּצִנְיַעוּתָא דְסַפְרָא, דְהָאֵי דִּיקָנָא מְהִימְנוּתָא דְכַלָּא, נְפִיק מֵאוּדְנוֹי, וְנַחֲתִית סוּחְרַנְיָה דְפּוּמָא קַדִּישָׁא, וְנַחֲתִית וְסָלִיק וְחָפִי, בְּתַקְרוּבְתָּא (סג) דְבוּסְמָא טְבָא, חוּרָא דִּיקִירָא (ס"א דְבִדִּיקָנִיה). וְנַחֲתִית (ס"א חוּרָא יִקִירָא דְדִיקָנִיה נַחֲתִית) בְּשַׁקּוּלָא, וְחָפִי עַד טְבוּרָא. הוּא דִּיקָנָא יִקְרָא, מְהִימְנָא שְׁלִימָא, דְנִגְדִין בֵּיה 'י"ג נְבִיעִין, מְבוּעִין דְמִשְׁחָ רְבוּת טְבָא, בְּתַלְתּוּ עֶשֶׂר תַּקְוִינִין מִתְתַּקְנָא.

תַּקְוָנָא קְדָמָאָה. מִתְתַּקֵּן שַׁעְרָא מְלַעֲיָלָא, וְשַׁאֲרֵי מֵהוּא תַּקְוָנָא דְשַׁעֲרֵי רִישִׁיָּה, דְסָלִיק בְּתַקְוִינֵי לְעֵילָא מֵאוּדְנוֹי, וְנַחֲתִית מִקְמֵי פְתַח דְאוּדְנוֹי, בְּחַד חוּטָא בְּשַׁקּוּלָא טְבָא, עַד רִישָׁא דְפּוּמָא.

תַּקְוָנָא תַנְיָנָא. מִתְתַּקֵּן שַׁעְרָא מְרִישָׁא דְפּוּמָא, (וְסָלִיק) עַד רִישָׁא אַחְרָא דְפּוּמָא, בְּתַקְוָנָא שְׁקִיל.

תַּקְוָנָא תַלְתִּיתָאָה. מְאֻמְצַעִיתָא דְתַחֲתוּת (ס"א דְהָאֵי) חוּטְמָא, מִתַּחֲתוּת תַּרְוִין נוּקְבִין, נְפִיק חַד אוּרְכָא, וְשַׁעְרָא אֲתַפְסֵק בְּהוּא אַרְחָא, וּמְלָא מְהִי גִיסָא, וּמְהִי גִיסָא שַׁעְרָא, מִתַּקְוָנָא שְׁלִים סוּחְרַנְיָה דְהוּא אוּרְכָא.

תַּקְוָנָא רְבִיעִיתָאָה. מִתְתַּקֵּן שַׁעְרָא (וְנַחֲתִית) תַּחֲתוּת פּוּמָא, מְרִישָׁא חַדָּא לְרִישָׁא חַדָּא, בְּתַקְוָנָא שְׁלִים.

תַּקְוָנָא חֲמִישָׁאָה. תַּחֲתוּת פּוּמָא נְפִיק אַרְחָא אַחְרָא, בְּשַׁקּוּלָא דְאַרְחָא דְלַעֲיָלָא, וְאַלְוִין תַּרְוִין אַרְחִין רְשִׁימִין עַל פּוּמָא, מְכָאֵן מְכָאֵן.

תַּקְוָנָא שְׁתִּיתָאָה. מִתְתַּקֵּן שַׁעְרָא, וְסָלִיק וְנְפִיק מְלַרַע לְעֵיל לְרִישָׁא דְפּוּמָא. וְחָפִי תַקְרוּבְתָּא דְבוּסְמָא טְבָא, עַד רִישָׁא דְפּוּמָא דְלַעֲיָלָא. וְנַחֲתִית שַׁעְרָא לְרִישָׁא דְפְתַח דְאוּרְכָא תַתָּאָה דְפּוּמָא.

תַּקְוָנָא שְׁבִיעִיתָאָה. פְּסִיק שַׁעְרָא, וְאַתְחֲזוּן תַּרְוִין תַּפּוּחִין, בְּתַקְרוּבְתָּא דְבוּסְמָא טְבָא, שְׁפִירוֹ וְזָאֵן לְמַחְזִי. בְּגִינֵיהוֹן אֲתַקְיִים עֲלָמָא, חַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (משלי טז) בָּאוּר פְּנֵי מִלְךָ חִיִּים.

תַּקְוָנָא תְּמִינָאָה. נְפִיק חַד חוּטָא דְשַׁעְרֵי סוּחְרַנְיָה דְדִיקָנָא, וְתַלְוִין בְּשַׁקּוּלָא עַד טְבוּרָא.

תַּקְוָנָא תְּשִׁיעִיתָאָה. מִתְעַרֵּי וּמִתְעַרְבִין שַׁעְרֵי דִיקָנָא, עִם אֵינוֹן שַׁעְרֵי דְתַלְוִין בְּשַׁקּוּלָא, (דְתַלְוִין) וְלֹא נְפִיק דָּא מִן דָּא.

תַּקְוָנָא עֲשִׂירָאָה. (מִתְעַרְבִין) נַחֲתִין שַׁעְרֵי תַחֲתוּת דִיקָנָא. וְחָפִינֵי בְּגִרְוִנָא תַחֲתוּת דִיקָנָא.

תַּלְסִיר תַּקְוִינֵי. דְלֹא נְפִיקוּן נִימָא מִן נִימָא, וּמִתְשַׁעְרֵן בְּשִׁיעוּרָא שְׁלִים.

תַּקְוָנָא תְּרִיסֵר. דְלֹא תַלְוִין שַׁעְרֵי עַל פּוּמָא, וּפּוּמָא אֲתַפְנִי מְכַל סְטְרוֹי. וְזָאֵן שַׁעְרֵי סְחוּר סְחוּר לִיה.

תַּקְוָנָא תְּלִיסֵר. דְתַלְוִין שַׁעְרֵי בְּתַחֲתוּת דִיקָנָא, מְכָאֵן וּמְכָאֵן, בִּיקְרָא זָאָה, בִּיקְרָא שְׁפִירָא. מְחָפִינֵי עַד טְבוּרָא. לֹא אֲתַחֲזוּ (ס"א לֹא אֲתַחֲזוּאָה) מְכַל אֲנִפֵי תַקְרוּבָא דְבוּסְמָא, בַּר אֵינוֹן תַּפּוּחִין שְׁפִירוֹ חוּרִין, דְמַפְקִין חִיִּין לְעֵלְמָא, וּמְחֲזִינֵי חַדוּ לְזַעִיר אַפִּין.

בְּתַלְסִיר תַּקְוִינֵי אֲלִין, נִגְדִין וְנְפִיקוּן תַלְסִיר מְבוּעִין דְמִשְׁחָ רְבוּת, וְנִגְדִין לְכַל אֵינוֹן דְלַתַּתָּא. וְנַהֲרִין בְּהוּא מִשְׁחָא. וּמְשִׁיחִין מֵהוּא מִשְׁחָא, דְבְּתַלְסִיר תַּקְוִינֵי אֲלִין. בְּתַלְסִיר תַּקְוִינֵי אֲלִין אֲתַרְשִׁים דִּיקָנָא יִקְרָא, סִתִּימָאָה דְכַלָּא, דְעַתִּיק דְעַתִּיקוּ. מִתְרִי תַפּוּחִין שְׁפִירוֹ דְאַנְפוּי, נַהֲרִין אֲנְפוּי דְזַעִיר אֲנְפוּי, וְכַל חִיזוּר (ס"א חִיזוּר) וְשׁוֹשֵׁן דְאַשְׁתַּכְּחוּ לְתַתָּא, נַהֲרִין וּמִתְלַהֲטִין מֵהוּא נְהוּרָא דְלַעֲיָלָא. תַּקְוִינֵי תַלְסִיר אֲלִין, אֲשַׁתְּכּוּ בְּדִיקָנָא, וּבְשִׁלִּימוּת דִּיקָנָא בְּתַקְוִינֵי, אֲתַקְרִי בַר נֶשׁ נְאָמֵן. דְכַל דְחָמִי דִיקָנִיה, תַּלִּי בֵּיה מְהִימְנוּתָא.

תֵּאנָא בְּצִנְיַעוּתָא דְסַפְרָא, תַלְסִיר תַּקְוִינֵי אֲלִין דְתַלְוִין בְּדִיקָנָא יִקְרָא, בְּשִׁבְעָאָה (מִנְהוֹן) מִשְׁתַּכְּחִי בְּעֵלְמָא, וּמִתְפַּתְחִי בְּתַלְסִיר תַּרְעֵי דְרַחֲמֵי. וּמֵאֵן דְּאוֹשִׁיט יְדִיה לְאוּמָאָה, כְּמֵאֵן דְּאוּמֵי בְּתַלְסִיר תַּקְוִינֵי דִיקָנָא. הָאֵי בְּאַרְיֵד אַפִּין. בְּזַעִיר אַפִּין בְּכַמָּה. אָמַר לְרַבִּי יֶצְחָק, קוּם בְּקוּימָד, וְסָלְסַל בְּסָלְסָלָא דְתַקְוָנָא דְמְלָכָא (ס"א בְּדִיקָנָא) קַדִּישָׁא הֵיאֵךְ יִתְתַּקְנוּן.

קָם רַבִּי יֶצְחָק, פְּתַח וְאָמַר, (מִיכָה ז) מִי אֵל כְּמוֹד נֹשֵׂא עוֹן וְגו', יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ וְגו', תַתַּן אֶמֶת לְיַעֲקֹב וְגו'. תֵּאנָא, תַלְסִיר מְכִילִין אֲתַחֲזוּן הָכָא, וְכַלְהוּ נְפִיקוּן מִתַּלְסִיר מְבוּעִין דְמִשְׁחָ רְבוּת דְתַיקוּנֵי (דף קל"א ע"ב) דִּיקָנָא קַדִּישָׁא, עַתִּיקָא דְעַתִּיקוּ. טְמִירָא דְטְמִירִין. תֵּנָא, תַּקְוָנָא דְדִיקָנָא טְמִיר וְסִתִּים, טְמִיר וְלֹא טְמִיר. סִתִּים וְלֹא סִתִּים. בְּתַקְוִינֵי יְדִיעַ וְלֹא יְדִיעַ.

תַּקְוָנָא קְדָמָאָה. הָא תַנְיָנֵן, דְכַל שַׁעְרָא וְשַׁעְרָא וְכַל נִימָא וְנִימָא לֹא מִתְדַבְּקָא לְחַבְרַתָּה. וְשַׁאֲרוּ נִימִין דְדִיקָנָא לְאַתְקָנָא, מִתַּקְוָנָא דְשַׁעֲרֵי רִישָׁא.

הָכָא אֵית לֹא סִתְפַלָּא, אֵי כַל נִימִין דְשַׁעֲרֵי רִישָׁא, וְנִימִין דְדִיקָנָא יִקְרָא עֲלָאָה, בְּחַד נִימָא אֲתַפְלְלוּ, (ס"א בְּחַד מִתְקַלָּא אֲתַקְלוּ) אֲמַאי אֲלִין אֲרִיכִין, וְאַלִין לֹא אֲרִיכִין. אֲמַאי (ק"מ) נִימִין דְדִיקָנָא לֹא אֲרִיכִין כּוּלֵי הָאֵי, וְקִשְׁיִין. וְאַלִין דְרִישָׁא לֹא קִשְׁיִין, אֲלָא שְׁעִיעִין.

אֲלָא, כַּל נִימִין שְׁקִילוּן דְרִישָׁא וְדִיקָנָא. דְרִישָׁא אֲרִיכִין עַל כְּתַפִּין, לְמִיגַד לְרִישָׁא (ד"א מְרִישָׁא) דְזַעִיר אַפִּין, מֵהוּא מְשִׁיכָא דְמוּחָא, לְמוּחָא דִילִיה. וּבְגִינֵי כַּד לֹא הוּוּ קִשְׁיִין. וְעַל דָּא אֲתַחֲזוּן לְמַהוּי רְכִיכֵי.

תֵּאנָא, מֵאֵי דְכַתִּיב, (משלי א) חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה. וּלְבַסוּף כְּתִיב, בְּרַחוּבוֹת תַתַּן קוּלָּה. הָאֵי קָרָא לֹא רִישִׁיָּה סִפִּיָּה, וְלֹא סִפִּיָּה רִישִׁיָּה. אֲלָא חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה, כַּד נִגִיד מְמוּחָא סִתִּימָאָה דְאַרְיֵד אַפִּין, לְמוּחָא דְזַעִיר אַפִּין, בְּאֵינוֹן נִימִין. כְּאֵלוּ מִתְחַבְּרָן לְבַר, תַּרְוִין מוּחִין, וְאַתְעִבִיד חַד מוּחָא, בְּגִין דְלִית קוּימָא לְמוּחָא תַתָּאָה, אֲלָא בְּקוּימָא דְמוּחָא עֲלָאָה.

וכד נגיד מהאי להאי, **כתיב תתן קולה** חד.

ובגין דנגיד ממוחא ל**מוחא** באינון נימין (כאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא באינון נימין) אינון לא אשתכחו קשישין. מאי טעמא. משום דאי אשתכחו קשישין, לא נגיד **חכמתא למוחא** בהון. בגיני כד, לית **חכמתא** נפקא מבר נש דאיהו קשישא (ס"א קשיא) ומארי דרוגזא. **דכתיב**, (קהלת ט) **דברי חכמים בנחת נשמעים**. ומהכא אוליפנא, מאן דשערוי דרישיה קשישן, לאו **חכמתא** מתישבא עמיה.

ועל דא אינון אריכי, למייתי תועלתא לכלא. מאי לכלא. למיעל על חוטא דשדרה, דמתשקנין מן **מוחא**. ובגין דא לא תלי שערא **דרישא** על שערא **דיקנא**. דשערא **דרישא** תלי וסליק על אוזנין לאחורוי, ולא תלי על **דיקנא**, משום דלא אצטריד לאתערבא אליו באליו. דכלהו מתפרשן בארחהו.

תאנא, פלהו שערי בין **דרישא**, בין **דיקנא**, פלהו **תוורי** פתלגא. **ותאנא**, אינהו **דיקנא** קשישאי פלהו. מאי טעמא. משום דאינון תקיפא דתקיפין, לאחסין (נ"א לאחתא) אינון י"ג **מכילן**, **מעתיק דעתיקין**. והני **מכילן** מקמי אוזניו שריין, והני **מכילן** סתימן אינון. דלא יתערבו באחרנין. (דאתחסינו לתתא והכי תנינא מקמי אוזניו שריין שערי משום דבלחודייהו אינון ולא אתערבו באחרנין).

ואי תימא דלית אחרנין כוותייהו. לא. **דתנא תליסר מכילן דרחמי מעתיקא קדישא**: מי אל כמוד, חד. (ק"מ) נושא **עון**, תרי. ועובר על פשע, תלת. לשארית נחלתו, ארבע. לא החזיק לעד אפו, חמש. כי חפץ חסד הוא, שית. ישוב ורחמו, שבעה. יכבוש עונותינו, תמנא. ותשליך במצולות ים כל חטאתם, תשעה. תתן אמת לגעקב, עשרה. חסד לאברהם, חד סר. אשר נשבעת לאבותינו, תריסר. מימי קדם, תליסר. לקביל דא, אל רחום וחנון וגוי, אינון לתתא.

ואי תימא, **משה** איך לא אמר אליו עלאין. (קל"ח) אלא, **משה** לא אצטריד, אלא לאתר **דינא** אשתכח, ובאתר **דינא** אשתכח, לא בעי הכי למימר. ו**משה** לא אמר, אלא בעידנא **דישראל** חאבו, ו**דינא** הוה תלייא, ובגיני כד לא אמר **משה**, אלא באתר **דינא** אשתכח. אבל בהאי אתר, סדורא דשבתא **דעתיק יומין** מסדר נביאה.

ואינון **תליסר תקונין דדיקנא עלאה קדישא**, טמירא דטמירין, תקיפין, לתברא ולאכפניא כל גזרי **דינין**. מאן חמי **דיקנא עלאה קדישא**, טמירא דטמירין דלא אכסיף (קל"ב) (ס"א אתכסי) מניה. ובגין כד, כל שערוי קשישין, ותקיפין בתקוני.

ואי תימא, אי הכי הא שערי דלתתא, אינון אוכמי, אמאי לא הוה דא כדא. **דתנא כתיב**, (שיר השירים ה) **קווצותיו תלתלים שחורות פערב**. ו**כתיב**, (דניאל ז) **ושער רישיה כעמר נקא**. לא קשיא, הא **דיקנא** עלאה, הא **דיקנא** תתאה. ועל דא, כד אתייהיבת **אורייתא לישראל**, אתייהיבת באש שחורה על גבי אש לבנה.

ועקרא דמלה משום דהני שערי בגין דממוחא אשתכחו לאתמשכא למוחא דלתתא ואינון לעילא מן **דיקנא דיקנא** בלחודוי הוא. וכל תקוניו בלחודיהו אשתכחו. **דיקנא** בלחודוי. ושערי בלחודייהו.

תקונא קדמאה תקונא דשאר **מרישא** דשערי **דרישא**. **ותאנא**, כל תקוני **דיקנא** לא אשתכח אלא (מחומא דלבה) **ממוחא דרישא**, (ס"א מתיקוני דרישא) והכא לא פריש הכי, דהא לא הוי. אלא **תקונא** דא, דנחית מן **רישא** דשערי **דרישא**, הכי אשתכח. (חסר כאן)

ומהאי **דיקנא** אשתמודע, כל מה דהוי **ברישא**, דאלף עלמין דחתימין (ס"א אלף עלמין חתימין) בעזקא דדכנא. עזקא, דכליל כל עזקין.

אורכא דכל שערא, דנחית מקמי אוזניו, לא הוי אריכא. ולא אתדבק דא בדא, ולא (ס"א דכלא) נחיתין. אליון שעריין. מכד נגדין אתמשכון (ס"א אלא מכד נחיתין אליון, שעריין. נגדין ואתמשכון) ותליין.

ושירותא **דתקונא קדמאה**, תלתין וחד קוצי, שקילן, אתמשכון עד **רישא** דפומא. ותלת מאה ותשעין נימין אשתכחו בכל קוצא וקוצא.

תלתין וחד קוצי שקילין, דהוה בתקונא קדמאה תקיפין, לאכפניא לתתא, פחושפן א"ל. מהו א"ל. תקיף יכול. ובכל קוצא וקוצא, מתפרשין תלתין וחד עלמין, תקיפין שלטין, לאתעיניא (ס"א לאתפשטא) (ס"א לאכפניא, ואתפשטו) ל"א בהאי סטר, ול"א בהאי סטר. וכל עלמא ועלמא מניה, מתפרש לאלף עלמין דכסיפין לעדונא רבא. וכלא סתים **ברישא דיקנא**, דכליל תקיפא, וכלילן בהאי א"ל. ועם כל דא, האי א"ל אתפניא לרחמי, דרחמי דעתיק יומין, (אתבסם) ואתכלל ואתפשט ביה.

אמאי עד פומא. משום דכתיב, (דניאל ז) **דינא יתיב וספרין וגו'**. מאי **דינא** יתיב. יתיב לאתריה דלא שלטא. **הדא הוא דכתיב**, (ישעיה ט) **פלא יועץ אל גבור**. אל דהוא **גבור**, ואתבסם בדיקנא (ס"א בדיקנא) קדישא דעתיק יומין. ורזא **דכתיב**, מי אל כמוד בעתיק יומין אתמר, בתקונא קדמאה דדיקנא קדישא עלאה.

עלמא קדמאה, דנפיק מתקונא קדמאה, שליט ונחית. וסליק לאלף אלפין ורבוא רבון מארי תריסין. ומניה מתאחדין בקסטא בעזקא רבא.

עלמא תניינא. דנפיק מהאי **תקונא**. שליט ונפיק, ונחית וסליק, לשבעה וחמשים אלף דרגין, מארי דיבבא. ומתאחדן מניה, לאכפניא בקודלא בחיורא. (ס"א בחיורא)

עלמא תליתאה. דנפיק מהאי **תקונא** שליט ונחית, וסליק לצ"ו אלפין מארי דיללה, ומתאחדן מניה (בבוסיטא לקוסטירא) (ס"א כבוסיטא לקוסרא) (בבוצינא קמורא), ומהאי **תקונא**, מתפנין פלהו, ומתבסמן במריא דדמעין, דמתבסמין **גימא רבא**.

מאן חמי **תקונא** דא, **דיקנא קדישא**, עלאה, יקירא, דלא אכסיף מניה. מאן חמי טמירותא (ס"א יקירותא) דקוצין דשערי דתליין מהאי **סבא**. יתיב בעיטרא דעטרין, עטרין דכל עטרין. עטרין דלא אתכללו בעטרין. עטרין דלא פשאר עטרין. עטרין, דעטרין דלתתא מתאחדן מנהון. ובגין כד, הני **תקונין**, אינון **תקונין** דלתתא מנהון מתאחדין.

תקוני דאתתקו, דאצטריד לאתברכא, מאן דבעי ברכה. דכל **תקונין** דאתתקו בקבלהו, **ברכאן** משתכחין (לקבליהו) ואתעביד מה דאתעביד. פלא כליל בהני **תקונין**. פלא זקפו לקבליה **תקונין דמלכא** תקיפא, **עתיקא**, סתימא דכלא.

וכלהו אתבסמון מתקונין אליו. (דמלכא עתיקא)

תאנא. אי עתיק דעתיקון, קדישא דקדישין, לא אתתקון באליו תקונין, לא אשתכחו עלאין ותתאין. וכלא הוי כלא הוי. ותניא, עד כמה זהירין אליו (ס"א אתתקון באליו ל"ג) תקוני דדיקנא. עד תליסר (דלתתא), וכל זמנא (דף קליב ע"ב) דתליסר אליו משתכחין, זהירין אליו דלתתא. וכלא. בחושבנא דאליו תליסר, אשתכח דיקנא דמלכא עתיקא יקירא מכלא. כלא בחד איהו טמירא ויקירא.

ובגין דאיהו יקירא וטמירא מכלא, לא אדפר ביה באתר דאורייתא (ס"א לא אדכר באורייתא), ולא אתגלייא. ומה דיקנא אתגלייא. דיקנא דכהנא רבא עלאה. ומהאי דיקנא, נחית לדיקנא דכהנא רבא דלתתא. (מאי דיקנא דכהנא רבא) דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקון. ובגין כך, תמניא תקונין לכהנא רבא, כד משחא נחית על דקניה, הךא הוא דכתיב, (תהלים קלג) פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וגו'.

ומנא לן. דכתיב, (תהלים קלג) שבת אחים גם יחד. גם לרבות כהן גדול דלתתא. דכל זמנא דכהנא רבא דלתתא, משמש בכהונא רבא, כבכול כהן גדול דלעילא, משמש בכהונא רבא.

דא תקונא חד, דדיקנא דעתיקא סתימא דכלא. אמר ליה רבי שמעון, יאות אנת רבי יצחק, למחמי ביקירא דתקוני דדיקנא, וסבר אפי דעתיק יומין, עתיקא דעתיקין. זכאה חולקד, וזכאה חולקי עמכון בעלמא דאתי.

תקונא תניינא. מתתקון שערא, מרישא דפומא, עד רישא אחרא דפומא, בתקונא שקיל. קום רבי חזקיה, וקאים בקיומך, ואוקיר יקרא דתקונא דא דדיקנא קדישא. קום רבי חזקיה, שארי ואמר, (שיר השירים ז) אני לדודי ועלי תשוקתו מי גרם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו.

מסתפל הוינא, וארו חמית, נהורא יקירא דבוצינא עלאה, נהיר וסליק לתלת מאה וחמשה ועשרין עיבר. וחד חשוך הוה אתסחי בהווא נהורא, כמאן דאתסחי בהווא נהורא עמיקא, דמימיו מתפלגין, ונהרין, ונגדיו לכל עיבר, ממה דעלוי. וסליק הווא נהורא, בשפתא דימא עלאה עמיקא, דכל פתחין טבין ויקירין, בהווא פתחא אתפתחון.

אנא שאיל מהם (ס"א מהו), פשרא דחמית. פתחו ואמרו, נושא עון חמיתא. אמר, דא הוא תקונא תניינא. יתיב. אמר רבי שמעון, האידינא אתקשר (ס"א אתבסם) עלמא. בריך אנת רבי חזקיה, לעתיקא דעתיקין.

אמר רבי שמעון, פלהו בוצינן חבירין, דאתיין בהאי עזקא קדישא. אסהנא עלי שמייא עלאין דעלאין, וארעא קדישא עלאה דעלאה. דאנא חמי השתא, מה דלא חמא בר נש, מיומא דסליק משה זמנא תניינא לטורא דסיני. דאנא חמינא אנפאי נהירין, כנהורא דמשמא תקיפא, דזמין למיפק באסוותא לעלמא. דכתיב, (מלאכי ג) וזרחא לכס יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין, ומשה לא ידע ולא אסתפל. הךא הוא דכתיב, (שמות לד) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו.

ועוד, דאנא חמי בעיני תליסר מכילין גליפיו קמאי, ונהירין כבוצינין. וכד אתפריש כל חד מנייהו מפומיכון, אסתליק ואתתקון, ואתעטר ואתטמר בטמירותא דתקוני דדיקנא, וכל אחרנין אשתארן. ובעוד דכל חד מתפרש בפומיכון, נהיר ואתעטר ויתיב כמלכא בנו חיליה. וכד אסתיים לאתפרשא, סליק ואתעטר בעטרא קדישא, ואתתקון ואתטמר, ויתיב בתקוני דדיקנא קדישא, וכן לכל חד וחד. אודרוזו חבירין קדישין, דהא בקיומא דא, לא יהא עד דיייתי מלכא משיחא.

קום רבי חזקיה תניינות. ואוקיר תיקונא תליתאה, דדיקנא קדישא. תנא, עד לא קום רבי חזקיה, קלא נפק ואמר, אין מלאך אחד עושה שתי שליחות. אתרגיש רבי שמעון ואמר, ודאי כל חד וחד באתריה. ואנא, ורבי אלעזר ברי, ורבי אבא, אשתלים שלימתא עלאה.

קום רבי חייא. קום רבי חייא, פתח ואמר, (ירמיה א) ואומר אהה יי אלהים הנה לא ידעתי דבר פי נער אנכי. וכי ירמיה לא הוה ידע למללא, והא כמה מלולין נפקי מפומי, עד לא אמר דא. והווא אמר מלה כדיבא, דכתיב הנה לא ידעתי דבר. אלא (תאנא) חס ושלום דאיהו אמר על דא. אלא הכי תאנא, מה בין דבור לאמירה. אמירה הוא דלא בעי לארמא קלא, דבור, בעי לארמא קלא, ולאכרזא מלן.

דכתיב, (שמות כ) וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. ותאנא, כל עלמא שמעו ההוא דבור, וכל עלמא אודעעו. ובגין כך פתיב וידבר, ולא פתיב ויאמר. אוף הכא פתיב הנה לא ידעתי דבר, לאכרזא מלה ולאוכחא ברוח קדשא לעלמא.

אי הכי, הא פתיב (שמות ו) וידבר יי אל משה לאמר. אלא, מאן הוא נביאה עלאה כמשה, דלא זכה בר נש כוותיה. דהווא שמע דבור בהקרזה, ולא דחיל, ולא אודעעו. ושאר נביאים אודעעו, אפילו באמירה, ודחילין בדחילו. ותאנא, תקונא קדמאה דדיקנא, ותניינא לאתבא (ס"א לאייתאה) (ס"א לאכפא) לתליתאה. דכתיב, (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. (תרין נוסחין) ותא חזי דתרין תקונין קדמאין למיתא לתליתאה הוון דהווא תקונא תליתאה. מאמצעיתא דתחות חוטמא, מתחות תרין נוקבין. נפיק חד ארחא, ושערא אפסיק (ס"א אתפסק) בהווא ארחא. אמאי אתפסק. משום (דכתיב ועובר על פשע) דהאי אורחא אתתקון לאעברא ביה. ובגין כך, יתיב תחות נוקבי חוטמא האי אורחא. ושערא לא אתרבי בהאי אורחא, משום דכתיב ועובר על פשע, למיהב אעברא עד (על) פומא קדישא, דיימא סלחתי. תאנא, כמה ערקיסאות מחכאן להווא פומא, ולא אתגלי לחד מנייהו, דהא אסתלק ואתעטר, ידע ולא ידע.

תאנא, בצניעותא דספרא, מהו דכתיב פשע. זכו עובר, לא זכו פשע. (מאי משמע עובר על פשע, שפע דאקדים שי לפי, לא זכו עומד ולא עובר) (האי) בזעיר אפין.

מאי בין האי להאי. בזעיר אפין, כד נחית ההוא אורחא מתחות נוקבי חוטמוי, פתיב, (במדבר יב) ויחר אף יי בס וילך. מאי וילך. דנפיק רוחא דרוגזא מאינון נוקבי, ומאן דאשכח קמיה, אזיל ולא אשתכח. הךא הוא דכתיב, (ישעיה מ) כי רוח יי נשבה בו ואינונו (ס"א כי רוח עברה בו ואינונו). באריך אפין פתיב, (מיכה ז) ועובר על פשע. וכתיב, (איוב לז) ורוח עברה ותטהרם. ותאנא, הכא פתיב, עובר על פשע בהווא ארחא. התם, (שמות יב) ועבר יי לנגוף את מצרים. זכאה חולקיה דמאן דזכי להאי. ודא הוא תקונא תליתאה, (דאורחא) דדיקנא יקירא קדישא עלאה עתיקא דעתיקין.

אמר **רבי שמעון**, ודאי **קודשא בריך הוא** יסגי לאוטבא לך, ויחדי לאגנא עלך.
ותאנא, מאי דכתיב, (ישעיה סא) **שוש אשיש בני**, בעתיק **יומין** אתמר. דהא הוא חדוותא דכלא. **תאנא**, בשעתא דאתגלי האי אורחא **דדיקנא דעתיק יומין**. פלהו מארי דיבבא ויללה, ומאריהון **דינא** סתימין ושתיקין, ולית דיפתח פטרא לאבאשא. משום דהאי אורחא אתגליא לתקנא. ומהאי, מאן דאחיד (ני"א דאחית) ואזהר (משום דהאי אורחא סימנא לשתיקותא ומהאי הוא מאן דאחזי ואזהר) לשתקאה, להאי אורחא רשים, דהוא סימנא **דעתיקא קדישא**.
תקונא רביעאה, מתתקן שערא (ונחית) תחות פומא, **מרישא** חדא **לרישא** חדא. **הדא הוא דכתיב**, (מיכה ז) **לשארית נחלתו**. כמה דאת אמר (מלכים ב יט) **ונשאת תפלה בעד השארית הנמצאה**. הנמצאה ממש. שארית דכתיב, (צפניה ג) שארית ישראל לא יעשו עולה.
תקונא חמישאה. נפיק אורחא אחרא מתחות פומא, **הדא הוא דכתיב**, (מיכה ז) **לא החזיק לעד אפו**. קום **רבי יוסי**. קום **רבי יוסי**, פתח ואמר, (תהלים קמד) **אשרי העם שפכה לו אשרי העם שפכה לו**. מהו שפכה לו. כמה דאת אמר (אסתר ז) **ונחמת המלך שפכה**, שכיד מרוגזיה.
דבר אחר. שכיד ברוגזיה, **הדא הוא דכתיב**, (במדבר יא) **ואם ככה את עושה לי הרגני נא הרג**. דא הוא **דינא דדינא**. **אשרי העם שפכה לו**, **רחמי דרחמי**.
דבר אחר, **שפכה**, שמא דכליל כל שמחון, **וקודשא בריך הוא מעבר רוגזיה**, ואנח ביה **לזעיר אנפין**, ומעביר על כל אינון דלבר.
דתנא, ארחה, עלאה **דדיקנא קדישא**, (עלאה עתיקא דעתיקי) דאיהו נחית (בדיקניה) תחות נוקבי **דחוטמא דעתיקי**. והאי ארחה דלתתא. שקילן אינון בכלא. דא לעילא, ודא לתתא. לעילא, **עובר על פשע**. לתתא, לא החזיק לעד אפו. **ותנינו**, לא החזיק: דלא אית אתר למיתב. כמה דלעילא נהיב אתרא לאעברא. כך לתתא, נהיב אתר לאעברא.
תנא, בכל אתר דבהאי **עתיקא טמירא דכלא** ארחה אתגליא, טב לכלהו דלתתא, דהא אתחזי עיטא למעבד טב לכלא. מאן דסתים ולא אתגליא, לית עיטא, ולית מאן דידע ליה, אלא הוא בלחודוי. כמה **דעזר עלאה**, לית דידע ליה אלא הוא **עתיקא דעתיקי**. ועל האי כתיב, (תהלים צב) **מה גדלו מעשיך ?? מאד עמקו מחשבותיך**. אמר **רבי שמעון** ויתתקונון עובדך **לעלמא דאתי**. מעם **עתיקא דעתיקי**.
תקונא שתייתאה. מתתקן שערא וסליק מלרע לעילא, וחפי תקרובתא דבוסקמא טבא עד **רישא** דפומא דלעילא. ונחית שערא (דרישא) **לרישא** דפתחא דארחה תתאה דפומא.
קום **רבי ייסא** ואתקין **תקונא** דא. קום **רבי ייסא**, פתח ואמר, (ישעיה נד) **ונסדי מאתך לא ימוש**, וכתיב (ישעיה נד) **ובחסד עולם רחמתיך**, הני קראי קשיין אהדדי.
ולא אקשו. **דתנינו**, אית **חסד** ואית **חסד**. אית **חסד** דלגו, ואית **חסד** דלבר. **חסד** דלגו, הא דאמרן **דעתיקא דעתיקי**, והוא סתים בסטרא דא **דדיקנא**, דאקרי פאת הזקן. ולא בעי בר נש לחבלא האי סטרא, משום האי **חסד** דלגו **דעתיק יומין**. ובגין כך, בכהו דלתתא **כתיב ביה**, (ויקרא כא) **לא יקרחה קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו**. מאי טעמא. בגין דלא לחבלא אורחוי ד**חסד דעתיקא**, דכהו מסטרא דא קא אתי.
ותאנא **בצניעותא דספרא**, בכלא אצטריך **חסד** לאתרבאה ולמבני, ולא לקטעא ליה, ולא אשתצי מעלמא. והאי **דכתיב** **ונסדי מאתך לא ימוש**, **חסד דעתיק יומין**. ובחסד **עולם**, **חסד דאקרי חסד עולם**, והאי הוא אחרא **דזעיר אנפין**, **דכתיב**, (תהלים פט) **אמרתני עולם חסד יבנה**.
והאי **חסד דעתיק דעתיקי**, הוא **חסד דקשוט**. ו**חסד** דקשוט לאו בחיי גופא אתמר, אלא בחיי **דנשמתא**. ובגין כך **כתיב**, (מיכה ז) **כי חפץ חסד הוא**. דא הוא **תקונא שתייתאה דדיקנא יקירא דעתיק דעתיקי**.
תקונא שביעאה. פסיק שערא, ואתחזן ב' תפוחין בתקרובתא דבוסקמא, שפירן ונאן למחזי.
פתח **רבי שמעון** ואמר, (שיר השירים ב) **כתפוח בצעזי הצער וגו'**. מה **תפוח** זה כליל בתלת גווי, כך **קודשא בריך הוא**, תרין תפוחין כליל שיתא גווי, ותרין תפוחין אליו, דאינון **תקונא ז'**, אינון כללא דכל שיתא **תקונין דאמינא**. ובגיניהון אתקיים (משלי טז) **באור פני מלך חיים**.
ותאנא, מהני תפוחין נפקין חיינו לעלמא, ומחזיין חידו **לזעיר אפין**. **כתיב (במדבר ו)** **זאר ?? פניו אליך**. וכתיב (משלי טז) **באור פני מלך חיים**. **באור פני מלך אליו** אינון תרין תפוחין דתקרובתא דבוסקמא דאמינא. **זאר ?? פניו אליך**, פנים דלבר, דכד נהרין מתברך עלמא.
ותאנא, כל זמן דהני בוציני דלבר נהרין, כל עלמא מתברך, ולא אשתכח רוגזא בעלמא. ומה אי הני דלבר כך. תרין תפוחין דנהרין תדירא, דחדאן תדירא על אחת כמה וכמה.
תנא, כד אתגליין תרין תפוחין אליו, אתחזי **זעיר אפין** בחדוותא. וכל אינון בוצינין דלתתא, בחדוותא. וכל אינון דלתתא, נהרין, וכל עלמין חדאן, ושלימין מפל שלימותא. וכלא חדאן ונהרין. וכל טיבו לא פסיק. פלהו אתמליון בשעתא חדא, פלהו חדאן בשעתא חדא.
תא חזי, פנים דלבר, אית זמן דנהרין, ואית זמן דלא נהרין. ובגין כך **כתיב**, **זאר ?? פניו אליך**. (תהלים סז) **זאר פניו אתנו סלה**. מכלל דלא הוי תדירא. אלא כד אתגליין תפוחין דלעילא.
תאנא, אליו תפוחין דסתימין, נהרין ו**חורין** תדירא. ומנהון נהרין לתלת מאה ושבעין עיבר. וכל שיתא **תקונין** קדמאין ד**דיקנא** ביה כלילן. **הדא הוא דכתיב**, (מיכה ז) **ישוב רחמנו**. **ישוב**, מכלל דזמנין טמירין, וזמנין אתגליין. **הקא**, הוא **ישוב רחמנו**. ובהאי דלתתא, הוא **ואמת**. דא הוא **תקונא שביעאה**, דכליל שיתא, בתרין תפוחין ד**עתיקא דעתיקי**.
תקונא תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סוחרניה **דדיקנא**, ותליון בשקולא עד טבורא. קום **אלעזר ברי**, אתקין **תקונא** דא.
קום **רבי אלעזר** (בריה), פתח ואמר, **הכל תלוי במזל**, ואפילו ספר תורה בהיכל. מלה דא אוקימנא **בספרא דצניעותא**,

והכא אית לאסתכלא, וכי הפל תלוי במזל, ותנינו, ספר תורה קדש, ונרתקו קדש, וההיכל קדש. וכתוב (ישעיה ו) וקרא זה אל זה ואמר קדש קדש קדש, הא תלת אינון. וספר תורה. לקבליהון, נרתקו קדש, וההיכל קדש, והוא קדש. והתורה נתנה בגי קדושות. בשלש מעלות, בגימם שלשה, שכונה בשלש, לוחות וארון והיכל בספר תורה תלגא, ואיהו תלגא במזל, וכתוב (ירמיה י) ומאותות השמים אל תחתו. מאן דאיהו בקדושות הללו להוי תלגא במזל. אלא הכי אוקימנא בספרא דצניעותא, האי חוטא יקרא קדישא, דכל שערי דדיקנא תלגין ביה, אתקרי מזל. מאי טעמא. משום דכל קדשי קודשין דקודשין, בהאי מזל תלגין. וספר תורה, אף על גב דאיהו קדוש לא חל עליה עשר קדושין עד דעיל להיכל. פיון דעיל להיכל, אתקרי קדוש בעשר קדושות. פנוונא דא דלא אתקרי היכל, אלא פד אתחברן עשר קדושות. ותאנא, הפל תלוי במזל, דאיהו האי חוטא יקרא קדישא, דכל שערי תלגין ביה. אמאי אקרי מזל. משום דמניה תלגין מזלי, ומזלי מניה עלאין ותתאין. ובגין כך איהי תלגיא. וביה תלגין כל מלי דעלמא עלאין ותתאין. ואפילו ספר תורה שבהיכל, דמתעטר בעשר קדושות, לא נפיק מפלגיה עם שאר קדושין וכלהו תלגין בהאי. ומאן דחמי להאי תקונא, אתפבשן חוביהון מקמיה ומתפפין, הדא הוא דכתוב, (מיכה ז) יכבוש עונותינו. אמר ליה רבי שמעון, בריך ברי לקודשא דקדישין, עתיק מפלא.

תקונא תשיעאה. מתערבין שערי עם אינון שערי דתלגין, ולא נפקין דא מן דא. קום רבי אבא, קום רבי אבא ואמר, אליו (אינון) שערי דמתערבין עם אינון דתלגין, אקרון מצולות ים. משום דנפקי ממותרי מוחא, ומהאי אתרא רמיו, כל מארי דתבעין חובי דבגי נשא ומתפפין. אמר רבי שמעון, בריך תהא לעתיק יומין.

תקונא עשיראה. נחתין שערי תחות דיקנא, וחפנין בגרונא תחות דיקנא. קום רבי יהודה. קום רבי יהודה פתח ואמר, (ישעיה ב) ובאו במערות צורים ובמחלות עפר מפני פחד יי וגו'. מפני פחד יי, הא אתידע דמאן דאיהו לבר, פחד יי אתקרי. ומהדר גאווה, אינון שערי דתחות דיקנא, ואתקרון הדר גאווה, תרי. תקונא עשיראה, (מיכה ז) תתן אמת ליעקב. וחד סר, דלא נפקי נימא מן נימא, חסד לאברהם.

תקונא דתריסר. דלא תלגין שערי על פומא, ופומא אתפני מפל סטרין, ויאינון שערי סחור סחור ליה, בגין דלא אשתכח טרחותא, כמה דאצטריך.

טרחותא במאי קא מיירי. דינא. באתר (נ"א בתר) דינא טרחותא אשתכח. וכי שערי דדיקנא טרחא אינון, או דינא אינון, והא פלא רחמי אתחזון. אלא דלא אתטרח בישובא (ס"א בנשובא) דרוחא דזעיר אפין.

דתאנא מהאי פומא קדישא עלאה, קדש קדשים, נשבא רוחא. מאי רוחא. רוחא דאיתרק (ס"א דאתדבק) ביה, דמתלבש ביה (נ"א דאתקן ומתלבש ביה) זעיר אפין. ומהאי רוחא מתלבשין כל אינון דלתתא. וכד ההוא רוחא נפיק, אתפרש לתלתין ושבעה אלף עיבר. ואתפשט (ס"א ואתפרשא) כל חד בלחודוי לאתריה, וכל מאן דאתחזי לאתלבשא מניה אתלבש. ועל דא שערי לא אשתכחו על פומא קדישא, משום דרוחיה נפיק, ולא בעי מלה אחרא לאתערבא ביה, ולקרבא בהדיה.

ודא הוא טמירותא דכלא, דלא אתדבק לא לעילא ולא לתתא. והוא סתים בסתימא דסתימין דלא אתידע. דא הוא דלא אתתקן, ולא הוה ביה תקונא. ובגין כך, רוח דנפיק לבר (ס"א דנפיק מההוא דלבר), ומתלבשין ביה נביאי מהימני, אתקרי פה יי. אכל בהאי עתיקא דעתיקין לא אתפרש. ולית מאן דידע רוחיה בר איהו. ובגין כך שערי שקולין סוחרגא דפומא, ופומא אתפני מפל סטרוי.

ובהאי אתרחיצו אבהתנא, לאתלבשא בהאי רוחא, דמתפשט לכמה עיברין, באתר דכל שערי שקילין בסוחרנוי. (הדא הוא דכתוב, (מיכה ז) אשר נשבעת לאבותינו). ודא הוא תקונא קדישא עלאה דתריסר. דמכאן אשתלשו ייב תחומין לעילא. ייב תחומין לתתא. ייב תחומין לייב שבטי אבהתא. הדא הוא דכתוב אשר נשבעת לאבותינו.

תקונא דתליסר. תלגין שערי דתחות דיקנא מכאן ומכאן, ביקרא יאה, וביקרא שפירא, וחפנין עד טבורא ולא אתחזין מאנפי תקורבא דבוסמא, בר אינון תפוחין שפירן תוורין.

אמר רבי שמעון, זכאה חולקיה דמאן דאשתכח בהאי אדרא קדישא עלאה דאנן ביה. זכאה חולקיה בעלמא דין, ובעלמא דאתי. דאנן יתבין בקדושא עלאה, אשא עלאה אסחר לן (ס"א בין אשא עלאה דאסחר לן) והא כל תקונין עלאין (לדיוקנא) דדיקנא קדישא אתתקנו, ואתעטרו ואסחרו לדוכתייהו.

והאי תקונא דתליסר, הוא תקונא יאה, דביה אחידן פלא. פלהו מתפספין למזקף רישא לקבליה. מניה תלגין כל אינון דבזעיר אפין אחידן. מניה תלגין עלאין ותתאין, וכל גנזין עלאין ותתאין גנזין ביה, וביה פלילן. ואיהו מזל דמתזלא מניה פלא, דא הוא תקונא שלימתא, דאשלים לכל תקונין, דא אשלים לכלא.

תאנא, אליו תקונין אקרון ימי קדם, יומין קדמאין דקדמאי. ואינון דאשתכחו בזעיר אפין, אקרון (ישעיה סג) ימי עולם. ותאנא, אליו ימי קדם, פלהו מתתקנו בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין, טמירא דטמירין (כליל בהו). והאי דתליסר כליל להון, כמה דאתמר. ודא יומא לא אתכליל בהדיהו, אלא הוא כליל פלא.

ובההוא זמנא דאתער עתיק יומין בתקונין דלעילא, ההוא אתקרי יום אחד, דביה זמין לאוקיר דיקניה, הדא הוא דכתוב, (זכריה יד) יום אחד הוא יודע לני. הוא בלחודוי יתיר מפלא. הוא דכליל פלא, הוא דאתקרי בשמא ידעא. דתנינו, באתר דאית יום אית לילה דלית יום בלא לילה. ומשום דההוא זמנא, זמן יאה דיקרא דדיקנא, והוא בלחודוי ישתכח. לא אתקרי לא יום ולא לילה. דלית יום אקרי, אלא מסטרא דילן. ולית לילה אקרי, אלא מסטרא דילן. ומשום דהאי תקונא כליל פלא, לא אתידע ולא אתחזי מניה, ומניה נגיד משחא דרבותא לתליסר עיבר מבועין. לכל אינון דלתתא, דנהרין בההוא משחא. (אתתקנו)

בתליסר תקונין אליו אתתקנא דיקנא קדישא עלאה, ואליו תקונין דבהאי דיקנא, מתתקנו ונחתו לכמה עיבר. ולא אתחזון היך מתפשטין והיך נפקין, מפלא אסתימו, ומפלא אתטמרו. לית דידע אתר להאי עתיקא, בפשיטותא דלהון פלהון פלילן, כמה דאתמר, אתידע ולא אתידע. טמיר ולא טמיר. עליה אתקרי, (ישעיה מב) אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. וכתוב (תהלים ק) הוא עשנו ולא אנחנו. וכתוב (דניאל ז) ועתיק יומין יתיב. באתריה יתיב ולית ידע

ליה. יתיב ולא שכיח, וכתוב (תהלים קלט) אודך על פי נראות נפילתי וגו'.

אמר רבי שמעון לחברי, כד אתפריס פריסא דא, דאתון חמאן עלנא, אנא חמינא דנחתו כל תקונין בגווה, ונהירו באתר דא. וחד פרוכתא בוצינא דקודשא (ס"א בوسیטא דקדושה) בריך הוא, פריסא בארבע סמכין, לארבע עיבר. סמכא חד הוא יתיב מתתא לעילא, וחד מגרופיא בידיה. ובמגורופיא ארבע מפתחי שנין (ס"א שנין) מפל סטרוי. ומתאחדו פרסא, ונחתו לה מעילא לתתא. וכו' לסמכא תננינא, ותליתאה ורביעאה. ובין סמכא לסמכא, אחידן תמניסר רגלי דסמכי ומתנהרין בבוצינא דגליפא (בבוסיטא דגליפין) בההוא פריסא. וכו' לדי עיבר. וחמינא אליו תקונין דנהרין עלה, והווי מחפאן מלי דפומנא, לאתעטרך ולאסתלקא פל חד באתריה. וכד הווי מתתקנו מפומנא, פל חד וחד סליק ואתעטר ואתתקן בההוא תקונא דאתתקן הכא, מפל (ס"א בהבל דכל) פומא דחד מינן. ובשעתא דחד מינן פתח פומא, לתקנא בההוא תקונא, ההוא תקונא הוה יתיב ומחפה למלה דנפיק מפומיכו, וכדיון סלקא בדוכתייה ואתעטר.

וכל סמכין מפאן ומפאן, חדאן על דשמעין מה דלא דעו, וציייתין לקליכון. כמה רתיכו קיימין הכא בגיניכו. זכאין אתון לעלמא דאתי. דכלהו מלי דנפקי מפומיכו, כלהו מלין קדישין. מלין פשרן דלא אסטאן לימינא ולשמאלא. קודשא בריך הוא חדי למשמע, וצייית להני מלי, עד דהוא אגמר (ס"א אגור) דינא, די לעלמא דאתי תימרון זמנא אחרא כל הני מלי קדישין. עליכו פתיב, (שיר השירים ו) וחדך פניו הטוב וגו', דובב שפתי ישנים. מאי דובב שפתי ישנים. דאפילו לעלמא דאתי מרחשן שפותיכו אורייתא קמיה. השתא אתתקנו ואתפוננו דעתא, למתקן תקונוי דזעיר אפינן, היך יתתקן, והיך יתלבש בתקונוי מתקוני עתיק יומין, קדישא דקדישין, טמירא דטמירין, טמירא מפלא. דהשתא חובתא (חכמתא) עליכו, למגור דינא קושטאה יאה ושפירא ולאדתקנא פל תקונין על בורייה.

תקוני דזעיר אפינן, מתקוני דאריך אפינן אתתקנו. ואתפשטו תקונוי מפאן ומפאן, כחיוו בר נש, למשלטא (ס"א ומשלחא) ביה רוחא דטמירא דכל טמירין. בגין למיתב על כורסייא, דכתיב, (יחזקאל א) ועל דמות הפסא דמות פמראה אדם עליו מלמעלה. פמראה אדם: דכליל פל דיוקנין. פמראה אדם: דכליל פל שמחן. פמראה אדם: דביה סתימין פל עלמין עלאין ותתאין. פמראה אדם: דכליל פל רזין דאתאמרו ואתתקנו עד דלא אברי עלמא, ואף על גב דלא אתקיימו.

תאנא בצניעותא דספרא, עתיקא דעתיקין עד לא זמין תקונוי, באני מלכין, פנס מלכין, (נ"א קכ"ח) גליף מלכין) ומשער מלכין, ולא הווי מתקיימי, עד דדחי (ס"א דאנח) לון, ואצנע לון לבתר זמנא, חדא הוא דכתיב, (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדם. בארץ אדם, באתר דכל דינין מתקיימין תמן, וכלהו לא אתקיימו. עד דרישא חורא עתיקא דעתיקין אתתקן. פד אתתקן, תקין פל תקונין דלתתא, תקין פל תקונין דעלאין ותתאין. מפאן אוליפנא, פל רישא דעמא, דלא אתתקן הוא בקדמיתא, לית עמא מתתקנא. ואי איהו מתתקן, כלהו מתתקן. ואי איהו לא מתתקן בקדמיתא, לא יכלין עמא לאתתקנא. מנלן. מעתיק יומין. דעד לא אתתקן הוא בתקונוי, לא אתתקנו פל אינון דבעו לאתתקנא, וכלהו עלמין אתתקנו. חדא הוא דכתיב, (בראשית לו) וימלוד באדם בלע בן בעור. וימלוד באדם, רזא חדא (ס"א יקירא) הוא. אתר דכל דינין מתקטרו תמן, ותליין, מתמן.

בלע בן בעור, תאנא הוא גזרת דינא, תקיפא דתקיפין, דבגיניה מתקטרו אלף אלפין מארי דיבבא ויללה. (בראשית לו) ושם עירו דנהבה. מאי דנהבה. פלומר דין הבה. כמה דאת אמר, (משלי כ) לעלוקה שתי בנות הב. פין דסליק לאתישבא, ביה לא קאים, ולא הוה יכיל למיקם, וכלהו עלמין אתתקנו. מאי טעמא. משום דאדם לא אתתקן. דתקונא דאדם בדיוקניה, פליל פלא, ויכיל (דף קל"ה ע"ב) פלא לאתישבא ביה. ובגין דתקונא דאדם, לא אשתכח. לא זכילו למיקם ולאתישבא, ואתבטלו. ואתבטלו סלקא דעתך והא פלהו באדם אתפלו. אלא אתבטלו ואסתלקו מההוא תקונא, עד דיייתי תקונא (נ"א דיוקנא) דאדם. וכד אתא האי דיוקנא, אתגלפו (ס"א אתכללו) פלהו, ואתתקנו לקיומא אחרא. מנהון אתבסמו, (ס"א מנהון אתבסמו) ולא אתבסמו פלל. לא אתבסמו פלל.

ואי תימא והא פתיב וימת, וימת. דאתבטלו לגמרי. לאו הכי, אלא פל מאן דנחת מדגא קדמא דהוה ביה, קארי ביה מיתה. כמה דאת אמר, (שמות ב) וימת מלך מצרים, דנחת מדגא קדמא דהוה קם ביה. וכיון דאתתקן אדם, אתקרו בשמחן אחרנין, ואתבסמו בקיימא ביה, וקיימין בדוכתייהו.

וכלהו אתקרו בשמחן אחרנין מן קדמאין, בר ההוא דכתיב ביה, (בראשית לו) ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זבב. מאי טעמא. משום דהני לא אתבטלו פשאר אחרנין. משום דהוה דכר ונוקבא. פהאי תמרא, דלא סלקא אלא דכר ונוקבא. ובגין פד השתא דאשתכחו דכר ונוקבא, לא פתיב בהו מיתה פאחרנין, ואתקיימו. אבל לא אתישבו, עד דאתתקן דייקנא דאדם, וכיון דאתתקן דייקנא דאדם, אתתקנו ואתקיימו בקיימא אחרא, ואתישבו. תאנא, פד סליק ברעיתא דרישא חורא, למעבד יקרא ליקריה, תקין וזמין ואפיק מבוצינא דקרדינותא, חד ניצוצא, נשב ביה אתתקן (ס"א אתתקן) וסליק (רעותיה) ואתפשט לתלת מאה ושבעין עיבר. וניצוצא קאים, ושארין נפיק אוירא דכיא ומתגלגלא, נשב ביה אתתקן. ונפיק חד גולגלתא תקיפא, ואתפשט לארבע סטרוין. ובהאי אוירא דכיא, אשתאיב ניצוצא ואתאחד, וכליל (ס"א ואתכליל) ביה. ביה סלקא דעתך. אלא אתתמר ביה. ובגין פד, האי גולגלתא אתפשט בסטרוי, והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין, ברוחא דגניו.

בהאי גולגלתא אתפשטו אשא מסטר חד, ואוירא מסטר חד. ואוירא דכיא קאים עליה מהאי סטר. ואשא דכיא קאים מהאי סטר. מאי אשא הכא. אלא לאו הוא אשא, אבל בוצינא דא (נ"א ניצוצא) דאתכליל באוירא דכיא, נהיר למאתן ושבעין עלמין, ודינא מסטרוי אשתכח, ובגין דא, האי גולגלתא, אתקרי גולגלתא תקיפא. בגולגלתא דא, יתבין תשעה אלפי רבוא עלמין, דנטלין עליו וסמכין עליו. בהאי גולגלתא, נטיף טלא מרישא חורא,

דאתמלי מניה תדיר. ומהאי טלא דאנער מרישיה זמיניו מיתייא לאחזאה. והוא טלא דאתפליל בתרי גווי, מסטרא דרישא חיורא, חיוור בגיניה. דכליל פלהו חיוורי (וכלהו חיוורי) אבל כד אתיישבן בהאי רישא דזעיר אפיו, אתחזי ביה סומקא. כהאי בדולחא דאיהו חיוור, ואתחזיניא גוונא סומקא בגוונא חיוורא.

ובגין כד כתיב, (דניאל יב) רבים מישיני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם. לחיי עולם, בגין דאתחזיאו לההוא חיוורא, דאתי מסטר דעתיק יומיו, אריכא דאנפיו. לחרפות לדראון עולם, בגין דאתחזיאו לההוא סומקא דזעיר אפיו. וכלא כליל בההוא טלא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה כו) כי טל אורות טלף. אורות: תרין. וההוא טלא דנטיף, נטיף כל יומא לחקלא דתפוחים. כגווי חיוורא וסומקא.

האי גולגלתא אנהיר בתרי גווי, להאי סטר ולהאי סטר. ומהאי אורא דכנא, אתפשט מגולגלתא לאנפוי ק"י רבוא עלמין. ובגין כד אתקרי זעיר אפיו. ובשעתא דאצטרף, אתפשטו אנפוי ואריכין בההוא זמנא, בגין דאשגח באנפוי דעתיקי דעתיקין, וחיסי לעלמא.

ומהאי גולגלתא, נפיק חד עיבר, לכל אינון דלתתא. ויהבי אגר אוראותא לעתיק יומין. כד עאלין בחושבנא, (דף קל"ו ע"א) תחות שרביטא. ולקביל דא. (שמות לח) בקע לגולגלת לתתא, כד עאלין בחושבנא. והאי בקע אגר אוראותא, אשתכח מניה לעתיק יומין.

בחלליה דגולגלתא, (ס"א בגולגלתא דא) ג' חללין אשתכחו, דשריאי מוחא בהו, וקרוימא דקיק חפניא עלייהו. אבל לא קרוימא קשישא סתימא כעתיק יומין. ובגין דא, האי מוחא אתפשט ונהיר (ס"א ונפיק) לתלתין ותריין שבילין. הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן.

ותאנא, בתלת חללין דגולגלתא מוחא שרייא. מחללא חד מתבקע (ס"א ומתפשט) חד מבועא לד' סטרין, ונפיק מההוא מוחא דשרייא בהאי חללא, תלתין ותריין שבילין רוחין דחכמתא.

מחללא תנגינא, מתבקע ומתפשט חד מבועא אחרא. ומתפתחין ו' תרעין. מאלין ו' תרעין, אתאחדו ו' יומין דאורייתא. ו' שנין דיובלא. ו' אלף דרין, דזמין קודשא בריך הוא לאתבא רוחיה ליה, ולשרייא ביה.

מחללא תליתאה, נפקין אלף אלפין אדרין ואכסדראין, דדעתא שרייא עלייהו, ודרי בהו. והאי חללא שרי חלליה (ס"א מדוריה) בין האי חללא ובין האי חללא, ואתמללין מתריין סטרין. כל אינון אדרין. הדא הוא דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו. ואלין ג' מתפשטין בכל גופא, להאי סטרא ולהאי סטרא. ובאינון אחיד כל גופא ואחיד בהו גופא מפל סטרוי. ובכל גופא אתפשטון ואשתכחו.

תאנא, בגולגלתא דרישא, תללין אלף אלפי רבוא ורבוא רבון קוצי דשערי אוכמן, ומסתבכין דא בדא, ומתערבין דא בדא. ולית חושבנא לנימין דכל קוצא וקוצא, דאחידן ביה דכין ומסאבן. ומכאן אתאחדו טעמי אורייתא, בדכנא במסאבא. בכל אינון סטרוי דאינון דכין, בכל אינון סטרוי דאינון מסאבן.

יתבין קוצי מסתבכין ותקיפין. מנהון שעיעין, ומנהון תקיפין. ובכל קוצא וקוצא, יתבין נימין תלין על תלין. מתלהטון ותללין כגיבר תקיף, מארי נצח קרבין. בתקונא יאה בתקונא שפירא תקיפא (בחור כארזים). רברבין ותקיפין. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) בחור כארזים.

מתתקנין קוצין דשערי, ותללין תלין על תלין, מהאי סטרא להאי סטרא, על גולגלתא. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) קווצותיו תלתלים. ותאנא יתבין תלי תלין, משום דמשיכין מפבועין סגיאי, דתלת רהטי מוחא. מפבועא חללא חד דגולגלתא, אתמשכן שערי במשיכותא, ומתעבדין תלין, דתללין מפמה מפבועין, דאתמשכן מהאי חללא. מחללא תנגינא, נפקי חמשין מפבועין, ואתמשכן שערי מאינון מפבועין במשיכותא, ואתעבדין תלין, דתללין ומתערבין בקוצין אחרנין. מחללא תליתאה, נפקי אלף אלפין אדרין ואכסדראין, ואתמשכן שערי במשיכותא מפלהו. (ומתעבדין תלין על תלין ומתערבין בקוצין אחרנין) ובגין כד אינון קוצין, תלין על תלין.

וכלהו משיכין דאתמשכן מגי חללין דמוחא דגולגלתא. וכל אינון נימין וכל אינון קוצי תללין וחספין לסטרא דאודנין. ובגין כד כתיב, (דניאל ט) הטה אלהי אונד ושמע. ובהאי תלין, תללין (נ"א ובהאי תללין) ימינא ושמאלא, נהורא וחשוכא, רחמי ודינא. וכל ימינא ושמאלא תלי בהאי, ולא בעתיקא.

בפלגותא דשערי, אתחזי חד אורחא דקיק, דמתאחדא מההוא ארחא דעתיק יומין. ומההוא ארחא, אתפרשן שית מאה ותליסר ארחין, דאתפלגון בארחין דפקודי דאורייתא. דכתיב, (תהלים כה) כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו.

תנא, בכל קוצא וקוצא, מתאחדון אלף אלפין מארי דיבבא ויללה, דתללין בכל קוצא וקוצא מאינון תקיפין. ומאינון שעיעין מאריהון דמתקלא, (ס"א מאריהון דרחימותא ואיהו מתקלא בינייהו) בגין כד אית ימינא ואית שמאלא.

מצחא דגולגלתא, אשגחותא דאשגחותא. ולא מתגלייא, בר ההוא זמנא, דצריכין חייבנא לאתפקדא, ולעיינא בעובדיהון. ותאנא, כד אתגלייא האי מצחא, אתערין כל מאריהון דדינא, וכל עלמא בדינא אתמסר. (דף קל"ו ע"ב) בר ההיא שעתא, כד סליקו צלותהון דישראל לקמי עתיק יומין, ובעי לרחמא על בניו, גלי מצחא דרעוא דרעוין, ונהיר בהאי דזעיר אפיו, ואשתכיד דינא.

בהאי מצחא, נפיק חד (פקודי רל"ז ע"ב) שערא, דמתפשט ביה ממוחא דאפיק חמשין תרעין. וכד אתפשט, אתעביד מצחא דאשגחותא, לחייבי עלמא, לאינון דלא מתכספי בעובדיהון. הדא הוא דכתיב, (ירמיה ג) ומצח אשה זונה הנה לד מאנת הכלם.

ותנגינא, שערא לא קאים בהאי אתר דמצחא, בגין דאתגלייא לאינון דחציפין בחובייהו. ושעתא דמתער קודשא בריך הוא לאשתעשעא עם צדיקניא, נהירין אנפיה דעתיק יומין, באנפוי דזעיר אפיו, ומתגליא מצחיה, ונהיר להאי מצחא, וכדין אתקרי עת רצון. וכל שעתא ושעתא דדינא תלי, והאי מצחא דזעיר אפיו אתגלייא, אתגלייא מצחא דעתיקא דעתיקין, ואשתכיד דינא, ולא אתעביד.

תאנא, האי **מצחא**, אתפשט במאתו אלף **סומקי דסומקי**, דאתאחדו ביה, וכלילן ביה. וכד אתגלייא **מצחא דזעיר אפיו**, אית רשותא לכלהו לתרבא. וכד אתגלייא **מצחא דרעוא דרעווי**, דנהיר להאי **מצחא**, כדיו פלהו משתככו. (קכ"ט, רל"ג)

ותנא, עשרין וארבע בתי **דינו** משתכחו בהאי **מצחא**, וכלהו אקרו **נצח** (ס"א מצחא וכל חד אקרי נצח). ובאתון (דאפיו) רצופין, הוא מצח. ואית **נצח** דאינו **נצחים**. והיינו דתנו **נצח נצחים**. ואינו **במצחא**, ומתפשט מנהו בגופא, באתרין ידיעו.

ותנא, מאי **דכתיב**, (שמואל א טו) **וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם**. האי רזא אוקימנא, כל ההוא **נצח** דאתפשט בגופא, זמניו דתלי על עלמא למידן, ותב ומתחרט ולא עביד **דינא**, אי תייבין. מאי טעמא. משום דקאי בדוכתא דאקרי אדם, ויכיל לאתחרטא. אבל אי באתר דאתקרי ראש, (בהאי מצחא) אתחזי ואתגלייא האי **נצח**, לאו הוא עידן ואתר לאתחרטא. מאי טעמא. משום דלא הוה מאתר דאקרי אדם, דהא לא אתגלי **פרצופא וחוטמא**, אלא **מצחא** בלחודו. ובאתר דלא אשתכח **פרצופא**, לא אקרי אדם. ובגין כך לא אדם הוא להנחם **כנצח** דבשאר תקונו גופא.

עינוי **דרישא**, משתניין משאר עיניו, שרקותא דבגבתא, דעל ריסי עיניו, מכחלן (דכל עיניו מכחלו) באופמתא, תליו תליו על תליו דשערי, ואינו **תקונו** דעל עיניו, **ברישא דמצחא**, ומתאחדו מתרווייהו שבע מאה אלפי מארי דאשגחיתא. (דעל תריסי דעיניו)

בכסותא דעיניו, להטין אלף וארבע מאה רבוא, דמתאחדו בגבינו דאינהו פסותא. ואשגחיתא דעינא דעתיק **יומי** עליהו. ובשעתא דסלקין אינו פסותא, אתחזי כמאן דאתער משנתיה, ואתפקחו עינוי, וחמאן לעינא פקיהא, ואתסחו בחד **תוורא** דעינא טבא, **הדא הוא דכתיב**, (שיר השירים ה) **רוחות בחלב**. מאי **בחלב**. **בתוורא** דלעילא קדמא (נ"א בחוורא קדמא דעינא טבא). ובהאי שעתא אשתכח אשגחיתא **דרחמי**. (ס"א ובגין כך צלותא דישאל סלקא בגין דיפקח עינוי, ויתסחון בהוורא)

ועל דא צלי **דוד**, (תהלים מד) עורה למה תישן ?? הקיצה. דיפקח עינוי, ויתסחון בהוורא **תוורא**. וכל זימנא דעינוי לאו מתפקחו, כל מאריהו **דיניו**, כפיין להו **לישראל**, ושאר עמין שלטין עליהו. ובזמנא דיפקח עינוי, יתסחו בעינא טבא, **ורחמי** על **ישראל**. ואסתחר (ס"א ואתזהר) עינא, ועביד נוקמין בשאר עמין. **הדא הוא דכתיב**, (תהלים לה) **העירה והקיצה**. **העירה**: לאתסחאה בהאי **תוורא**. **הקיצה**: למעבד נוקמין לאינו דכפיין לון. עינוי כד אתפקחו, אתחזון שפירין כהני יונים, **בסומק ואוכס וירוק**, **תוור** לא אתגלי, אלא בזמנא דאסתפל בעינא טבא, ומסתחאן כל אינו גונוי, בהוורא **תוור**.

מאינו גונוי דמתגליין, נפקין שבעה עיניו דאשגחיתא. דנפקי **מאוכמא** דעינא. **הדא הוא דכתיב**, (זכריה ג) **על אבן אחת שבעה עינים**. מאן **אבן אחת**. אוכמתא דעינא.

מסומקא, נפקין שבעה רהיטין, דסמכין (נ"א דסחרן) לסטר שמאלא, ומתלהטין באשא דלסטר צפון, ומתאחדו לאתפשטא בעלמא, לגלאה ארחין דחייבא **הדא הוא דכתיב**, (זכריה ד) **שבעה (ויחי רמ"ט) אלה עיני ?? המה משוטטים בכל הארץ**.

מירוקא, נפקין שבעה טהירין (ס"א נהירין) דקטרא דלסטר (נ"א רהיטין דסחראן לסטר) דרומא, ומתאחדו לאתפשטא בעלמא, לגלאה ארחין ועובדין דבני נשא, בין טב בין ביש, **דכתיב**, (איוב לד) **כי עיניו על דרכי איש וגו'**. וכד אסתחאן **בתוורא**, משתכחו פלהו לאשגחא לכל מארי קשוט, לאוטבא עלמא בגינהו. וכל אשגחיתא דהוורא **תוורא**, הוי לטב על **ישראל**. ואשגח **בסומקא** למאן דעאקין להו. **הדא הוא דכתיב**, (שמות ג) **ראה ראיתי**. **ראה**: לאוטבא לון. **ראיתי**: לנקמא לון, מדעקין לון, ובגין כך **כתיב**, (תהלים מד) **עורה למה תישן ?? הקיצה אל תזנח לצח**. **עורה**, **והקיצה**, תרי אשגחיתא. תרי פקיהין. תרי טבן. **רחמי** ונוקמין.

גוונא קדמא, **סומקא** בנו **סומקא** כליל וסתים כל **סומקין**, מקמיה לא אתחזון. סוחרניה דהוורא **סומקא**, אסחר חד חוטא **אוכמא**, ואקיף ליה.

גוונא תניינא, **אוכמא**. כאבנא חד דנפיק מתהומא, חד זמן לאלף שנים, **בימא רבא**. וכד נפיק האי אבנא, אתי רגשא ותקפא על ימא. וקליה דמא, וגלגלוהי אזליו, ואשתמעו לנונא רבא, דאקרי לויטן. ונפיק מתהומא. והאי אבנא מתגלגלא בתוקפא דמא, ונפיק לבר. והיא **אוכמא**, דכל אוכמין סתימין קמיה. (ס"א והא אוקמוה דכל אורחין סתימין קמה) וכך היא אוכמותא דעינא **אוכמא**, דכליל וסתים כל שאר אוכמין. וסוחרניה דהוורא **אוכמא**, אסחר חד חוטא **סומקא**, (ס"א לסטר חד) ואקיף להוורא **אוכמא**.

גוונא תליתאה. **ירוקא דירוקי**, דכליל וסתים כל **ירוקין**. ובסוחרניה דהוורא **ירוקא**, אסחרו תרין חוטיין. חוטא **סומקא** לסטר חד. וחד חוטא **אוכמא** לסטר חד. ואקיפין להוורא **ירוקא**.

וכד אסתחר (נ"א אתגלי) **תוורא**, ואסתחרי עינא, כל אינו גונוי לא משתכחו, ומשתקעין לתתא (סומקא ירוקא אוכמא). לא אתחזי בר ההוא **תוורא**, דנהיר **מעתיק יומין**. ונהירין מניה כל אינו דלתתא. (נ"א הוא).

ולית גוונא אתחזינא, בר ההוא **תוורא** בלחודו. ובגין כך אסתלקו כל מאריהו ד**סומקא ואוכמא**, דאינו תאומין כחדא. **הדא הוא דכתיב** (שיר השירים ד) **שניד שניד פער הקצובות שעלו מן הרצה שפלים מתאימות**. מאי מן הרצה. מההוא אסחיתא דעינא קדישא עלאה. **שפלים מתאימות**. מתערבן דא בדא, ואתדבון דא בדא. ומה דאמר **שניד פער הקצובות**, ואת אמרת **שפלים מתאימות**. כלומר, **תוורא** דלהו, כההוא **תוורא** דעיניו, כד אסחו בתוורתא דעינא עלאה. ודא זמינו למנדע **צדיקיא**, למחזי **ברוחא דחכמתא**, כמה דאת אמר (ישעיה נד) **כי עין בעין יראו**. אימית בשווב **?? ציון** ו**כתיב** (במדבר יד) **אשר עין בעין נראה אתה ??** וכדיו פקיהותא דעיניו לטב.

ואית פקיהותא דעיניו לטב. ואית פקיהותא דעיניו לביש. כמה **דכתיב**, (דניאל ט) **פקח עיניך וראה שוממותינו וגו'**. ודא הכא לטב, ולביש. ו**כתיב** (ישעיה לג) **עיניך תראנה וירושלם נוה שאנן אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לצח הא הכא**

לטב ולביש. דלא אתעביד דא בלא דא.

תנא בצניעותא דספרא, מהו עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן. וכי ירושלם נוה שאנן הוא, והא פתיב (ישעיה א) צדק יליון בה. ובאתר דאשתכח צדק, לאו שקיט, ולא שאנן הוא. אלא עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן, נוה שאנן, לעתיק יומין אתמר, (דישגח באלין עיינין) דהווא עינא שקיט ושאנן. עינא דרחמי, עינא דלא נטיל מאשגחותא דא, לאשגחותא אחרא. ובגין כך פתיב, עינך תראנה חסר יו"ד, ולא עיניך. ומה דאמר ירושלם ולא ציון, הכי אצטריך, לאכפייא לדניא, דאשתכח בה ולרחמא עלה.

ותאנא, פתיב (דברים יא) עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה, (הדא הוא דכתיב צדק יליון בה דבה אשתכחו גזרי דדינין יתיר מכל שאר אתרי) (נ"א דכתיב צדק יליון בה דבה אשתכחו גזרי דדינין יתיר מכל שאר אתרי ותאנא, כתיב (דברים יא) עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה) ולזמנא דאתי, ישתכח בה עינא חד דרחמי. עינא דעתיקא דעתיקין הדא הוא דכתיב, (ישעיה נד) וברחמים גדולים אקבצך. פיון דאמר רחמים, מהו גדולים. אלא אית רחמי, ואית רחמי. רחמי דעתיק דעתיקין, אינון אקרו רחמים גדולים. רחמי דזעיר אנפין, אקרו רחמים סתם. (מהנ"א הוא: משום דאית ביה ימינא ושמאלא, דינא ורחמי) ובגין כך וברחמים גדולים אקבצך, דעתיק יומין.

תאנא בהני עיינין, בתרין גוויני מנייהו, בסומקא ואוכמא, שראן תרין דמעין. וכד בעי קודשא דקודשין לרחמא על ישראל, אחית תרין דמעין, לאתבסמא בממא רבא. מאן ממא רבא. נמא דתחממא עלאה. פלומר דיתסחון בנהרא (ס"א בחוורא) במבועא דנפיק מחממא רבא, ומרחס להו לישראל.

חוטמא. תאנא בצניעותא דספרא, חוטמא דזעיר אנפין. בחוטמא אשתמודע פרצופא. בהאי חוטמא אתפרשא מלה דכתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'. עלה עשן באפו, בהאי תננא, אתפללו אשא, וגחלי דנורא. דלית (ס"א בחוטמא אשתמודע פרצופא תלת שלהובין מתוקדן בנוקבוי מהאי חוטמא אתפשטן תלת גווי תננא ואשא וגחלי דנורא דכתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו. ולית תננא בלא אשא, ולא אשא בלא תננא. וכלהו אסתליקו (ס"א אתדליקו) ונפקי מחוטמוי.

ותאנא, כד אתחברו תלת אליון, דכלילן בהאי תננא, דנפיק מחוטמא. אתקמט חוטמא, ונשיב ונפיק תננא אוכמא וסומקא. ובין תרי (נ"א בתרי) גווי. וקרין ליה, אף וחימה ומשחית. ואי תימא אף וחימה פתיב, (דברים ט) כי גורתוי מפני האף והחימה, דאינון תננא אוכמא וסומקא, משחית ממא לו. דכתיב, (בראשית יג) לפני שחת יי את סדום ואת עמורה. שחת המשחית, בנורא דליק מוקדא.

ותאנא, חמש גבוראן אינון, בהאי זעיר אנפין. ואסתלקו לאלף וארבע מאה גבוראן. ומתפשטאן בחוטמוי. בפומא. בדרועי. בידין. באצבעין. ובגין כך פתיב, (תהלים קו) מי ימלל גבורות יי. גבורת פתיב, פתיב הכא גבורות, וכתיב התם, (דברי הימים א כט) לך יי הגדולה והגבורה. אלא הכי תאנא, כד אתחבראן פלהו גבוראן כחדא, אתקרי גבורה חדא. וכלהו גבוראן, שריאן לנחמא מחוטמוי. ומהאי תליון, אלף (אלפין) וארבע מאה רבוא, לכל חד מנייהו. ובהאי תננא דאפיק מחוטמוי, תליון אלף (אלפין רבוא) וארבע מאה (וחמש) דסטר גבורה דא. וכלהו גבוראן תליון מהאי חוטמא, דכתיב, (תהלים קמה) דור לדור ישבח מעשך וגו'. וכד שארי גבורה דא, פלהו גבוראן מתלהטן ושטאן, (נ"א ונחתין) עד דנחתן ללהט החרב המתהפכת.

פתיב, (בראשית יט) כי משחיתים אנחנו את המקום הזה. וכתיב (בראשית יג) לפני שחת יי את סדום את עמורה. וכתיב, (בראשית יט) ויי המטיר על סדום ועל עמורה. אלא הכי תאנא, לא דיין לרשעים וכו', אלא דמהפכי מדת רחמים למדת הדין.

והיאך מהפכי, והא פתיב (מלאכי ג) אני יי לא שניתי. אלא בכל זמנא דעתיק דעתיקי, רישא חורא, (אתגלייא) רעוא דרעוין, אתגליון, רחמין רברבין אשתכחו בכלא. ובשעתא דלא אתגליויא, כל זיינין (ס"א דינין) דזעיר אנפין זמינין, וכביכול רחמי, עביד דינא, ההוא עתיקא דכלא.

דתננא, כד אתגליויא עתיקא דעתיקין, רעוא דרעוין, פלהו בוציני דאתקרו בשמא דא, נהירין. ורחמי אשתכחו בכלא. ובשעתא דלא אתגלי טמירא דטמירין, ולא אתנהרן אליון בוציני. מתערין דינין, ואתעביד דינא. מאן גרים להאי דינא. רעוא דרעוין דלא אתגלי, ובגין כך מהפכין חייבנא רחמי לדניא. ומה דאמר הכא, מאת יי מן השמים. בזעיר אנפין אתמר. ומשמע דכתיב מן השמים, אש ומים. רחמי ודינא. לאפקא מאן דלית ביה דינא כלל.

תאנא, האי חוטמא זעיר. וכד שארי תננא (דף קל"ח ע"א) לאפקא, נפיק בבחילו, ואתעבד דינא. ומאן מעבב להאי חוטמא דלא נפיק תננא, חוטמא דעתיקא קדישא, דהוא אקרי ארך אפים מכלא.

והיינו רזא דתנינן, (שמות לד) יי פסיק טעמא בגווייהו. בכלהו אתר דשמא אדכר תרי זמני, פסיק טעמא בגווייהו, כגון (בראשית כב) אברהם אברהם. (בראשית מו) יעקב יעקב. (שמואל א ג) שמואל שמואל. פלהו פסיק טעמא בגווייהו. חוץ ממשא משה, דלא פסיק טעמא בגווייהו. מאי טעמא. אברהם אברהם, בתראה שלים, קדמאה לא שלים, דהשתא שלים בעשר נסיוני, ובגין כך פסיק טעמא בגווייהו, דהשתא לא הוה איהו כדקדמיתא.

יעקב יעקב, בתראה שלים, קדמאה לא שלים, דהשתא אבתבשר ביוסף, ושראת עליה שכינתא. ועוד, דהשתא אשתלים בארעא, אילנא קדישא כגוונא דלעילא, בתריסר תחומין, בשבעין ענפין, מה דלא הוה בקדמיתא. ובגיני כך, בתראה שלים, קדמאה לא שלים, ופסיק טעמא בגווייהו. שמואל שמואל, טעמא פסיק בגויה. מאי טעמא. בתראה שלים, קדמאה לא שלים, דהשתא הוא נביאה, וקודם לכו לא הוה נביאה. אבל משה משה, לא אפסיק טעמא בגווייהו, דמיומא דאתליד, שלים הוה. דכתיב, (שמות ב) ותרא אותו כי טוב הוא.

אוף הכא יי יי, פסיק טעמא בגווייהו, קדמאה שלים, בתראה שלים בכלהו. ומשה, באתר דינא אמר, לנחמא לון מעתיקא קדישא, רחמין לזעיר אנפין. דהכי תנינן, כמה חילא דמשה, דאחית מכילן דרחמי לתתא. וכד אתגלי עתיקא בזעיר אנפין, כלא ברחמי אתחזון. וחוטמא אשתכח, ואשא ותננא לא נפיק, כמה דאת אמר (ישעיה מח) ותהלתי אחטם לד.

ותאנא, בתרין נוקבין **חוטמא**, בחד נוקבא נפיק תננא, להיט, ומשתקעא בנוקבא **דתהומא רבא**. ומחד נוקבא, נפיק אשא דאוקיד בשלהובוי, ומתלהטא (בארבע אלף) באַלף וארבע מאה עלמין דבסטר שמאלא. ומאן דגרים לקרבא בהאי, אקרי אשׁ יי. אשא דאכלא ואוקיד כל שאר אשׁין. והאי אשא לא אתבסס, אלא באשא דמדבחה. והאי תננא דנפיק מנוקבא אחרא, לא אתבסס אלא בתננא דקרנא. (דמדבחה).

וכלא תלויא ב**חוטמא**, בגין כך **כתיב**, (בראשית ח) **וירח יי את ריח הניחח**. דכלא **חוטמא** תליון, לאַרחא האי **חוטמא**, בתננא, ואשא **סומקא**. ובגין כך אתקבל ברעוא. והאי (הוא) **דכתיב**, (במדבר יב) **ויחר אף יי**. (דברים יא) **וחרה אף יי**.

(שמות כב) **וחרה אפי**. (דברים ו) **פן יחרה אף יי**. כלא **בוזעיר אפי** אתמר, ולא **בעתיקא**.

תאנא, **כתיב** (דניאל ט) **הטה אלהי אונד ושמע** האי (ס״א תאנא בצניעותא דספרא דרגא (ס״א עקימא) עמיקא למשמע טב וביש דא) איהו אודנא דאתעביד תחות שׁערי. ושׁערי תליון עליה. (ואודנא הוא למשמע) ואודנא אתעביד ברשומי רשימין לגאוו. כמה דעביד (ס״א דכאריל) דרגא בעקימא, (להאי ולהאי) מאי טעמא בעקימא. (ס״א בגין דיתעבב קלא לאעלא למוחא ויבחיין במוחא ולא בבחילו) בגין למשמע טב וביש **ותאנא**, מהאי עקימא דבגו אודנין, תליון כל אינון מארי דגדפיו, **דכתיב** בהו, (קהלת י) **כי עוף השמים יוליד את הקול ובעל כנפים יגיד דבר**.

בגו אודנא, נטיף מגו חללי **דמוחא**, להאי נוקבא דאודנין. ומההוא נטיפא, עייל קלא בההוא עקימא, ואתצריף בההוא נטיפא, בין טב ובין ביש. טב, **דכתיב**, (תהלים סט) **כי שומע אל אבוינים יי**. ביש, **דכתיב**, (במדבר יא) **וישמע יי ויחר אפו**.

ותבער בס אשׁ יי.

והאי אודנא סתים לבר. ועקימא עייל לגו, לההוא נוקבא דנטיפא מן **מוחא**, בגין למכנש קלא לגאוו, דלא יפוק לבר, ויהא נטיר וסתים מפל סטרוי. בגין כך הוא רזא. ווי לההוא דמגלי רזין, דמאן דמגלי רזין כאילו אכחיש **תקונא** דלעילא. דאתתקן למכנש רזין, ולא יפקון לבר.

תננא, בשעתא דצווחיו **ישׁראל** בעאקא, ושׁערי מתגליון מעל אודנין, כדיו עייל קלא באודנין, בההוא נוקבא דנטיף **מוחא**, וכנש (ובטש) **במוחא**. ונפיק בנוקבי **דחוטמא**. ואתזער **חוטמא**, ואתחמס, (ס״א ואתקמט) ונפיק אשא ותננא מאינון נוקבין, ומתערין (דף קל״ח ע״ב) כל **גבוראן**, ועביד נוקמין.

ועד לא נפקין מאינון נוקבין אשא ותננא סליק ההוא קלא לעילא, ובטש בריחא **דמוחא** (ס״א ברישא במוחא), ונגדיו תרין דמעין מעיינין, ונפק מנחירוי תננא ואשא, בההוא קלא דנגיד לון לבר.

בההוא קלא דעייל באודנין, אתמשכאן ומתערין (ס״א מתערבין) כולי האי, בגין כך **כתיב**, **וישמע יי ויחר אפו ותבער בס אשׁ יי**. בההיא שמיעה דההוא קלא, אתער **מוחא**. (כלא) **תנא**, **כתיב** **הטה אלהי אונד**, כלומר ארפין (ס״א אודנין). שית מאה אלף רבוא אינון מאריהון דגדפיו, דתליון באלין אודנין. וכלא אתקרוו אונדי יי. ומה דאתמר הטה יי אונד, אונד **בוזעיר אפי** אתמר.

מסטרא דחד חללא **דמוחא** תליון אודנין. ומחמשין **תרעין** דנפקין מההוא חללא, דא הוא (ס״א אית) תרעא חד, דנגיד ונפיק ואתפתח בההוא נוקבא דאודנא, **דכתיב**, (איוב לד) **כי און מלין תבחו**. ו**כתיב** (תהלים ז) **ובוחן לבות וכליות**.

ומסטרא דאתפשטותא דההוא חללא, **דחמשין תרעין** דאתפשטותא בגופא, באַתר דלבא שארי, מתפשט ההוא חללא **דחמשין תרעין**, ואודנא קרי ביה בחינה, ובלבא קרי ביה בחינה, משום דמאָתר חד מתפשטין. (ס״א בההוא נוקבא דאודנא ומסטרא דאתפשטותא דההוא חללא דחמשין תרעין אתפשט בגופא באתר דלבא שארי ועל דא באודנא קרי ביה בחינה ובלבא קרי ביה בחינה דכתיב כי און מלין תבחו וכתוב בוחן לבות וכליות משום דמאתר חד מתפשטין)

תאנא **בצניעותא דספרא**, כמה דאודנא דא אבחו בין טב ובין ביש, כך כלא. **דבוזעיר אפי** אית סטרא דטב וביש. ימינא ושׁמאלא. **רחמי ודינא**. והאי אודנא כליל **במוחא** ומשום דאתכלל **במוחא** ובחללא חד. אתכליל בקלא דעייל ביה. ובאודנא קרי ביה שמיעה. ובשמיעה אתכליל **בינה**. שמע: כלומר, הבן אשתכח (ס״א ואסתכל) דכלא בחד מתקלא אתקל. ומלין אליו למאריהון דמארין אתיהבו, למשמע ולאסתכלא ולמנדע.

תא חזי, **כתיב**, (חבקוק ג) **יי שמעתי שמעך נראתי וגו'**, האי קרא אשתמודע, דכד נביאה קדישא, (ס״א מהימנא) שמע, ואסתכל, ונדע, וקאים על **תקונין** אליו, **כתיב** **נראתי**. תמן יאות הוא לדחלא ולא תבר קמיה, האי **בוזעיר אפי** אתמר.

כד אסתכל ונדע מה **כתיב**. יי פעלך בקרב שנים חייהו. האי לעתיק **יומין** אתמר. ובפל אַתר דישתכח, **יי יי**, ביו״ד ה״א תרי זמני, או באַלף דל״ת, ויו״ד ה״א, חד **לזעיר אפי**, וחד **לעתיקא דעתיקין**. ואף על גב דכלהו חד, וחד שמא אקרו.

ותנינו אימתי אקרי שם מלא. בזמנא **דכתיב יי אלהים**. דהאי הוא שם מלא דעתיק דכלא, ו**דזעיר אפי**. וכלא הוא שם מלא אקרי. ושאַר לא אקרי שם מלא, כמה דאוקימנא, (בראשית ב) **ויטע יי אלהים**, שם מלא בנטיעות גנתא. ובכל אַתר, יי אלהים, אתקריא שם מלא. יי יי, כלא הוא בכללא. וההוא זמנא אתערון **רחמינו** בכללא. **יי פעלך בקרב שנים**

חיהו, לעתיק **יומין** אתמר. מאן **פעלך**. **זעיר אפי**. **בקרב שנים**, אינון שנים קדמוניות, דאקרון ימי קדם, ולא אקרון שנות עולם. שנים קדמוניות אינון ימי קדם. שנות עולם אליו ימי עולם. והכא בקרב שנים, מאן שנים. שנים קדמוניות חיהו למאן. חיהו **לזעיר אפי**. דכל נהירו דיליה מאינון שנים קדמוניות אתקיימו, ובגין כך אמר חיהו. ברוגז רחס תזכור, לההוא **חסד עלאה דעתיקא דעתיקין**, דביה אתער **רחמינו** לכללא, למאן דבעי לרחמא, ולמאן דיאות לרחמא.

תאנא, אמר **רבי שמעון**, אסהדנא עלי שמיא, ולכל אליו דעלנא קיימין. דחדאן מלין אליו, בכלהו עלמין. וחדאן בלבאי מלי, ובגו פרוכתא עלאה דפריסא עלנא, מתטמרין, וסלקין, ונגיז להו **עתיקא** דכלא, גניז וסתים מפלא. וכד שרינא למפלא, לא הוו דעיו חברנא, דכל הני מלין קדישין מתערין הכא. זכאה חולקיכו חבריאי דהכא. וזכאה חולקי עמכו, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

פתח **רבי שמעון** ואמר, (דברים ד) **ואתם הדבקים ביי אלהיכם וגו'**. מאן עמא קדישא **כישׁראל**, **דכתיב** בהו (דברים לג) **אשריך ישׁראל מי כמוך**, **דכתיב** (שמות טו) **מי כמכה באלם יי**. משום דאתדבקותא דלהון הוא בשׁמא קדישא בעלמא דין. ובעלמא דאתי יתיר מהכא. דהתם לא מתפרשו מניה, מההוא צורא דצירין ביה צדיקא, **הדא הוא דכתיב**

ואתם הדבקים ביי, ולא **כתיב** הדבקים ליי, אלא **ביי** ממש.

תאנא, פד נחית מן **דיקנא יקירא** עלאה, **דעתיקא קדישא**, סתים וטמיר מפלא, משחא דרבות קדישא, **לדיקנא דזעיר אפיו**. אתתקון **דיקנא** דיליה, **בתשעה תקונו**. ובשעתא דנהיר **דיקנא יקירא דעתיקא דעתיקו**, בהאי **דיקנא דזעיר אפיו**, נגדיו **תליסר** מבועיו דמשחא עלאה, בהאי **דיקנא**. ומשתכחין ביה, עשרין ותרי **תקוני**. ומניה נגדיו, עשרין ותרי **אתון** (ס"א דאורייתא) **דשמה קדישא**. (מתחיל מסוף קלי"ח ע"ב) (נ"א ובעלמא דאתי, משום דאתדבקו דלהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין ובעלמא דאתי יתיר מהכא דהתם לא מתפרשין מההוא צורא דחיי דצורו ביה צדיקייא הדא הוא דכתיב ואתם הדבקים ביי ממש עליכו כתיב אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי וכתוב מי כמוך באלים יי השתא אתכוונו דעתא לאוקורי למלכא ולאוקיר יקרא דדיקנא קדישא דמלכא, תנא מתתקון דיקנא עלאה דיקנא קדישא בט' תקונין ודא איהו דיקנא דזעיר אנפין וכד נחית מן דיקנא יקירא עילאה דעתיקא קדישא בהאי דיקנא דזעיר אנפין נגדיו י"ג מבועין דמשחא עילאה בהאי דיקנא ומשתכחין ביה **כ"ב** תקונין ומניה נגדיו **כ"ב** אתון דש"ק ואם תאמר **דיקנא** לא אשתכח, ולא אמר **שלמה** אלא (שיר השירים ה) לחייו. (ולא קארי דיקנא) אלא הכי **תאנא** **בצניעותא דספרא**, כל מה דאטמר ונגיז, ולא אדפר ולא אתגלייא. ההוא מלה הוי עלאה ויקירא מפלא, (משום) ובגין דא הוא סתים ונגיז. ודיקנא משום דהוא שבהא ושלמותא, ויקירותא מפל **פראפא**, גנזיה קרא, ולא אתגלייא. **ותאנא**, האי **דיקנא** דאיהו שלמותא **דפראפא** ושפירותא **דזעיר אפיו**, נפיק מאודנו, ונחית וסליק ופסי, בתקרבא דבוסקא. מאי תקרובא דבוסקא. **כמה דאת אמר (שיר השירים ה) לחייו פערות הבושם** (ולא ערוגות). **בתשעה תקונין**, אתתקון האי **דיקנא דזעיר אנפין**. בשערי (דדיקנא) אוכמי, מתתקנא **בתקונא** שפיר. כגבר תקיף שפיר למחזי. **דכתיב, (שיר השירים ה) בחור פארוזים**.

תקונא קדמאה. מתתקון שערא מעלילא, ונפיק ההוא ניצוצא (בראשית ט' ע"א) **בוצינא דקרדינותא**, ונפיק מפלא דאורייתא דכ"א, ובטש בתחות שערא **דרישא**, מתחות קוצין דעל אודניו. ונחית מקמי פתחא דאודניו נימי על נימי, עד **רישא דפומא**.

תקונא תניינא. נפיק שערא, וסליק **מרישא** דפומא, עד **רישא** אחרא דפתחא דפומא. ונחית מתחות פומא, עד **רישא** אחרא, נימיו על נימיו, **בתקונא** שפירא.

תקונא תליתאה. מאמצעיתא דתחות **חוטמא**, מתחות תרין נוקבין, נפיק חד ארחא, ושערי זעירין תקיפין, מליין לההוא ארחא, ושאר שערי מליין מהאי גיסא, ומהאי גיסא, סוחרניה דההוא ארחא. וארחא לא אתחזי לתתא כלל, אלא ההוא ארחא דלעילא, דנחית עד **רישא** דשפוטו, ותמן שקיעא ההוא ארחא.

תקונא רביעאה. נפיק שערא, ואתתקון, וסליק ופסי בעלעוי דתקרבא דבוסקא. **תקונא** חמשאה. פסיק שערא, ואתחזין תרין תפוחין, מכאן ומכאן, **סומקו** כהאי ורדא **סומקא**. ומתלהטן במאתו ושבעין עלמין, דמתלהטין מתמן (ס"א מנהון).

תקונא שתיתאה. נפיק שערא כחד חוטא בסחרניה **דדיקנא**, ותליין עד **רישא** דמעוי, ולא נחית עד טבורא.

תקונא שביעאה. דלא תליין שערי על פומא, ופימא אתפני מפל סטרוי. ונתבין שערי **בתקונא** סחור סחור ליה.

תקונא תמינאה. דנחתין שערי בתחות **דיקנא**, דמחפזין קדלא, דלא אתחזיא. פלהו שערי דקיין, נימיו על נימיו. מליין מפל סטרוי.

תקונא תשיעאה. (מתערבין שערי עם אינון) דמתחברן (נ"א אתמשכן) שערי פלהו בשקולא מעלייא, (ס"א מלייא) עד (נ"א עם) אינון שערי דתליין. פלהו בשקולא שפיר, כחד גיבר תקיף, מארי נצח קרבין.

בתשעה תקונין אליו, נגדיו ונפקין **ט' מבועין דמשח רבות** דלעילא. ומההוא משח רבות, נגדיו לכל אינון דלתתא. **ט' תקונין** אליו אשתכחו **בדיקנא** דא. ובשלמות **תקונא דדיקנא** דא, אתקרי (בר נש לתתא) גיבר תקיף. דכל מאן דחמי **דיקנא** קיימא בקיומיה, תלליא ביה **גבורה** תקיפא. עד כאן **תקונא דדיקנא** עלאה **דזעיר אפיו**.

אמר **רבי שמעון רבי אלעזר** בריה, קום ברי (קדישא), סלסל **תקונא דדיקנא** (נ"א דמלכא) קדישא, בתקוניו אליו. (דף קלי"ט ע"ב) קם **רבי אלעזר**, פתח ואמר, (תהלים יח) מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה וגו'. עד מבטוח בנדיבים. **תנא**, הכא **ט' תקונין** דבדיקנא דא. להני **תקונין** אצטריך **דוד מלכא**, בגין לנחא לשאר מלכין, ולשאר עמין.

תא חזי, כיון דאמר הני **ט' תקונין**, לבתר אמר כל גוים סבבוני בשם יי פי אמילם. אמר, הני **תקונין** דאמינא, למאי אצטריכנא. משום דכל גוים סבבוני. ובתקונא **דיקנא** דא, **ט' תקונין**, דאינון שם יי, אשצינון מן עלמא, **הדא הוא דכתיב בשם יי פי אמילם**.

ותנא **בצניעותא דספרא**, **תשעה תקונין** אמר **דוד**, הכא, שיתא אינון **בשמה קדישא**. דשית שמקו הו, ותלת אדם. ואי תימא תרין אינון. תלתא הו, דהא נדיבים בכלל אדם הו.

תנא שיתא שמקו, **דכתיב**: מן המצר קראתי יה, חד. **ענני במרחב יה**, תרין. **יי לי לא אירא**, תלת. **יי לי בעוזרי**, ארבע. **טוב לחסות ביי**, חמשה. **טוב לחסות ביי**, שיתא. **אדם תלת**, **דכתיב**: **יי לי לא אירא מה יעשה לי אדם**, חד. **טוב לחסות ביי מבטוח באדם**, תרי. **טוב לחסות ביי מבטוח בנדיבים**, תלת.

ותא חזי רזא דמלה, דבכל אתר דאדפר אדם הכא, לא אדפר אלא **בשמה קדישא**. דהכי אתחזי. משום דלא אקרי (הוה) אדם, אלא במה דאתחזי ליה. ומאי אתחזי ליה. **שמה קדישא**. **דכתיב**, (בראשית ב) **ויצר יי אלהים את האדם**, בשם מלא, דהוא **יי אלהים**. כמה דאתחזי ליה ובגין פד הכא לא אדפר אדם אלא **בשמה קדישא**.

ותנא, **כתיב מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה**, תרי זמני **ייה ייה**, לקביל תרי עלעוי, דשערי אתאחדן בהו. ומדחמא דשערי אתמשכאן ותליין, שארי ואמר **יי לי לא אירא**. **יי לי בעוזרי**. בשמה דלא חסר. בשמה דהוא קדישא. ובשמה דא, אדפר אדם. ומה דאמר **מה יעשה לי אדם**, הכי הוא. דתנא כל אינון פתרון קדישין **דמלכא**, פד אתתקנו בתקוניו.

אתקרון **אדם**. דיוקנא דכליל פלא. ומה דמשלפא בהו, אתקרי **שמה קדישא**. ותערא ומה דביה, אתקרי ידויד, ואתקרי אדם בכללא דתערא, ומה דביה.

ואליו **תשעה תקונין** דאמר **דוד** הכא, לאכנעא שגאוי בגין דמאן דאחיד **דיקנא דמלכא**, ואוקיר ליה בנקירו עלאה, כל

מה דבעי מן **מלכא**. **מלכא** עביד בגיניה. מאי טעמא **דיקנא**, ולא גופא. אלא גופא אזיל בתר **דיקנא**, ו**דיקנא** לא אזיל בתר גופא. (ס"א ומה דאשתליף מתערא אתקרי שמא קדישא, תערא ומה דביה אתקרי יהויה אתקרי אדם בכלא תערא ומה דביה) (ול"ג מן ודיקנא עד וגופא)

ובתרי גוויי אתי האי חושבנא, חד כדקאמרן. תרין: **מן המצר קראתי ייה**. חד. **ענני במרחב ייה**, תרי. **ה' לי לא אירא**, תלת. **מה יעשה לי אדם**, ארבע. **ה' לי בעוזרי**, חמש. **ואני אראה בשונאי**, שיתא. **טוב לחסות בה'**, שבעה. **מבטוח באדם**, תמנייא. **טוב לחסות בני מבטוח בנדיבים**, תשעה. (ס"א טוב לחסות בה', מבטוח באדם. ז. טוב לחסות בה'. ח. מבטוח בנדיבים)

מן המצר קראתי ייה, מאי קא מיירי אלא **דוד**, כל מה דאמר הקא, על **תקונא דדיקנא** דא קאמר. (רבי יהודה אמר) מן **המצר קראתי ייה**, מאתר דשארי **דיקנא** לאתפשטא, דהוא אתר דחיק, מקמי פתחא דאודניו מעילא, תחות שערי **דרישא**. ובגין כך אמר **ייה ייה** תרי זמני. ובאתר (ס"א ובתר) דאתפשט **דיקנא**, ונחית מאודניו, ושארי לאתפשטא, אמר **י' לי לא אירא**, דהוא אתר דלא דחיל (ס"א דחיק) וכל האי אצטרף וכו', (אדם אתקרי ועל אתפשטותא האי אצטרף) **דוד** לאקנע תחותיה מלכין ועמין, בגין יקרא **דיקנא** דא.

ותנא בצניעותא דספרא, כל מאן דחמי בחלמיה **דיקנא** דבר נש עלאה אחיד בידיה, או דאויט ידיה ליה. ינדע דשלים הוא עם עלאי, וארמיה תחותיה אינון דמצערין ליה. **תנא**, מתתקן **דיקנא עלאה בתשעה תקונין**, והוא **דיקנא דזעיר אפין**, בט' תקונין מתתקן.

תקונא קדמאה. מתתקן שערא מעילא, ונפיק מקמי פתחא דאודניו, מתחות קוצי דתלניו על אודניו, ונחתין שערי נימין על נימין, עד **רישא** דפומא. **תנא**, כל אליו נימין ד**דיקנא**, תקיפין ותר מכל נימין דקוצין דשערי **דרישא**, ושערי **דרישא** אריכין (וכפיין), והני לאו אריכין, ושערי **דרישא**, מנהון שעיעי, ומנהון קשישין. ובשעתא דאתמשכן שערי **חורי דעתיק יומין**, לשערי **דזעיר אפין**, **כתיב**, (משלי א) **חכמות בחוץ תרנה**. מאי **בחוץ**. בהאי **זעיר אפין**. דמתחברן תרי מוחי.

תרי מוחי סלקא דעתך. אלא אימא ארבע מוחי. תלת מוחי דהוו **בזעיר אפין**, ואשתכחו בתלת חללי ד**גולגלתא דרישא**. וחד **מוחא** שקיט על בורייה, דכליל כל תלת מוחי. דאתמשך מניה משיכון כלילן שקילן, בשערי **חורי**. להאי **זעיר אפין** לתלת מוחי דביה.

ומשתכחו ארבע מוחי בהאי **זעיר אפין**. בגין כך אשתלימו ארבע פרשיות **דכתיבין** בתפילין, דאתכליל בהו **שמא קדישא דעתיק יומין**, **עתיקא דעתיקין**, ו**זעיר אפין**. דהאי הוא שלימותא ד**שמא קדישא**. **דכתיב**, (דברים כח) **וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ויראו ממך**. שם יי. שם יי. ממש, דאינון ארבע רהיטי בתי דתפילין.

ובגין כך, **חכמות בחוץ תרנה**. דהא משתכחין. דהא **עתיקא דעתיקין**, סתימא דסתימין, לא אשתכח, ולא זמין **חכמתא** דיליה, משום דאית **חכמתא** סתימא דכלא ולא אתפרש. ובגין דאתחברו ארבעה **מוחין** בהאי **זעיר אפין**. אתמשכן ארבע מבעין מניה לארבע עיבר, ומתפרשן מחד מבעיא, דנפיק מכלהו. ובגין כך אינון ארבע.

ותנא, האי **חכמתא** דאתכלילא בארבע, אתמשכא בהני שערי, דאינון תלניו תלניו על תלניו. (נ"א הוא) וכלהו קשיין ותקיפין, ואתמשכו ונגידו כל חד לסטרוי. ואלף אלפין ורבוא רבון תלניו, מנייהו דליתיהו בחושבנא. **הדא הוא דכתיב**, (שיר השירים ה) **קווצותיו תלתלים**. תלי תלים. וכלהו קשיין ותקיפין לאתחברא, כהאי חלמיש תקיף. וכהאי טנרא דאיהי תקיפא. עד דעבדין נוקבין ומבעין מתחות שערא, ונגדין מבעין תקיפין לכל עיבר ועיבר לכל סטר וסטר. ובגין דהני שערי אוכמי וחשוכון, **כתיב** (איוב יב) **מגלה עמוקות מני חשך ויוצא לאור צלמות**.

ותנא, הני **שערי דדיקנא** תקיפין (בלחודי) משאר שערי **דרישא**, משום דהני בלחודייהו מתפרשן ומשתכחו, ואינון תקיפין באורחיהו. אמאי תקיפין. אי תימא, משום דכלהו **דינא**, לאו הכי, דהא בתקוניו אליו אשתכחו **רחמי** (ודינא). ובשעתא דנחתין **תליסר מבעי נהרי דמשחא**, אליו כלהו **רחמי**.

אלא **תנא**, כל הני **שערי דדיקנא**, כלהו תקיפין. מאי טעמא. כל אינון **דרחמי**, בעיין למהוי תקיפין. לאכפייא **לדינא**. וכל אינון דאינהו **דינא**, הא תקיפין אינון. ובין כך ובין כך בעיין למהוי תקיפין, מתרין סטרין. כד בעי עלמא **רחמי**, **רחמי** תקיפין ונצחין על **דינא**. וכד בעי **דינא**, **דינא** תקיף, ונצח על **רחמי**. ובגין כך בעיין למהוי תקיפין מתרין סטרין, דכד בעו **רחמי**, שערי דאינון **ברחמי**, קיימין ומתחזין (ס"א מתאחדא) **דיקנא** באינון שערי, וכלא הוו **רחמי**. וכד בעיין **דינא**, אתחזיין **דיקנא** באינון שערי. וכלא אתקיים **דיקנא**.

וכד אתגליין **דיקנא קדישא חורא**, כל הני וכל הני מתנהרין ומסתחין, כמאן דאסתחי בנהרא עמיקא ממה דההו ביה. ואתקיימו כלהו **ברחמי**, ולית **דינא** אשתכח, וכל הני תשעה כד נהרין כחדא, כלהו אסתחין **ברחמי**. ובגין כך אמר **משה** זמנא אחרא, (במדבר יד) **יי ארד אפים ורב חסד**. ואלו אמת לא קאמר. משום דרזא דמלה, אינון תשעה **מכילן** דנהרין מעתיק **יומין לזעיר אפין**. וכד אמר **משה** זמנא תננינא, **תשעה תקונין** אמר. ואינהו תקוני **דיקנא** דמשתכחי **בזעיר אפין**, ונחתין מעתיק **יומין** ונהרין ביה. ובגין כך אמת תלניא בעתיקא, והשתא לא אמר **משה** ואמת.

תנא, שערי **דרישא דזעיר אפין**, כלהו קשישין, תלניו על תלניו. ולא שעיעין. דהא חמינא דתלת מוחי בתלת חללי משתכחין ביה, ונהרין **ממוחא סתימאה**. ומשום ד**מוחא דעתיק יומין**, שקיט ושכיך פחמר טב על דורדייה, שערוי כלהו שעיעין, ומשיחין במשחא טב. ובגין כך **כתיב**, (דניאל ז) **ראשה פער נקא**.

והאי **דזעיר אפין**, קשישין ולא קשישין. דהא כלהו תלניו ולא מתקמטי, ובגין כך **חכמתא** נגיד ונפיק. אבל לא **חכמתא דחכמתא**, דאיהי שכיכא ושקיטא. דהא תנינא דלית דנדע מוחיה **דעתיק יומין**, בר איהו. והאי **דכתיב**, (איוב כח) **אלהים הבין דרפה והוא ידע את מקומה**, **בזעיר אפין** אתמר. אמר **רבי שמעון**, ברי **בון ברקאי** **הוא**, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תקונא תננינא. נפיק שערא, וסליק **מרישא** דפומא, עד **רישא** אחרא דפתחא דפומא, ונחית מתחות פומא, עד **רישא** אחרא, נימין על נימין, **בתקונא** שפיר.

קום **רבי אבא**. קם **רבי אבא**, פתח ואמר, כד **תקוּנא דדיקנא** דא מתתקן **בתקוּנא דמלכא**, (ס"א בתיקוני מלכין) (ס"א כד תקוּנא דא מתתקן בדיקנא דמלכא אתחזי) כגבר תקיף שפיר למחזי, רב ושליט, **הדא הוא דכתיב**, (תהלים קמז) **גדול אדונינו ורב כח**. וכד אתבסס **בתקוּנא דיקנא וקירא** קדישא, וישגח ביה, אקרי בנהירו דיליה, אל רחום וגו'. והאי **תקוּנא תניינא** אתתקן, כד נהיר בנהירו דעתיק **יומין**, אקרי רב **חסד**. וכד מסתפלי דא בדא, אתקרי **בתקוּנא** אחרא וקאמת. דהא נהירו אנפיה. (ס"א דא נהירו דאנפין)

ותאנא, נושא עון אתקרי דא **תקוּנא תניינא**, כגוּנא דעתיקא קדישא. אבל משום שהוא אורחא דנפיק, **בתקוּנא** תליתאה תחות תרין נוקבין **דחוטמא**, ושערין תקיפין זעירין מליין לההוא אורחא. לא אתקרון הכא נושא עון ועובר על פשע, ואתקנימו באַתר אחרא.

ותנינא, תלת מאה ושבעין וחמש **חסדים**, כלין **בחסד דעתיק יומין**, וכלהו אקרון חסדי קדמאי. **דכתיב**, (תהלים פט) **איה חסדיך הראשונים**. וכלהו כלין **בחסד דעתיקא קדישא**, סתימא דכלא. **וחסד דזעיר אפין** אקרי **חסד עולם**. ובספרא דצניעותא, קרי ביה **לחסד** קדמאה דעתיק **יומין** רב **חסד**. ובזעיר אפין, **חסד** סתם. ובגין כך **כתיב** הכא, (שמות לד) **ורב חסד**. ו**כתיב**, (שמות לד) נוצר **חסד** לאלפים סתם. ואוקימנא, האי רב **חסד**, מטה כלפי **חסד**, לנהרא ליה, ולאדלקא בוציני.

דתנא האי אורחא דנחית תחות תרין נוקבין **דחוטמא**, ושערין זעירין מליין לההוא אורחא, לא אקרי ההוא אורחא עובר על פשע, דלית אַתר לאעברא ליה בתרי גוּני. חד משום שערי דאשתכח בההוא אורחא, הוא אַתר קשיא לאעברא. וחד, משום דנחית אעברא דההוא אורחא עד **רישא** דפומא, ולא תתיר.

ועל דא **כתיב**, (שיר השירים ה) שפתותיו שושנים, **סומקין** כורדא, נוטפות מור עובר, **סומקא** תקיף, והאי אורחא דהכא, בתרי גוּני לא (ס"א בתרי גוּני אגזים ולא) אתבסס. מפאן מאן דבעי לאגזמא, תרי זמני בטש בידיה בהאי אורחא.

תקוּנא רביעאה נפיק שערא, ואתתקן, וסליק וחיפי בעלעוי, בתקרובתא דבוּסמא. האי **תקוּנא** יאה ושפירא, לאתחזי **הוד** והדר הוא (ס"א הוד עלאה). **ותנינא**, **הוד** עלאה, נפיק ואתעטר ונגיד לאתאחדא (ס"א ליה דעלעין) בעלעוי, ואתקרי **הוד** זקן. ומהאי **הוד** והדר, תליין אליו לבושי, דאתלבש בהו, ואינון פורפירא וקירא **דמלכא**. **דכתיב**, (תהלים קד) **הוד** והדר לבשת, **תקונין** דאתלבש בהו, ואתתקן בהאי דיוקנא דאדם, תתיר מכל דיוקנין.

ותאנא (דף קמ"א ע"א) האי **הוד**, כד אתנהר בנהירו ד**דיקנא** עלאה, (נ"א דא) ואתפשט בשאר **תקונין** נהירין. האי הוא נושא עון מהאי גיסא, ועובר על פשע מהאי גיסא. ובגין כך, (שיר השירים ה) לחייו **כתיב**. ובצניעותא **דספרא** אקרי, **הוד** והדר ותפארת. דהא תפארת הוא עובר על פשע, שגאמר (משלי יט) ותפארתו עבור על פשע. אבל האי תפארת לא אוקימנא, אלא **בתקוּנא** תשיעאה, **כמה דאת אמר** ותפארת בחורים פחם. ותמן אקרי תפארת. וכד אתתקל (ס"א אסתכל), במתקלא חד סלקין. אמר **רבי שמעון**, יאות אנת **רבי אבא**, לאתברכא מעתיקא קדישא, דכל **ברכאן** נפקין מניה.

תקוּנא חמישאה. פסיק שערא, ואתחזון תרין תפוחין מפאן ומפאן, **סומקו** כהאי ורדא **סומקא**. ומתלהטן במאתן ושבעין עלמין, הני תרי תפוחין, כד נהרין (מתרין סטרין) מנהירו דתרין תפוחין קדישין עלאין דעתיקא, אתמשך **סומקא**, ואתי חיורא. בהאי **כתיב**, (במדבר ו) גאר יי פניו אליך ויחנך. דכד נהרין מתברך עלמא. ובשעתא דאתעבדו **סומקא**, **כתיב** ישא יי פניו אליך, כלומר יסתלק. ולא ישתכח רוגזא בעלמא. **תאנא**, כלהו נהורין דאתנהרן מעתיקא קדישא, אתקרון חסדי קדמאי. ובגין אינון, נהרין כל אינון חסדי עולם.

תקוּנא שתיתאה. נפיק שערא, כחד חוטא דשערי בסחרניה ד**דיקנא**. (ס"א ותליין עד רישא דמעוי ולא נחית עד טבורא, תנא תקוּנא דא הוא דאקרי) פאת הזקן ואיהו חד מחמש פאין, דתליין **בחסד** (וברחמי), ולא אבעי לחבלא האי **חסד**, כמה דאתמר. ובגין כך, (ויקרא יט) לא תשחית את פאת זקנד **כתיב**.

תקוּנא שביעאה. דלא תליין שערא על פומא, ופומא אתפני מפל סטרוי, ויתבין שערי **בתקוּנא** סחור סחור ליה. קום **רבי יהודה**. קם **רבי יהודה**, פתח ואמר, (דניאל ד) בגזירת עירין פתגמא. כמה אלף רבון מתנישן (ס"א מתישבן) ומתקיימן בהאי פומא, ותליין מניה, וכלהו אקרון פה. **הדא הוא דכתיב**, (תהלים לג) **וברוח פיו כל צבאם**. ומההוא **רוחא** דנפיק מפומא, מתלבשן.

כל אינון דלבר, תליין מהאי פומא. ומהאי פומא (ס"א רוחא) כד אתפשט האי **רוחא**, מתלבשן ביה כמה נביאי מהימנא, וכלהו פה יי אתקרון. ובאתר ד**רוחא** נפיק, לא אתערבא מלה אחרא וכלהו (פיות) מחכאן לאתלבשא בההוא **רוחא** דנפיק. והאי **תקוּנא** שליטא על פלהו שיתא. משום דהכא מתקיימן פלהו ומתאחדן. ובגיני כך שערוהי שקילין סוחרניה דפומא. ואתפני מפל סטרוי, והאי **תקוּנא** שליטא על פלהו משום דהכא מתקיימן פלהו ומתאחדן. אמר **רבי שמעון**, בריך אנת לעתיקא קדישא.

תקוּנא תמינאה דנחתין שערי בתחות **דיקנא**, מחפנין קדלא דלא אתחזי. **דתנינא**, אינון למעלה לא ערף ולא עפוי, ובזמנא דאגח (ס"א דנחא) קרבי אתחזי. משום לאחזאה גבורתא. דהא **תנינן**, אלף עלמין אתאחדין מניה, **הדא הוא דכתיב**, (שיר השירים ד) **אלף הפגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים**. ואלף הפגן רזא הוא. **בצניעותא דספרא**, כל שלטי הגבורים דאתו מסטר **גבורה** חד, מאינון **גבוראן**.

תקוּנא תשיעאה. דאתמשכן (ס"א דמתחברו) שערי בשקולא מלגא, עם אינון שערי דתליין, פלהו בשקולא שפיר, כחד גיבר תקיף, מארי נחון קרבייא. משום דכלהו שערי אתמשכן בתר אינון דתליין. וכללא דכלהו באינון דתליין. וכללא אתמשך, (חסר כאן) ועל דא **כתיב**, (משלי כ) **תפארת בחורים פחם**. (ונראה על הים כבחור טוב הדא הוא דכתיב) **כתיב** (שיר השירים ה) **בחור כארזים**, כגיבר עביד **גבוראן**, ודא הוא תפארת, חילא וגבורתא **ורחמי**.

תנא, אמר **רבי שמעון** כל הני **תקונין**, וכל הני מלין, בעינא לגלאה למאריהו דאתקלו במתקלא, ולא לאינון דלא עאלו (נייא דעאלו ולא נפקו) אלא לאלין דעאלו **ונפקו**, דכל מאן דעייל ולא נפיק, טב ליה דלא אברי.

כללא דכל מליו, **עתיקא דעתיקין**, וזעיר אפיו, כללא חד. כללא הוה. כללא הוי. כללא זיהא. לא ישתני. ולא משתני. ולא שנתא. אתתקון בתקונין אליו. אשתלים דיוקנא דכליל כל דיוקנין. דיוקנא דכליל כל שמקון. דיוקנא דאתחזי בגווייה כהאי דיוקנא (נייא בגווייה כל דיוקנין) לאו האי דיוקנא הוי, אלא פעין האי דיוקנא. פד אתחברן עטרין וכתרין, פדיון הוא אשלמותא דכללא. בגין, דדיוקנא דאדם, הוי דיוקנא דעלאין ותתאין דאתכללו ביה. ובגין דהאי דיוקנא כליל עלאין ותתאין, אתקין **עתיקא קדישא** תקוניו, ו**תקונא דזעיר אפיו**, בהאי דיוקנא ו**תקונא**.

ואי תימא מה בין האי להאי. כללא הוא במתקלא חדא, אבל מכאן (נייא מנן) אתפרשן ארחוי. (נייא אתפשטן רחמי) ומכאן (נייא ומנן) אשתכח **דינא**. ומסטרך דילו הוו שניין דא מן דא. ורזין אליו לא אתמסרו, בר למחצדי חקלא קדישא. וכתוב (תהלים כה) **סוד יי ליראיו**.

כתיב (בראשית ב) ויצר יי אלהים את האדם, בתרי יודיין. אשלים **תקונא** גו **תקונא**, טברקא דגושפנקא. ודא הוא **וייצר**. תרין יודין למה. רזא ד**עתיקא קדישא**, ורזא ד**זעיר אפיו**. ו**וייצר**, מאי צר. צר צורה בגו צורה. (ודא הוא וייצר) ומהו צורה בגו צורה. תרין שמקון, דאתקרי שם מלא, יי אלהים. ודא הוא רזא דתרין יודיין **וייצר**, דצר צורה גו צורה. **תקונא** דשמה שלים, יי אלהים.

ובמה אתכללו. בדיוקנא עלאה דא, דאקרי אדם. דכליל דכר ונוקבא. ועל דא **כתיב את האדם** דכליל דכר ונוקבא. את: לאפקא ולמסגי זינא דנפיק מניה. (מדכר ונוקבא)

עפר מן האדמה: דיוקנא בגו דיוקנא. ויפח באפיו נשמת חיים: טברקא דגושפנקא גו בגו. וכל דא למה. בגין לאשתלפא ולעייילא ביה סתים דסתימא עלאה, עד סופא דכל סתימין. (הדא הוא דכתיב (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים) **נשמתא**, דכל חיי דעילא ותתא תלנין מההיא **נשמתא**, ומתקיימי בה.

ויהי האדם לנפש חיה, לאתקרא, ולעייילא בתקונין בגוונא דא, ולאשתלפא לההיא (נייא מההיא) **נשמתא**. מדרגא לדרגא עד סופא דכל דרגין. בגין דיהוי ההיא **נשמתא** משתכחא בכלא, ומתפשטא בכלא. ולמהוי כלא ביוחודא חד. ומאן דפסיק האי יחודא מן עלמא, כמאן דפסיק **נשמתא** דא, ומחזי דאית **נשמתא** אחרא, בר מהאי. ובגין פד, ישתיצי הוא ודוכרניה מן עלמא לדרי דרין.

בהאי דיוקנא דאדם, שארי ותקין כללא דכר ונוקבא. פד אתתקון האי דיוקנא בתקוניו, שארי מחדוי, מבין תרין דרועין. באתר דתלנין **שערי דדיקנא**, דאתקרון (נייא דאתקרי) תפארת. ואתפשט האי תפארת, ותקין תרין חדיו, ואשתלפו לאחורוי, ועבד **גולגולתא** דנוקבא. כללא סתימא מכל סטריו. בשערא **בפרצופא דרישא**. ובכללא חדא אתעבידו בהאי תפארת, ואקרי אדם דכר ונוקבא. **הדא הוא דכתיב (ישעיה מד) כתפארת אדם לשבת בית**.

פד אתברי **פרצופא דרישא** דנוקבא, תלניא חד קוצא דשערי מאחורוי **דזעיר אפיו**, ותלי עד **רישא** דנוקבא. ואתערו שערי ברישהא, פלהו **סומקי** דכללו בגו גווי, **הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז) ודלת ראשך פארנמן**. מהו ארנמן. גווי דכלילן בגו גווי.

תאנא, אתפשט האי תפארת מטבורא דלבא, ונקיב ואתעבר בגיסא אחרא, ותקין **פרצופא** דנוקבא עד טבורא. ומטבורא שארי, ובטבורא שלים.

תו אתפשט האי תפארת, ואתקון מעוי דדכורא, ועייל (ואתתקון) בהאי אתר כל **רחמין**, וכל סטרא **דרחמי**. ו**תאנא**, בהני מיעיין אתאחדון, שית מאה אלף רבוא מארי **דרחמי**. ואתקרון בעלי מיעיין. **דכתיב (ירמיה לא) על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יי**.

תאנא, האי תפארת, כליל **ברחמי**, וכליל **בדינא**, ואתפשט **רחמי** בדכורא, ואתעבר ונקיב (סייא ונהיר) לסטר אחרא, ותקין מיעוי דנוקבא, ואתתקונו מעהא בסטרא **דדינא**.

תאנא, אתתקון דכורא בסטריה, במאתן ותמננא וארבעין **תקונין** דכלילן ביה, ומנהון לגו, ומנהון לבר. מנהון **רחמי**. ומנהון **דינא**. פלהו (דף קמ"ב ע"א) **דדינא**, אתאחדו **בדינא** דאחורוי, דנוקבא אתפשטת תמן. ואתאחדו ואתפשטו בסטרהא.

ותאנא, חמשה ערייתא (נייא תקוניו) אתגליין בה, בסטרא **דדינין** חמשה. **ודינין** ה' (נייא בסטרא דדינא ודינהא) אתפשטו, במאתן וארבעין ותמננא ארחין. והכי **תאנא**, קול באשה ערוה. שער באשה ערוה. שוק באשה ערוה. זד באשה ערוה. רגל באשה ערוה. דאף על גב דתרין אליו לא שנייה חברנא, ותרין אליו יתיר מערוה אינון.

ותאנא בצניעותא דספרא, אתפשט דכורא ואתתקון בתקוניו. אתתקון **תקונא** דכסותא דכנא. והאי הוין אמה דכנא. ארכיה דההוא אמה, מאתן וארבעין ותמננא עלמין. וכלהו תלנין בפומא דאמה, דאתקרי יו"ד. וכיון דאתגלייא יו"ד פומיה דאמה, אתגלי **חסד עלאה**. והאי אמה **חסד** הוא דאתקרי, ותלי (נייא והאי חסד הוא תליל) בהאי פום אמה. ולא אקרי **חסד**, עד דאתגלייא יו"ד דפום אמה.

ותא חזי, דלא אתקרי אברהם שלים בהאי **חסד**, עד דאתגלייא יו"ד דאמה. וכיון דאתגלי אקרי שלים, **הדא הוא דכתיב (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים**, **תמים** ממש. ו**כתיב (שמואל ב כב) ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני**. מאי קא מיירי, **רישא** וסיפא. אלא כל דגלי האי יו"ד, ואסתמר דלא עייליה ליו"ד ברשותא אחרא. ליהוי שלים לעלמא **דאתי**, ולהוי צריר בצורא דחיי. מאי ברשותא אחרא. **דכתיב (מלאכי ב) ובעל בת אל נכר**. ובגין פד **כתיב, ואהיה תמים לו**, דכיון דהוא תמים בגלוויא דיו"ד, ואשתמרה מעוני.

וכיון דאתפשט אמה דא, אתפשט סטר **גבורה** מאינון **גבוראן** (בשמאלא) דנוקבא, ואשתקע בנוקבא באתר חד, וארשם בערייתא. פסותה דכל גופא דנוקבא. ובההוא אתר אקרי ערוה דכלא. אתר לאצנעא לההוא אמה, דאקרי **חסד**. בגין לאתבסמא **גבורה** דא דכליל **חמש גבוראן**, בהאי **חסד** דכליל בחמש חסדין. **חסד** מינא, **גבורא** שמאלא. אתבסם דא בדא, ואקרי אדם, כליל מתרין סטרין. ובגין פד, בכלהו כתרין אית ימינא ושמאלא, **דינא ורחמי**.

תאנא, עד לא זמין תקוניו דמלפא, **עתיקא דעתיקין**, בנה עלמין, ואתקין **תקונין** לאתקיימא. ההוא נוקבא לא

דנפק אתחלשת ואתבסמת. בטר דא, אפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמא דהוה תקיפא קשיא, וכל דינין לא אתערבו (ס"א אתערעו) קמיה (ס"א וכל דינין (לא) אתערעו) עמיה.

תא חזי, מה כתיב, (בראשית ד) ויהי בהיותם בשדה. בשדה: דאשתמודע לעילא. בשדה דאקרי שדה דתפוחים. ונחח האי דינא לאחיה, משום דהוה קשיא מניה, ואכפיייה ואטמריה תחותיה. עד דאתער בהאי קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה. ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא. וכליל לאחוי בשקועא דתהומא רבא, דמבסם דמעין עלאין. ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש לפום אורחוי.

ואף על גב דטמירין אינון. מתפשטין דא בדה, ואתעבידו גופא חד ומהאי גופא, נחתין נשמתהון דרשיעיניא חייבא, תקיפי רוחא. מתרוויהון כחדא סלקא דעתך. אלא דא לסטרוי, ודא לסטרוי. זכאין אינון צדיקניא, דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי אדם, דכליל כלא, אטר דעטרין וכתרין קדישין מתחבראון תמן, בצורא דאתקלא (ס"א דאתכלא).

זכאין אינון צדיקניא, (ס"א אתון חברייא) דכל הני מלין קדישין, דאתמרו ברוח קדישא עלאה, רוח דכל קדישין עלאין אתפללן ביה, אתגלגין לכו. מלין דעלאין ותתאין צייתין להו, זכאין אתון מאריהון דמארין, מחצדי חקלא, דמלין אלן תנדעו ותסתפלון בהו, ותנדעו למאריכון אפיו באפיו, עינא בעינא. ובהני מלין תזכוון לעלמא דאתי, ודא הוא דכתיב, (דברים ד) ונדעת היום והשבות אל לבבך וגו'. ?? עתיק יומין הוא האלהים. וכלא הוא חד, בריך שמיא לעלם ולעלמי עלמא.

אמר רבי שמעון, חמינא עלאין לתתא, ותתאין לעילא. עלאין לתתא, דיוקנא דאדם, דהוה תקוני עלאה, פללא דכלהו. (חסר)

תאנא, כתיב (משלי י) וצדיק יסוד עולם, דכליל שית בקרטופא כחדא. והאי הוא דכתיב, (שיר השירים ה) שוקיו עמודי שש.

ותאנא בצניעותא דספרא, באדם אתפללו כתרין עלאין, בכלל ובפרט. ובאדם אתפללו כתרין תתאין, בפרט וכלל. כתרין עלאין בכלל, כמה דאתמר בדיוקנא דכל הני תיקונין (ס"א דיוקנין). בפרט: באצבען דידן, חמש כנגד חמש. כתרין תתאין, באצבעין דרגליו דאינון פרט וכלל. דהא גופא לא אתחזי בהדיהו. דאינון לבר מגופא. ובגין כך לא הו בגופא. דגופא אעדין מנייהו.

אי הכי, מאי (זכריה יד) ועמדו רגליו ביום ההוא. אלא רגליו דגופא, מאריהון דדינין (ס"א דמארין) למעבד נוקמין ואקרון בעלי רגלים. ומנהון תקיפין. ומתאחדן מאריהון דדינין די לתתא, בכתרין תתאין.

תאנא, כל אינון תקוני דלעילא, דבגופא קדישא, (בדכר ונוקבא) פללא דאדם, אתמשיך דא מן דא, ומתאחדן דא בדה, ואשקון דא לדא. כמה דאתמשך דמא בקטפין דורידיו לדא ולדא. להכא ולהכא, מאתר דא לאתר אחרא, ואינון משקין (ס"א קסטין) דגופא (נ"א לגופא). אשקין דא לדא, מנהרין דא לדא. עד דאנהירו פלהו עלמין, ומתברכאון בגיניהון. תאנא, כל אינון כתרין דלא אתפללו בגופא, פלהו רחיקין ומסאבין, ומסאבון כל מאן דיקרב לגביהון, למנדע מנהון מלין.

תאנא, מאי תיאובתא דלהון לגבי תלמידי חכמים. אלא משום דחמון בהו גופא קדישא, ולא אתפללא בהו בההוא גופא. וכי תימא, אי הכי, הא מלאכין קדישין וליתהון בכללא דגופא. לא דחס ושלום אי ליהוון לבר מכללא דגופא קדישא, לא הו קדישין ולא מתקיימי. וכתיב (דניאל י) וגוייתו כתרשיש. וכתיב (יחזקאל א) וגבותם מלאות עינים. (דניאל ט)

והאיש גבריאל. פלהו בכללא דאדם. בר מהני דליתהון בכללא דגופא, דאינון מסאבין, ומסאבון כל מאן דיקרב בהדיהו.

ותאנא, פלהו מרוחא דשמאלא, דלא אתבסם באדם משתכחין, ונפקו מכללא דגופא קדישא, ולא אתדבקו ביה. ובגין כך פלהו מסאבין ואזלון וטאסין עלמא, ועיילין בנוקבא דתהומא רבא, לאתדבקה בההוא דינא קדמא דאקרי קון, דנפיק בכלל דגופא דלתתא. וטאטין וטאסין כל עלמא, ופרחו ולא מתדבקאון בכללא דגופא, ובגיני כך אינון לבר, מכל משרין דלעילא ותתא. מסאבין אינון. בהו כתיב (ויקרא יג) מחוץ למחנה מושבו.

וברוחא דאקרי הבל, דאתבסם יתיר בכללא דגופא קדישא. נפקין אחרין דמבסמן יתיר, ומתדבקון בגופא, ולא מתדבקון. פלהו תליין באוירא ונפקין מהאי פללא דאלון מסאבין. ושמעין מה דשמעין מעילא, ומנייהו ידעי לתתא דקאמרי להו.

ותאנא בצניעותא דספרא, פיון דאתבסמו לעילא פללא דאדם, גופא קדישא, דכר ונוקבא. אתחברו זמנא תליתאה, ונפק אתבסמותא דכלא. ואתבסמו עלמין עלאין ותתאין. ומכאן אשתכלל עלמא דלעילא ותתא, מסטרך דגופא קדישא. ומתחברן עלמין, ומתאחדן דא בדה, ואתעבידו חד גופא. (ובגין דכלהו חד גופא, שכינתא לעילא, שכינתא לתתא, קודשא בריך הוא לעילא, קודשא בריך הוא לתתא) ומשלפא רוחא, ועיילא בחד גופא. ובכלהו לא אתחזי אלא חד. (ישעיה ו) קדש קדש קדש ?? צבאות מלא כל הארץ כבודו. דכלא הוא חד גופא.

תאנא, פיון דאתבסמו דא בדה, (כתיב (שיר השירים א) תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף) אתקשרו דינא ורחמי. (אתבסמא דינא ברחמי) ואתבסמת נוקבא בדכורא. ובגיני כך לא סלקא דא בלא דא, כהאי תמר, דלא סלקא דא בלא דא. ועל האי תנינון, מאן דאפיק גרמיה בהאי עלמא מכללא דאדם, לבתר כך נפיק מהאי עלמא, לא עייל בכללא דאדם, דאקרי גופא קדישא. אלא באינון דלא אקרון אדם, ונפיק מכללא דגופא.

תנינא, תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף, דאתבסמו דינא ברחמי. ולית דינא, דלא הו ביה רחמי. ועל האי כתיב, (שיר השירים א) נאוו לחניך בתורים צנארך בחרוזים. בתורים: כמו דכתיב, תורי זהב נעשה לך וגו'. בחרוזים: כמה דכתיב, עם נקודות הכסף. צנארך, בכללא דנוקבא, דא מטרוניתא אשתכח בי מקדשא דלעילא, ורושלים דלתתא (ס"א ומקדשא דכלא) ומקדשא. וכל דא מדאתבסמת בדכורא, ואתעביד פללא דאדם, ודא הוא פללא דמהימנותא. מאי מהימנותא. דבגויה אשתכח כל מהימנותא. (שייך פרשת כי תצא) ותאנא, מאן דאקרי אדם, ונשמתא נפקת מניה,

ומית. אסיר למיבת ליה בביתא, למעבד ליה לינה על ארעא, משום יקרא דהאי גופא, דלא יתחזי ביה קלנא, דכתיב, (תהלים מט) אדם ביקר בל לניו, אדם דהוא יקר מפל יקרא, בל לניו. מאי טעמא. משום דאי יעבדון הכי, נמשל כבהמות נדמו. מה בעירי לא הוה בכללא דאדם, ולא אתחזי בהו רוחא קדישא, אוף הכא כבעירי, גופא בלא רוחא, והאי גופא, דהוא יקרא דכלא, לא יתחזי ביה קלנא.

ותאנא בצניעותא דספרא, כל מאן דעביד לינה להאי גופא קדישא, בלא רוחא, עביד פגימותא בגופא דעלמין. דהא בגין (דף קמ"ד ע"א) דא, לא עביד לינה באתרא קדישא, בארעא דצדק לניו בה, (ס"א דכתרא קדישא דמלכא בארעא דכתיב (ישעיה א) צדק ילניו בה) משום דהאי גופא יקרא, אתקרי דיוקנא דמלכא. ואי עביד ביה לינה, הוי פחד מן בעירא. (הדא הוא דכתיב, (תהלים מט) נמשל כבהמות (ע"כ נדמו)

תאנא, (בראשית ו) ויראו בני האלהים את בנות האדם. (ס"א בני האלהים) אינון (ס' ע"ב) דאטמרו, ונפלו בנוקבא דתהומא רבא. את בנות האדם, (האדם הידוע). וכתביב וילדו להם הפה הגבורים אשר מעולם וגו'. מההוא דאקרי עולם. פדתינן ימי עולם. אנשי השם, מנהון נפקו רוחין ושידו לעלמא, לאתדבקא ברשיעניא. הנפילים היו בארץ, לאפקא אליו אחרניו. דלא הוה בארץ. הנפילים: עזי"א ועזא"ל הוה בארץ. בני האלהים לא הוה בארץ. ורזא הוא וכלא אתמר.

כתיב (בראשית ו) וינחם יי כי עשה את האדם בארץ, לאפקא אדם דלעילא, דלא הוי בארץ. וינחם יי האי בזעיר אפין אתמר. ויתעצב אל לבו, ויעצב לא נאמר. אלא ויתעצב, איהו ויתעצב, דביה תלייא מלתא. לאפוקי ממאן דלא אתעצב. אל לבו, בלבו לא כתיב, אלא אל לבו. כמאן דאתעצב (ומקבל) למאריה, דאחזי האי ללבא דכל לבין. ויאמר יי אמתח את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה וגו'. לאפקא אדם דלעילא. ואי תימא אדם דלתתא בלחודו. לאו לאפקא כלל. משום דלא קאים דא בלא דא.

ואלמלא חכמה סתימא דכלא, פלא אתתקון כמרישא. הדא הוא דכתיב, (משלי ח) אני חכמה שכנתי ערמה. אל תקרי שכנתי, אלא שכנתי (ס"א שיכנתי).

ואלמלא האי תקונא דאדם, לא קאים עלמא. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) יי בחכמה יסד ארץ. וכתביב (בראשית ו) ונח מצא חן בעיני יי.

ותאנא, פלהו מוחין תליין בהאי מוחא. והחכמה הוא פללא דכלא הוא. ודא חכמה סתימא, דבה אתתקין ואתתקין תקונא דאדם, לאתנישבא פלא על תקונייה, כל חד באתריה. הדא הוא דכתיב, (קהלת ז) החכמה תעזו לחכם מעשרה שליטים, דאינון תקונא שלימא דאדם. ואדם הוא תקונא דלגו, מניה קאים רוחא. (הדא הוא דכתיב, (שמואל א טו) כי האדם יראה לעינים ויהוה יראה ללבב, דאיהו בלגו לגו)

ובהאי תקונא דאדם, אתחזי שלימותא מהימנותא דכלא, דקאים על כורסייא. דכתיב, (יחזקאל א) ודמות כמראה אדם עליו מלמעלה. וכתביב (דניאל ז) וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתה הוא ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי עד פאו סתימאן מלין. וברירן טעמין. זפאה חולקיה דמאן דידע וישגח בהון. ולא יטעי בהון. דמלין אליו לא אתיהיבו, אלא למארי מדין ומחזדי חקלא, דעאלו ונפקו. דכתיב, (הושע יד) כי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם.

תאנא, בכה רבי שמעון, וארים קליה ואמר, אי במלין דילן, דאתגליין הכא, אתגניזו חברייא באדרא דעלמא דאתי, ואסתלקו מהאי עלמא, גאיות ושפיר הוה, בגין דלא אתגליין לחד מבני עלמא. הדר ואמר, הדרין בי, דהא גלי קמיה דעתיקא דעתיקין, סתימא דכל סתימין, דהא לא ליקרא דילי עבידנא, ולא ליקרא דבית אבא, ולא ליקרא דחברייא אליו, אלא בגין דלא יטעון באורחוי, ולא יעלון בכסופא לתרעי פלטרוי, ולא ימחון בידיהון. זפאה חולקו עמהון, לעלמא דאתי.

תנא, עד לא נפקו חברייא מההוא אדרא, מיתו (צ"ע ע"א ע"א) רבי יוסי ברבי יעקב, ורבי חזקיה, ורבי ייסא. וחמו חברייא, דהוה נטלין לון מלאכין קדישין בההוא פרסא. ואמר רבי שמעון מלה, ואשתככו. צווח ואמר, שמה חס ושלום גזרה אתגזר עלנא לאתענשא, דאתגלי על דנא מה דלא אתגלי מיומא דקאים משה על טורא דסיני, דכתיב, (שמות לד) ויהי שם עם יי ארבעים יום וארבעים לילה וגו'. מה אגא הכא. אי בגין דא אתענשו.

שמע קלא, זפאה אנת רבי שמעון, זפאה חולקד וחברייא, אליו דקיימין בהדד, דהא אתגלי לכו מה דלא אתגלי לכל חילא דלעילא, (דף קמ"ד ע"ב) אבל תא חזי, דהא כתיב, (יהושע ו) בבכורו ייסדנה ובצעירו ציב דלתיה. וכל שפן דברעו סגי ותקיו, אתדבקו נפשתיהון בשעתא דא דאתנסיבו. זפאה חולקיהון, דהא בשלימותא אסתלקו. (דלא הוה כן לאינון דהו קמייחו, אמאי מיתו)

תאנא, בעוד דאתגליין מלין, אתרגישו עלאין ותתאין, (דאינון רתיכין) וקלא אתער במאתן וחמשין עלמין דהא מלין עתיקין לתתא אתגליין, ועד (נ"א ועוד) דאליו מתבסמן נשמתיהו באינון מלין, נפקא נשמתיהו בנושיקה, ואתקשר בההוא פרסא, ונטליו להו מלאכי עלאי, וסלקין לון לעילא. ואמאי אליו. משום דעאלן ולא נפקו זמנא אחרא מן קדמת דנא, וכלהו אחרני עאלו ונפקו.

אמר רבי שמעון, כמה זפאה חולקיהון דהני תלתא, וזפאה חולקנא לעלמא דאתי בגין דא. נפק קלא תניינות ואמר, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום. קמו ואזלו. בכל אתר דהוה מסתפלי סליק ריחין. אמר רבי שמעון שמע מינה, דעלמא מתברך בגינן. והוה נהרין אנפוי דכלהו, ולא הוה יכלין בני עלמא לאסתפללא בהו. תאנא, עשרה עאלו, ושבע נפקו, והוה חדי רבי שמעון. ורבי אבא עציב. יומא חד הוה ותיב רבי שמעון ורבי אבא עמיה, אמר רבי שמעון מלה, וחמו לאליו תלתא דהו מיייתין להון מלאכין עלאין, ומחזין להו גניזין ואדרין דלעילא, בגין יקרא דלהון. והו עיילי לון בטורי דאפרסמנא דכנא. נח דעתיה דרבי אבא.

תאנא, מההוא יומא לא אעדו חברייא מבי רבי שמעון. וכד הוה רבי שמעון מגלה רזין, לא משתפחין תמן אלא אינון. והוה קארי להו רבי שמעון, שבעה אגן עיני יי. דכתיב, (זכריה ד) שבעה אלה עיני יי ועלן אתמר. אמר רבי אבא, אגן

שיתא בוציני, דנהראן משביעא. אנת הוא שביעא דכלא. דהא לית קיומא לשיתא, בר משביעא. דכלא תלי בשביעא. **רבי יהודה** קארי ליה **שבת**, דכלהו שיתא מניה מתברכין, **דכתיב**, (שמות כ) **שבת לוי, קדש לוי, מה שבת לוי קדש**, אוף **רבי שמעון שבת לוי קדש**.

אמר **רבי שמעון**, תוהנא על ההוא חגיר חרצן, מאריה דשערי, אמאי לא אשתכח בבי אדרא דילן, בזמנא דאתגלין מלין אלין קדישין. אדהכי, אתא אליהו, ותלת קטורי נהירין באנפוי. אמר ליה **רבי שמעון**, מאי טעמא לא שכיח מר בקדוטה (ס"א בקרטמא) גליפא דמאריה, ביומא דהלולא.

אמר ליה, חייך רבי שבע יומין אתברירו קמיה **קודשא בריך הוא**, כל אינון דזיתון וישתכחן עמיה, על לא עיילתון בבי **אדרא** דלכון, ובעינא לאשתכחא, זמין קטיר בכתפוי (ס"א נ"ל שכן צריך לומר, ואנא הוה זמין תמן, ובעינא קמיה לאשתכחא, וכדין קטיר בכתפוי) ולא זכילנא, דההוא יומא שדרני **קודשא בריך הוא**, למעבד נסין לרב המנונא סבא וחברוי, דאתמסרו בארמונא (ס"א בקרוניא) דמלכא, וארחישנא להו בנסא. דרמינא להו כותלא דהיכלא דמלכא, ואתקטרו בקטרוי, דמיתו ארבעים וחמשה פרדשפי. ואפיקנא לרב המנונא וחברוי ורמינא (ס"א ואוליכנא) לון לבקעת אונו, ואשתזיבו. וזמיננא קמיהו נהמא ומינא, דלא אכלו תלתא יומין. וכל ההוא יומא לא בדילנא מנייהו.

וכד תבנא, אשכחנא פרסא דנטלו כל אינון סמכין, ותלת מן חברייהו, ושאילנא לון. ואמרו חולקא דקודשא בריך הוא, מהלולא דרבי שמעון וחברוי. זכאה אנת **רבי שמעון**, וזכאה חולקא, וחולקא דאינון חברייהו דיתבין קמך. כמה דרגין אתתקנו לכון לעלמא דאתי. כמה בוציני דנהורין זמינין לנהרא לכו.

ותא חזי, יומא דין בגינך אתעטרו חמשין כתרין לרבי פנחס בן יאיר חמוף. ואנא אזילנא עמיה בכל אינון נהרי דטורי דאפרסמונא דכנא, והוא בריר דוכתיה, ואתתקן. (ס"א ואנא הא חזינא דהא בריר וכו') אמר ליה, קטורין צדיקנייא בקרטופא דעטרין, (דף קמ"ה ע"א) בריש ירחי ובזמני ושבתי, תתיר מכל שאר יומין.

אמר ליה, ואף כל אינון דלבר, דכתיב, (ישעיה סו) **והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו וגו'**. אי אלין אתיין, כל שפן צדיקנייא. מדי חדש בחדשו, למה. משום דמתעטרי אבהתא רתיכא קדישא. ומדי שבת בשבתו, דמתעטר שביעא דכל אינון שיתא יומין, דכתיב, (בראשית ב) **ויברך אלהים את יום השביעי וגו'**.

ואנת הוא **רבי שמעון**, שביעא דשיתא, תהא מתעטר ומתקדש תתיר מכלא. ותלת עדונין דמשתכחין בשביעא, זמינין חברייהו אלין צדיקנייא לאתעדנא בגינך לעלמא דאתי. וכתוב (ישעיה נח) **וקראת לשבת ענג לקדוש יי מכוכד**. מאן הוא קדוש יי. דא **רבי שמעון בן יוחאי**, דאקרי מכוכד בעלמא דין, ובעלמא דאתי. עד כאן האדרא קדישא רבא (במדבר ו') דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו וגו'. **רבי יצחק** פתח ואמר, (תהלים קג) **וחסד יי מעולם ועד עולם על ראיו וצדקתו לבני בניו**. כמה גדולה היראה לפני הקדוש ברוך הוא, שבכלל היראה ענוה, ובכלל הענוה חסידות. נמצא שכל מי שיש בו יראת חטא, ישנו בכלן ומי שאינו ירא שמים, אין בו לא ענוה ולא חסידות.

האדרא זוטא קדישא

תאנא בההוא יומא דרבי שמעון בעא לאסתלקא מן עלמא והוה מסדר מלוי. אתכנשו חבריא לבי רבי שמעון. והוה קמי רבי אלעזר בריה ורבי אבא ושאר חבריא. והוה מליא ביתא.

זקיף עינוי רבי שמעון וחמא דאתמלי ביתא. בכה רבי שמעון ואמר. בזמנא אחרא פד הוינא בבי מרעי, הוה רבי פנחס בן יאיר קמאי. ועד דבריןא דוכתאי אוריכו לי עד השתא. וכד תבנא אסחר אשא מקמאי ומעלמין לא אתפסק. ולא הוה עאל בר נש אלא ברשותא. והשתא חמינא דאתפסק והא אתמלי ביתא. עד דהוה יתבי. פתח עינוי רבי שמעון וחמא מה דחמא ואסחר אשא בביתא. נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא. ושאר חבריא ותבו אבראי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, פוק חזי אי הכא רבי יצחק דאנא מערבנא ליה. אימא ליה דיסדר מלוי ויתבי לגבאי זכאה חולקיה.

קם רבי שמעון ויתבי וחייד וחדי. אמר אן אנון חבריא. קם רבי אלעזר ואעיל לון ויתבו קמיה. זקיף ידוי רבי שמעון ומצלי צלותא והוה חדי ואמר. אנון חבריא דאשתכחו בבי אדרא יזדמנון הכא. נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חניא. אדהכי עאל רבי יצחק. אמר ליה רבי שמעון פמה זאות חולקך פמה חידו בעי לאתוספא לך בהאי יומא. יתבי רבי אבא בתר כתפוי ורבי אלעזר קמיה.

אמר רבי שמעון הא השתא שעתא דרעותא הוא. ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי. והא מלין קדישין דלא גליאו עד השתא, בעינא לגלאה קמי שכנתא, דלא יימרו דהא בגרעותא אסתלקנא מעלמא. ועד פנן טמירן הו בלבאי, למיעל בהו לעלמא דאתי. וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברינא ירחשו בלביהו. קם רבי אבא מבתר כתפוי. ויתבי רבי אלעזר בריה קמיה, אמר ליה קום ברי, דהא אחרא יתבי בההוא אתר, קם רבי אלעזר.

אתעטרף רבי שמעון, ויתבי. פתח ואמר, (תהלים קטו) לא המתים יהללו יה ולא כל יורדי דומה. לא המתים יהללו יה, הכי הוא ודאי, אינון דאקרון מתים, דהא קודשא בריך הוא חי אקרי, והוא שארי בין אינון דאקרון חיים, ולא עם אינון דאקרון מתים. וסופיה דקרא פתיב, ולא כל יורדי דומה, וכל אינון דנחתין לדומה, בגינהם ישתארו. שאני אינון דאקרון חיים, דהא קודשא בריך הוא בעי ביקריהון.

אמר רבי שמעון, כמה שניא שעתא דא מאדרא. דבאדרא אדמן קודשא בריך הוא ורתיכו. והשתא, הא קודשא בריך הוא היכי (הכא), ואתי עם אינון צדיקיא דבגנתא דעדן, מה דלא אערעו באדרא. וקודשא בריך הוא בעי ביקריהון דצדיקיא יתיר מיקרא דיליה, כמה דכתבי בירבעם, דהוה מקטר ומפלח לעבודה זרה, וקודשא בריך הוא אוריך ליה. וכיון דאושיט זדיה לקבלי דעדו נביאה, אתייבש זדיה, דכתבי, (מלכים א יג) ותיבש דו וגוי. ועל דפלח לעבודה זרה לא פתיב, אלא על דאושיט זדיה לעדו נביאה. והשתא קודשא בריך הוא בעי ביקרא דילן, וכלהו אתאן עמיה.

אמר, הא רב המנונא סבא הכא, וסחרניה עי צדיקי גליפו בעיטרין, מנהרין כל חד וחד מזיהרא דזיוא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. והוא אתי למשמע בחדותא, אליו מלין דאנא אימא. עד דהוה יתבי, אמר, הא רבי פנחס בן יאיר הכא, אתקינא דוכתיה, אודעזעו חברינא דהוה תמן, וקמו ויתבו בשיפולי ביתא. ורבי אלעזר ורבי אבא, אשתארו קמיה (נייא עמיה) דרבי שמעון. אמר רבי שמעון, באדרא אשתכחנא דכל חברינא הו אקרי, ואנא עמהון. השתא אימא אנא בלחודאי, וכלהו צייתין למלולי, עלאין ותתאין. זכאה חולקי יומא דין.

פתח רבי שמעון ואמר, (שיר השירים ז) אני לדודי ועלי תשוקתו. כל יומין דאתקטרנא בהאי עלמא, בחד קטירא אתקטרנא ביה בקודשא בריך הוא, ובגין כך השתא ועלי תשוקתו. דהוא וכל סיעתא קדישא דיליה, אתו למשמע בחדוה, מלין סתימין, ושבחא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, פריש ואתפרש מפלא, ולא פריש, דהא פלא ביה מתדבק, והוא מתדבק בכלא הוא פלא.

עתיקא דכל עתיקין, סתימא דכל סתימין, אתתקו ולא אתתקו. אתתקו, בגין לקיימא פלא. ולא אתתקו, בגין דלא שכח.

פד אתתקו, אפיק ט' נהורין, דלהטין מניה, מתקונוי. ואינון נהורין מניה, מתנהרין ומתלהטין, ואזלין ומתפשטין לכל עיבר. כבוצינא דאתפשטין (דמתפשטין) מניה נהורין לכל עיבר. ואינון נהורין דמתפשטין, פד יקרבו למנדע לון, לא שכח אלא בוצינא בלחודוי. כך הוא עתיקא קדישא, (הוא) בוצינא עלאה, סתימא דכל סתימין. ולא שכח בר אינון נהורין דמתפשטין, דמתגליין, וטמירן. ואינון אקרוו שמא קדישא. ובגין כך פלא חד.

ומה דאמרי חברנא בספרי קדמאי, דאינון דרגין דאתבראו, ועתיקא קדישא אתגלי בהו, בכל חד וחד. משום דאינון תקינין דעתיקא קדישא. לאו השתא עינא להני מלין דהא אמינא לון באדרא קדישא. וחמינא מה דלא ידענא הכי, ועד השתא אסתים בלבאי מלה. והשתא אנא בלחודאי אסהידנא קמי מלכא קדישא, וכל הני זכאי קשוט דאתו למשמע מלין אליו.

גולגלתא דרישא חורא, לאו ביה שירותא וסיומא. קולטרא דקטפוי, אתפשט ואתנהיר, ומניה נרתון צדיקיא די מאה עלמין דכסופין לעלמא דאתי. מהאי קולטרא דקטפא, דהיא גולגלתא חורא, נטיף טלא כל יומא, לההוא זעיר אנפין, לאתר דאתקרי שמים, וביה זמינן מיתייא לאחזיא לזמנא דאתי. דכתבי, (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים ואתמלייא רישיה, ומההוא זעיר אפין, נטיף לחקל תפוחין. וכל חקל תפוחין, נהירין מההוא טלא.

האי עתיקא קדישא טמיר וגניו. וחכמתא עלאה סתימאה, בההוא גולגלתא משתכח, ודאי בהאי עתיקא, לא אתגלייא אלא רישא בלחודוי, בגין דאיהו רישא לכל רישא. חכמתא עלאה, דאיהי רישא, ביה סתים, ואקרי מוחא עלאה. מוחא סתימא. מוחא דשכיך ושקיט. ולית דנדע ליה, בר איהו.

תלת רישין אתגלפו, דא, לגו מן דא. ודא, לעילא מן דא. רישא חדא, חכמתא סתימאה, דאתפסייא, ולא מתפתחא.

והחמתא דא סתימאה, **רישא** לכל (רישי) רישיה, דשאר חכמות. (בראשית קמ"ז ע"א) **רישא עלאה**, **עתיקא קדישא**, **סתימא דכל סתימין**. **רישא** דכל **רישא**. **רישא** דלאו **רישא**. ולא ידע, ולא אתידע, מה דהוי **ברישא** דא, דלא אתדבק (לא) **בחמתא**, ולא בסוכלתנו. ועל האי אקרי, (במדבר כד) ברח לך אל מקומך. (יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב. ובגין כך **עתיקא קדישא** אקרי אין. דביה תליין אין. וכל אינון שגרי, וכל אינון נימין, **מוחא סתימאה** נפקין. (תליין) וכלהו שעיין, (ס"א יתבין) בשקולא. ולא אתחזי קדלא.

כלא הוא, בגין דהאי **עתיקא קדישא** בחד הוי. כלא בחידו, ולא שניא **מרחמי** לעלמין. **בתלת עשר מכילן דרחמין** אשתכח. בגין דהאי **חמתא סתימאה** דביה, מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע. והוא **עתיקא**, כליל לון, ושלטי (לון) על כלא.

חד ארחה דנהיר בפלגותא דשערי דנפקי **מוחא**, הוא ארחה דנהירין ביה **צדיקיא לעלמא דאתי**, **דכתבי (משלי ד) וארח צדיקים כאור נוגה וגו'**. ועל דא **כתבי (ישעיה נח) אף תתענג על יני**. ומהאי ארחה מתנהרין כל שאר ארחין, דתליין בזעיר אנפין.

האי **עתיקא סבא דסבין**, **כתרא עלאה**, לעילא. דמתעטרין ביה כל עטרין, וכתרין, מתנהרין. וכל שאר בוצינין מניה מתלהטין (ומתנהרין). והוא, הוא **בוצינא עלאה**, סמיא **דלא אתידע**. (וכל שאר בוצינין מניה מתלהטין ומתנהרין) (רצ"ב ע"ב)

האי **עתיקא אשתכח בתלת רישין**, וכלילן בחד **רישא**. והוא (נ"א והוא) **רישא עלאה**, לעילא לעילא. ובגין ד**עתיקא קדישא** אתרשים בתלת, אוף הכי כל שאר בוצינין דנהרין מניה, כלילן בתלת. עוד, **עתיקא** אתרשים בתרין. כללא ד**עתיקא** בתרין. הוא **כתרא עלאה** דכל עלאין, **רישא** דכל רישי. והוא דהוי לעילא מן דא, **דלא אתידע**. כך כל שאר בוצינין, סתימין בתרין. עוד **עתיקא קדישא** אתרשים ואתרשים בחד, והוא חד, וכללא הוא חד. כך כל שאר בוצינין, מתקדשין, מתקשרין, ומתהדרין בחד, ואינון חד.

מצחא דאתגלי בעתיקא קדישא, **רצון** אקרי, דהא **רישא עלאה** דא סתים לעילא, **דלא אתידע** פשיט חד טורנא בסימא, יאה, דאתכליל **במצחא**. ובגין דאיהו (נ"א דההוא) **רעוא דכל רעוין**, אתתקן **במצחא**, ואתגליא בבוסיקטא (ס"א אתגליף בפסיטא), האי **מצחא** אקרי **רצון**.

וכד **רצון** דא אתגליא, **רעוא דרעוין** אשתכח בכלהו עלמין, וכל צלותין דלתתא מתקבלין, ומתנהרין אנפוי דזעיר אנפין, וכללא **ברחמי** אשתכח, וכל **דינין** אתטמון ואתכפין.

בשבתא בשעתא דצלותא דמנחה, דהוא עידן דכל **דינין** מתערי, אתגליא האי **מצחא**, ואתכפין כל **דינין**, ואשתכחו **רחמין** בכלהו עלמין. ובגין כך אשתכח **שבת** בלא **דינא**, לא לעילא ולא לתתא. ואפילו אשא **דגיהנם** אשתקע (ס"א אשתכח) באתריה, וניחין חייביא. ועל דא אתוסף **נשמתא** דחדו **בשבתא**.

ובעי בר נש למחדי בתלת סעודתי **דשבתא**, דהא כל **מהימנותא**, וכל כללא **דמהימנותא**, ביה אשתכח, ובעי בר נש לסדרא פתורא, ולמיכל תלת סעודתי **דמהימנותא**, ולמחדי בהו.

אמר **רבי שמעון**, אסהדנא עלי לכל אליו דהכא, דהא מן יומאי לא בטיילנא אליו ג' סעודתי, ובגיניהון לא אצטריכנא לתעניתא **בשבתא**. ואפילו ביומי אחרני לא אצטריכנא, כל שכן **בשבתא**. דמאן דזכי בהו, זכי **למהימנותא** שלימתא. חד, סעודתא דמטרוניתא. וחד, סעודתא **דמלכא קדישא**. וחד, סעודתא **דעתיקא קדישא**, **סתימא דכל סתימין**. ובההוא עלמא יזכי בהו לאליו. האי **רצון** כד אתגליא, כל **דינין** אתכפין משולשליהון.

תקונא דעתיקא קדישא אתתקן **בתקונא חד**, כללא דכל **תקונין**. והיא **חכמה עלאה**, סתימאה. כללא דכל שאר, והאי אקרי **עזר עלאה סתימא**. והוא **מוחא דעתיקא קדישא**. והאי **מוחא** אתפשט לכל עיבר, מניה אתפשט **עזר** אחרא. ומהאי **עזר** אתגלף.

וההוא **רישא סתימא** דברישא **דעתיקא דלא אתידע**, כד פשיט חד טורנא (ס"א גוונא), דהוה מתתקן לאתנהרא, בטש בהאי **מוחא** (נ"א מצחא), ואתגלף, ואתנהיר בכמה נהירין, ואפיק וארשים פבוסיקטא דא, בהאי **מצחא**. ואתרשים ביה חד נהורא, דאקרי **רצון**. והאי **רצון** אתפשט לתתא **בדיקנא**, עד ההוא אתר דמתישבא **בדיקנא**, ואקרי **חסד עלאה**. ודא איהו **נוצר חסד**. ובהאי **רצון** כד אתגליא, מסתכלין **מארי דדינא** ומתכפין.

עינוי ד**רישא דעתיקא קדישא**, תרין בחד שקילן. דאשגחין תדירא, ולא נאים. **דכתבי (תהלים קכא) לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ישראל קדישא**, בגין כך לא אית ליה גבינין על עינא, ולא כסותא.

ההוא **מוחא** אתגלף ונהר **בתלת תוורין** דעילא (נ"א דעינא), **בתוורא** חדא מסתחין עיניו דזעיר אנפין, **דכתבי (שיר השירים ה) רוחצות בחלב**. דהוא (נ"א בההוא) **תוורא** קדמאה. ושאר **תוורין** אסתחין ונהרין לשאר בוצינין.

מוחא אקרי **נביעא דברכתא**, נביעא דכל **ברכאן** מניה אשתכחו. ובגין דהאי **מוחא** להיט בגי **תוורין** דעינא, בעינא תלא ביה **ברכתא**, **דכתבי (משלי כב) טוב עין הוא יבורך**, דהא **במוחא** תליין **תוורו** דעינא. האי עינא כד אשגח **בזעיר אנפין**, (עלמין) (ס"א אתנהרן אנפין כלהו בחדו) אנהרן כלהו בחדו. עינא דא, הוא כללא ימינא, לית ביה שמאלא. עינין דתתא, ימינא ושמאלא, תרי, בתרי גוונין.

בציניעותא דספרא אוליכנא, דהא י' עלאה, י' תתאה. ה' עלאה, ה' תתאה. ו' עלאה, ו' תתאה. כל אליו עלאין, בעתיקא תליין. תתאין, **בזעיר אנפין** אינון. לאו תליין, אלא אינון ממש. ובעתיקא **קדישא** תליין. דהא שמא ד**עתיקא** אתכפין מכללא, ולא אשתכח. אבל אליו אתוון דתליין בעתיקא. בגין דיתקיימון אינון דלתתא. דאי לאו הכי לא יתקיימון.

ובגין כך, **שמא קדישא** סתים וגלייא. ההוא דסתים לקבליה **דעתיקא קדישא**, סתימא דכללא. וההוא (אתגליא בגיניה דתלייא) (ס"א דאתגלי בגיניה דההוא דאתגלייא) (דתלייא) **בזעיר אפין**. ובגין כך, כל **ברכאן** בעינין סתים וגלייא. אליו אתוון סתימן דתליין (בעתיקא קדישא). תליין, אמאי תליין (תליא) י' לקיימא י' דלתתא (ס"א ודאי בגולגלתא במצחא בעינין תליא י' (ס"א אמאי) אמא תליא לקיימא ל' דלתתא))

חוטמא, בהאי **חוטמא**, בנוקבא דפרדשקא דביה, נשיב **רוחא דחיי** לזעיר אפין. ובהאי **חוטמא**, בנוקבא דפרדשקא,

תלויא ה', לקיימא ה' אחרא דלתתא. וְדא רוחא נפיק ממוחא סתימאה, ואקרי רוחא דחיי. ובהאי רוחא, זמינין למנדע חכמתא, בזמנא דמלכא משיחא. דכתיב, (ישעיה יא) וְנחה עליו רוח יי' רוח חכמה ובינה וגו'. האי חוסמא, חיינן מפל סטרין, חדו שלימא. נחת רוח. אסוותא. בחוסמא דזעיר אנפין (כמה דאוקימנא) כתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'. והכא כתיב (ישעיה מח) ותהלתי אחטם לך.

ובספרא דאדתא, דבי רב ייבא סבא, אוקים, ה' בפומא, והכא לא מתקיימא הכי, ולא אצטרפא (ס"א אצטריכנא), אף על גב דבחד סלקא, אלא בה' דינא תלגא, ודינא בחוסמא תלגא, דכתיב עלה עשן באפו. ואי תימא, הא כתיב ואש מפיו תאכל. עקרא דרוגזא בחוסמא תלגא.

כל תקונין דעתיקא קדישא, במוחא שקיט וסתיים מתתקנו. וכל תקונין דזעיר אנפין, בחכמה תתגא מתתקנו. דכתיב, (תהלים קד) פלם בחכמה עשית, וה' פללא דכלא ודאי. מה בין ה' לה'. ה' דהכא, דינא אתער מנה. ודהכא רחמי גו רחמי.

בדיקנא דעתיקא קדישא, תלגא פל יקירו דכלא. מזלא דכלא אקרי. מהאי דיקנא, מזלא יקירותא (נ"א מהאי מזלא יקירא) (ממזלא יקירא) דכל יקירין, מזלי עלאי ותתאי. פלהו משגיחין להווא מזלא. בהאי מזלא תלגא חיי דכלא, מזוני דכלא. בהאי מזלא תלגין שמיא וארעא. גשמיין דרעוא. בהאי מזלא, אשגחותא דכלא. בהאי מזלא תלגין פל חילין עלאין ותתאין.

תלת עשר נביעין, דמשחא דרבותא טבא, תלגין בדיקנא דמזלא יקירא דא. וכלהו נפקין לזעיר אנפין. לא תימא פלהו, אלא תשעה מנייהו, משתפחון בזעיר אנפין, לאכפניא דינין. (וכד) האי מזלא, תלגיא בשקולא עד טבורא. פל קדושי קדושיין דקדושא ביה תלגין. בהאי מזלא, פשיט פשיטותא דקוטרא עלאה. ההוא רישא דכל רישין, דלא אתידע, ולא אשתמודע, ולא דעין עלאין ותתאין. בגין כך פלא בהאי מזלא תלגיא.

בדיקנא דא, ג' רישין דאמינא, מתפשטן. וכלהו מתחברן בהאי מזלא, ומשתכחין ביה. ובגין כך, פל יקירו דיקירותא, בהאי מזלא תלגיא. כל אליו אתון דתלגין בהאי עתיקא, פולהו תלגין בהאי דיקנא, ומתחברן בהאי מזלא, ותלגין ביה, לקיימא אתון אחרנין. דאלמלי לא סליק אליו אתון בעתיקא, לא קיימין אליו אחרנין. ובגין כך אמר משה כד אצטרף, וי' וי', תרי זמנא (זימנא), ופסיק טעמא בגווייהו. דהא במזלא תלגיא פלא. מהאי מזלא, מתכספי עלאי ותתאי, ומתכפנין קמיה. זכאה חולקיה מאן דזכי להאי.

האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, לא אדפר, ולא אשתכח. ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין, לא אדפר, בר רישא חדא, בלא גופא, לקיימא פלא.

והאי (נ"א דכל סתימין (ס"א בגין דאיהו) רישא (עלאה) עלאין לכל עלאין, לא אדכר, אלא רישא חדא, בלא גופא, לקיימא כלא. והוא) טמיר וסתיים וגניז מפלא, תקונוי אתתקנו, בהווא מוחא סתימאה דכלא, דאתפשט ואתתקן פלא ונפיק חסד עלאה, וחסד עלאה אתפשט ואתקן ואתכליל פלא במוחא סתימאה דא. פד אתתקן חוורא דא בנהירו דא, בטש מאן דבטש, בהאי מוחא ואתנהיר, ותלגיא ממזלא יקירא מוחא אחרא, דאתפשט ונהיר לתלתין ותרין שבילון. פד אתנהיר נהיר ממזלא יקירא. אתנהירו ג' רישין עלאין, תרין רישין, וחד דכליל לון. ובמזלא תלגין, ואתכלילן ביה. מכאן שארי לאתגלגיא יקירו דדיקנא, דאיהו מזלא סתימאה. ואינוו מתתקנו (ביה), כמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה, הכי פלא בתלת רישין. וכד אתנהרון, תלגין פלהו דא בדא בתלת רישין, תרין מתרין סטרין, וחד דכליל לון.

ואי תימא, מאן עתיקא קדישא.

תא חזי, לעילא לעילא, אית דלא אתידע, ולא אשתמודע, ולא אתרשים, והוא פליל פלא, ותריין רישין ביה פלילן (ס"א תלגין). וכדין פלא (חדא) הכי אתתקן. והווא לאו במנינא, ולא בכללא ולא בחושבון אלא ברעותא דלבא, על דא אתמר, (תהלים לט) אמרתי אשמרה דרכי מחטא בלשוני.

אתר דשירותא אשתכח, מעתיקא קדישא, דאתנהיר ממזלא, הוא נהירו דחכמתא, דאתפשט לתלתין ותריין עיבר. ונפקא מהווא מוחא סתימאה, מנהירו דביה. ומה דעתיקא קדישא נהיר בקדמיתא (ס"א בחכמתא), דא היא. ושירותא ממה דאתגלגיא (הוי), ואתעביד לתלת רישין, ורישא חדא פליל לון. ואליו תלת מתפשטן לזעיר אנפין, ומאליו נהרין פלא.

אתגלגילי האי חכמתא, ואפיק חד נהרא, דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא ועייל (נ"א ועיילן) ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד חד מוחא ומתמן אתמשיד ונגיד בכל גופא, ואשקי פל אינוו נטיעאן. חדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'.

תו אתגלגילי האי חכמתא, ואתמשד ועייל ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד מוחא אחרא (הווא אחרא). ההוא נהירו דאתמשכא מניה אליו תרין משיכן אתגליפו, מתחברן בחד רישא דעמיקא דבירא, דכתיב, (משלי ג) בדעתו תהומות נבקעו. ועייל ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד מוחא אחרא, ומתמן אתמשיד ועייל לגו גופא, ומלגיא פל אינוו אדרין ואכסדרין דגופא. חדא הוא דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו.

ואליו נהרין, מנהירו דהווא מוחא עלאה סתימאה, דנהיר במזלא (עתיקא קדישא). וכלא דא בדא תלגין. ואתקשר דא בדא, ודא בדא, עד דישתמודע דכלא חד, וכלא הוא עתיקא, ולא אתפרש מניה פלוס. אליו תלת נהורין, נהרין לתלת אחרנין, דאקרון אבהו. ואליו נהרין לבניו. וכלא נהיר מאתר חד. פד אתגלגיא האי עתיקא, רעוא דרעוון, פלא נהיר וכלא אשתכח בחדו שלימתא.

האי חכמתא אקרי עדן, והאי עדן אתמשד מעדן עלאה, סתימאה דכל סתימין. ומהאי עדן, אקרי שירותא. דבעתיקא לא אקרי, ולא הוי שירותא וסיומא. ובגין דלא הוי ביה שירותא וסיומא, לא אקרי אתה. בגין דאתכספייא ולא אתגלגיא. ואקרי הוא. ומאתר דשירותא אשתכח אקרי אתה, ואקרי אב. דכתיב, (ישעיה סג) כי אתה אבינו.

באדתא דבי רב ייבא סבא, פללא דכלא, זעיר אנפין אקרי אתה. עתיקא קדישא דאתכספייא, אקרי הוא. ושפיר.

והשתא קרינן באתר דא דשירותא אשתכח, אפה על גב דאתפסייא, מניה הוי שירותא, ואקרי אב. והוא אב לאבהן. והאי אב נפיק מעתיקא קדישא, דכתיב (איוב כח) והחכמה מאן תמצא. ובגין כך לא אשתמודע. תא חזי, כתיב (איוב כח) אלהים הבין דרפה, דרפה ממש. אבל והוא ידע את מקומה, מקומה ממש. וכל שכן דרפה. (מקומה ממש. ולא דרכה. מקומה ממש. וכל שכן דרכה.) וכל שכן ההוא חכמה דסתימא ביה בעתיקא קדישא. האי חכמה שירותא דכלא, מניה מתפשטן תלתין ותריין שבילין. (שבילין ולא ארחין) ואורייתא בהו אתפלילת בעשרין ותריין אתון, ועשר אמינן. האי חכמה אב לאבהן. ובהאי חכמה, שירותא וסיומא אשתכח. ובגין דא, חכמה עלאה חכמה תתאה. כד אתפשט חכמה, אקרי אב לאבהן. כלא לא אתפליל אלא בהאי. (ס"א כד מתפשטן חכמות, אתקרי אב לאבהן. כלא לא אתכליל אלא בהאי) דכתיב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית.

זקף רבי שמעון ידוי, וחדי, אמר, ודאי עידן הוא לגלאה, וכלא אצטריך בשעתא דא. תאנא, בשעתא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, בעא לאתקנא כלא, אתקין פעין דכר ונוקבא. באתר דאתפלילו דכר ונוקבא לא אתקנימו, אלא בקיומא אחרא (ס"א כעין דכר) (אלא בדכר) דדכר ונוקבא. והאי חכמה כללא דכלא, כד נפקא ואתנהיר מעתיקא קדישא, לא אתנהיר אלא בדכר ונוקבא. דהאי חכמה אתפשט, ואפיק מיניה בינה, ואשתכח דכר ונוקבא. הוא, חכמה אב. בינה אם. חכמה ובינה, בחד מתקלא אתקלו, דכר ונוקבא. ובגינייהו כלא אתקניס בדכר ונוקבא, דאלמלא האי, לא מתקנימו.

שירותא דא אב לכלא, אב לכלהו אבהן, אתחברו דא בדא, ונהירו דא בדא. (חכמה אב. בינה אם. (משלי ב) כי אם לבינה תקרא) כד אתחברו, אולידו, ואתפשטת מהימנותא. באנדתא דבי רב ייבא סבא, הכי תאני, מהו בינה. אלא כד אתחבר דא בדא, יו"ד בה"א, אתעברת, ואפיקת בן, ואולידת. ובגין כך, בינה אקרי, בן י"ה, שלימותא דכלא. אשתכחו תרווייהו דמתחברן, ובו בגווייהו. כללא דכלא. בתקונייהו אשתכח שלימותא (נ"א בן י"ה, תרווייהו דמתחברן, ובו בגווייהו. בתקונייהו אשתכחו שלימותא דכלא כללא) דכלא, אב ואם. בן ובת.

מלין אלין, לא אתייהבו לגלאה, בר לקדישי עליונין, דעאלו ונפקו, וידעין ארחין דקודשא בריך הוא, דלא סטאן בהו לימינא ולשמאלא. דכתיב, (הושע יד) כי ישירים דרכי יי וצדיקים ילכו בס וגו'. זכאה חולקיה, דמאן דזכי למנדע אורחין, ולא סטי, ולא יטעי בהו. דמלין אלין סתימין אינון וקדישי עליונין נהירין בהו, כמאן דנהיר מנהירו דבוצינא. לא אתמסרו מלין אלין, אלא למאן דעאל ונפיק. דמאן דלא עאל ונפק, טב ליה דלא אברי. דהא גליא קמי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, דמלין אלין נהירין בלבאי, באשלמותא דרחימותא ודחילו דקודשא בריך הוא. ואלין בני דהקא, דענא בהו דהא עאלו ונפקו, ואתנהירו באלין מלין, ולא בכלהו. והשתא אתנהירו בשלימותא כמה דאצטריך. זכאה חולקי עמהון, בההוא עלמא.

אמר רבי שמעון, כל מה דאמינא דעתיקא קדישא. וכל מה דאמינא דזעיר אנפין. כלא חד, כלא הוא חד מלה. לא תלייא ביה פירוודא. בריך הוא בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמין. תא חזי, שירותא דא דאקרי אב, אתפליל ביו"ד, דתלייא ממלא קדישא. ובגין כך, יו"ד כליל אתון אחרנין. י סתימא דכל אתון אחרן. י רישא וסיפא דכלא.

וההוא נהר דנגיד ונפיק, אקרי עלמא דאתי, דאתי תדיר ולא פסיק. והאי הוא עדונא דצדיקנא, לזכאה להאי עלמא דאתי, דאשקי תדיר לגנתא, ולא פסיק. עליה כתיב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. וההוא עלמא דאתי, אברי ביו"ד, הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. י כליל תריין אתון וי"ד. באנדתא דבי רב ייבא סבא תנינן, אמאי וי"ד כליל ביו"ד. אלא נטיעה דגנתא (ס"א ודאי) דא, אקרי וי. אית גנתא אחרא, דאיהי ד'. ומהאי וי, אשתקנייא ד'. (דאיהי ארבעה ראשים) והיינו רזא דכתיב, ונהר יוצא מעדן וגו'. מאי עדן. דא חכמה עלאה, ודא יי. להשקות. את הגן, דא הוא וי. ומשם יפרד והנה לארבעה ראשים, דא הוא ד', וכלא כליל ביו"ד.

ובגין כך, אקרי אב לכלא. אב לאבהן. שירותא דכלא, (אקרי) ביתא דכלא, דכתיב, (משלי כד) בחכמה יבנה בית. (מהאי י שירותא וסיומא דכלא) וכתוב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית. באתריה, לא אתגלייא, ולא אתידע. מדאתחבר באימא אתרמיז באימא ובגין כך אימא כללא דכלא, בה אתידע ובה אתרמיז, שירותא וסיומא דכלא. (חכמה אקרי) דבה סתימא כלא.

כללא דכלא, שמה קדישא. עד השתא רמיזנא, ולא אמינא כל אלין יומין. והאי דנא מתגלפין סטרין, יי, כליל בהאי חכמה. הי דא אימא, וקרינן בינה. ויה, אלין תריין בנין, דמתעטרן מאימא. והא תנינן, דבינה אתפליל מכלא. יו"ד דמתחברא באימא, ומפקין ביי. והיינו בינה, אייב ואייס דאינון י"ה, בן בגווייהו. השתא אית לאסתפללא, בינה, ואקרי תבונה, אמאי אקרי תבונה, ולא בינה. אלא תבונה אקרי, בשעתא דינקא לתריין בנין, ביי וביי, דאינון ויה, וההיא שעתא אקרי תבונה. דכלא כליל באלין אתון, ביי וביי, אינון ויה. וכלא חד כללא, והיינו תבונה.

בספרא דרב המנונא סבא אמר, דשלמה מלכא, תקוונא קדמאה דגלי ואמר, (שיר השירים א) הנך יפה רעיתי מהאי הוא. ותקוונא תניינא, אקרי כלה, דאיהי נוקבא דלתתא. ואינון דאמרי, דתרווייהו להאי נוקבא דלתתא אינון, לאו הכי. דהייא קדמאה לא אקרי כלה. והייא בתראה, אקרי כלה, לזמנין (ידיען) ידיעין (לזמנין סגיאין). דהא זמנין סגיאין אינון, דדכורא לא אתחבר עמה, ואסתלק מינה. בההוא זמנא כתיב, (ויקרא יח) ואל אשה בנות טומאתה לא תקרב. בשעתא דאתדפאת נוקבא, ודכורא בעי לאתחברא עמה, כדן אקרי פליה. ככל"ה ממש אתינא. (אבל) האי אימא, לא אפסיק רעותא דתרווייהו לעלמין, בחד נפקין, בחד שריין. לא אפסיק דא מן דא, ולא אסתלק דא מן דא. ובגין כך כתיב ונהר יוצא מעדן, יוצא תדיר, ולא אפסיק. הדא הוא דכתיב, וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ובגין כך כתיב רעיתי, ברעותא דאחור שריין, באחדותא שלימותא (שלימותא). אבל הכא אקרי כלה, דכד אתא דכורא לאתחברא עמה, היא כלה, ככלה איהי אתייה ממש.

ובגין כן, תרי (ויחי רמ"ב) **תקונין** דנוקבי פריש **שלמה**. **תקונא דקדמיא** סתימא, בגין דאיהי סתימא. **ותקונא תננינא** פריש יתיר, ולא סתים כולי האי. ולבתר תלגא כל שבחא בהאי דלעילא. **דכתיב**, (שיר השירים ו) **אחת היא לאמה ברה היא לילדנתה**. ובגין דאיהי **אימא** מתעטרא בעטרא **דכלה**, ורעותא דיו"ד לא אפסיק מנה לעלמין, אתייהב ברשותה כל חירו דעבדן. כל חירו דכלא. כל חירו דחייבנא, לדכאה לכלא. **דכתיב**, (ויקרא טז) **כי ביום הזה יכפר עליכם**. ו**כתיב** (ויקרא כח) **וקדשתם את שנת החמשים שנה יובל היא**. מאי **יובל**. **כמה דאת אמר** (ירמיה יז) **ועל יובל ישלח שרשיו**. משום ההוא נהר דאתי ונגיד ונפיק, ואתי תדיר, ולא פסיק.

כתיב (משלי ב) **כי אם לבניה תקרא לתבונה ותתן קולך**. כיון דאמר **כי אם לבניה תקרא**, אמאי לתבונה. אלא כלא כמה דאמינא. הי מנייהו עלאה. **בניה עלאה מתבונה**. **בניה אב ואם** ובן. **י"ח**: **אב ואם**, ובן בגווייהו. **תבונה**: כלא כלא דבניו, בן ובת, ו"ח. ולא אשתכח **אב ואם**, אלא באימא דאימא ודאי (ס"א בבניה. ובתבונה ודאי אימא) רביעא עליהו, ולא אתגלייא. אשתכח דכללא דתריו בניו, אקרי **תבונה**. וכללא ד**אב ואם** ובן, אקרי **בניה**. וכד בעי לאכללא כלא, בהאי אתפליל.

והאי **אב ואם** ובן, אקרו **חכמה בניה ודעת**. בגין דהאי בן נטיל סימניו דאבוי ואמיה, אקרי **דעת**, דהוא סהדותא דתרווייהו. והאי בן, אקרי בוכרא. **דכתיב**, (שמות ד) **בני בכורי ישראל**. ובגין דאקרי בוכרא, נטיל תרין חולקין. וכד אתרבי בעטרוי, נטיל תלת חולקין. ובין כד ובין כד, תרין חולקין, ותלת חולקין כלא חד מלה. והאי והאי הכי (ס"א חד) הוי, רותא ד**אבוי ואמיה** ירית.

מאי ירותא דא. אחסנתא דאבוי ואימיה, ותרי עטריו דהו גניזין בגווייהו, ואחסינו לבן דא. מסטרא דאבוי, הוה גניז בגווייה חד עטרא, דאקרי **חסד**. ומסטרא דאימא, חד עטרא דאקרי **גבורה**. וכלהו מתעטרין ברישיה, ואחיד לון. וכד נהרין אליו **אב ואם** עליה, פלהו אקרו תפילין ד**רישא**. וכלא נטיל בן דא, וירית כלא, ואתפשט בכל גופא. והאי בן יתיב לברתא. וברתא מניה אתזן. ועל כל פנים מכאן, ברא ירית ולא ברתא. ברא ירית לאבוי ולאמיה ולא ברתא. ומניה אתזן ברתא. **כמה דכתיב**, (דניאל ד) **ומזון לכלא ביה**. (ואי תימא כל האי והאי אקרון צדיק וצדק בחד אינון וחד כלא). הני **אב ואם**, כלילין ומתחברין דא בדא. ו**אב** טמיר יתיר. וכלא אחיד מעתיקא קדישא, ותלגא ממזלא קדישא, יקירו (יקירא) דכל יקירין. ואליו **אב ואם**, מתקניו ביתא, כמה דאמינא **דכתיב**, (משלי כד) **בחכמה יבנה בית ובתבונה יתפונן** ו**בדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים**. ו**כתיב** (משלי כב) **כי נעים כי תשמרם בבטנך**. (הני כללא דכלא, כמה דאמינא ותליין ממזלא קדישא יקירא).

אמר **רבי שמעון**, **באדרא** לא גלינא כלא. וכל הני מליו, טמירין בלבאי הו עד השתא, ובעינא לאטמרא לון לעלמא **דאתי**, משום דתמן שאלתא שאיל לנא, **כמה דכתיב**, (ישעיה לג) **והיה אמונת עתך חוסך ישועות חכמה ודעת וגו'**, ו**חכמה** בעיני מיני, והשתא רעותא ד**קודשא בריך הוא** בהאי, הא בלא כסופא איעול קמי פלטרוי. **כתיב** (שמואל א ב) **כי אל דעות יי**. דעות ודאי. הוא **הדעת**. **בדעת** כל פלטרי אתמללין. **דכתיב**, **ובדעת חדרים ימלאו**. (בגין כד) **דעת** אחרא לא אתגליא, דהא טמירא אזיל בגווייה, ואתפליל ביה. **דעת** נהיר **במוחין**, ואתפשט **במוחא** כלא. (במוחא, בגופא כלא, כי אל דעות יי)

בספרא דאגדתא תנינן, **כי אל דעות יי**, אל תקרי דעות, אלא עדות. דהוא סהדותא דכלא, סהדותא דתריו חולקין, **כמה דאת אמר** (תהלים עח) **ויקם עדות בניעקב**. ואף על גב דהאי מלה, אוקמיה **בספרא דצניעותא** בגוונא אחרא. התם באתריה שלים, הכא כלא שפיר, וכלא הוי, כד אסתים מלה.

האי **אב ואם**, פלהו בהו כלילין, כלא בהו סתימן, ואינון סתימן **במזלא קדישא**, עתיקא דכל עתיקין. ביה סתימן. ביה כלילין. כלא הוא, כלא הוי. בריך הוא, בריך שמייה, לעלם ולעלמי עלמין.

כל מליו ד**אדרא** יאות, וכלהו מליו קדישין, מליו דלא סטאן לימינא ולשמאלא, פלהו מליו דסתימין, ואתגליין לאינון ד**עאלו ונפקו**, וכלא הכי הוא. ועד השתא הו מתפסיין אליו מליו דדחילנא לגלאה, והשתא אתגליין. וגלי קמי (מלכא) **עתיקא קדישא**, דהא לא ליקרא דילי ודבית **אבא** עבידנא, אלא בגין דלא איעול בכסופא קמי פלטרוי עבידנא. ועוד, הא חמינא, ד**קודשא בריך הוא** וכל הני זכאי קשוט דהכא משתכחו, פלהו מסתכמין על ידי. דהא חמינא דכלהו חדאן בהאי **הולא** דילי, וכלהו זמינין בההוא עלמא בהילולא דילי, זכאה חולקי.

אמר **רבי אבא**, כד סיים מלה דא **בוצינא קדישא**, **בוצינא עלאה**, ארים ידוי, ובכה וחייד. בעא לגלאה מלה חדא. אמר, במלה דא אצטערנא כל יומא, והשתא לא יחבין לי רשותא. אתתקף, ויתב, ורחיש בשפוטתיה, וסגיד תלת זמנין, ולא הוה כיל בר נש לאסתפלל באתריה, כל שכן ביה. אמר, פומא פומא, דזכית לכל האי, לא אנגיבו מבועד. מבועד נפיק ולא פסק. עלך **קרינן** (בראשית ב) **ונהר יוצא מעדן**. ו**כתיב** (ישעיה נח) **ויכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו**.

האינדנא אסהדנא עלי. דכל יומיו דקאימנא, תאיבנא למחמי יומא דא, (נ"א רעותא לגלאה רזא דא) ולא סליק ברעותי (ס"א בידוי), בר האינדנא, דהא בעטרא דא מתעטר האי יומא. והשתא בעינא לגלאה מליו, קמיה ד**קודשא בריך הוא**, דהא פלהו מתעטרין ברישי (ברישיה). והאי יומא לא יתרחק למיעל לדוכתיה, כיומא אחרא. דהא כל יומא דא ברשותי קיימא. והשתא שרינא לגלאה מליו, בגין דלא איעול בכסופא לעלמא דאתי. והא שרינא אימא.

כתיב, (תהלים פט) **צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך**. מאן חפימא, לשתפל בהאי, למחמי אורחוי (ס"א דינוי) דקדישא עלאה, דינוי דקשוט, דינוי דמתעטרין **בכתרי עלאין**. דהא חמינא דכלהו בוצינין נהרין **בבוצינא עלאה**, טמירא דכל טמירין, פלהו דרגין לאתנהרא. (נ"א וכלהו אינון דרגין לאתנהרא) ובההוא נהורא דבכל דרגא ודרגא, אתגלייא מה דאתגלייא, וכלהו נהורין אחידן, נהורא דא בנהורא דא, ונהורא דא, בנהורא דא, ונהורין דא בדא, ולא מתפרשן דא מן דא.

נהורא דכל **בוצינא** ו**בוצינא**, דאקרו **תקוני מלכא**, **כתרי מלכא**, כל חד וחד, נהיר ואחיד בההוא נהורא דלגו לגו, ולא מתפרש לבר. ובגין כן כלא בחד דרגא אסתלק, וכלא בחד מלה אתעטר, ולא מתפרש דא מן דא, איהו ושמייה חד הוא. נהורא דאתגלייא, אקרי **לבושא דמלכא**. נהורא דלגו לגו, (בההוא נהורא הוא מה) נהורא סתים, וביה שרגא ההוא דלא

אתפרש ולא אתגליא.

וכלהו בוציני, וכלהו נהורין, נהרין מעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, בוצינא עלאה. וכד מסתפלו, פלהו נהורין דאתפשטן. לא אשתכח בר בוצינא עלאה, דאטמר ולא אתגליא.

באינון לבושי דיקר, לבושי קשוט, תקוני קשוט, בוציני קשוט, אשתכחו תרין בוצינין, תקונא דכורסייא דמלכא, ואקרון צדק ומשפט. ואינון שירותא, ושלמותא, בכל מהימנותא. ובהני מתערין כל דינין דלעילא ותתא, וכלא סתים במשפט. וצדק מהאי משפט אתון. ולזמנין קרין לה, (בראשית יד) ומלכי צדק מלך שלם.

כד מתערין דינין ממשפט, פלהו רחמי, פלהו בשלימו. דהאי מבסס להאי צדק, ודינין מתתקנין, וכלהו נחתין לעלמא בשלימו, ברחמי. וכדיו (אקרי) שעתא דמתחברן דכר ונוקבא, וכל עלמין פלהו ברחמי, ובחדוותא.

וכד אסגיא חובי עלמא, ואסתאבת מקדשא, ודכורא אתרחק מן נוקבא, וחויא תקיפא שריא לאתערא, ווי לעלמא דמתון בההוא זמנא מהאי צדק. כמה חבילי טריקין מתערין בעלמא, כמה זכאין מסתלקין מעלמא. וכל כד פד למה. בגין דאתרחק דכורא מן נוקבא, ומשפט לא קרב בצדק דא. ועל האי פתיב, (משלי יג) ויש נספה בלא משפט, דמשפט אתרחק מהאי צדק, ולא אתבסמא, וצדק ינקא מאתר אחרא.

ועל דא אמר שלמה מלכא, (קהלת ז) את הכל ראיתי בימי הבלי יש צדיק אובד בצדקו וגו', הבל דא, (סייא לייג הבל דא) הבל חדא, מהבלים דלעילא, דאקרון אפי מלכא, ודא איהו מלכותא קדישא, דכד היא מתערא בדינוי, פתיב יש צדיק אובד בצדקו. מאי טעמא. משום דמשפט אתרחק מצדק. ובגין כד אקרי, ויש נספה בלא משפט.

תא חזי, כד אשתכח זכאה עלאה בעלמא, רחיקא דקודשא בריך הוא, אפילו כד אתער צדק בלחודוי, זכיל עלמא לאשתזבא בגיניה. וקודשא בריך הוא בעי ביקריה, ולא מסתפי מן דינא. וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה, מסתפי אפילו ממשפט, ולא זכיל למיקם ביה. כל שפן בצדק.

דוד מלכא, בקדמיתא אמר, (תהלים כו) בחנני יי ונסני. דהא אנא לא מסתפינא מכל דינין, אפילו מהאי צדק, וכל שפן דאחידנא ביה, מה פתיב. (תהלים יז) אני בצדק אחזה פניך, בצדק ודאי. לא מסתפינא למיקם בדינוי. בתר דחב, אפילו ממשפט מסתפי, דכתיב, (תהלים קמג) ואל תבא במשפט את עבדך.

תא חזי, כד מתבסמא האי צדק ממשפט, כדיו אקרי צדקה. ועלמא מתבסמא בחסד, ואתמליא מניה. דכתיב, (תהלים לג) אוהב צדקה ומשפט חסד יי מלאה הארץ.

אסהדנא עלי, דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא, דלא יערע בדינוי דצדק, ולא יוקיד עלמא בשלהובוי. כמה דכתיב, (משלי ל) אכלה ומחתה פיה. מכאן ולהלאה, כפום כל חד, כפום בירא עמקא, והא בדרא דא אית ביה זכאין, וזעירין אינון דיקומון לאננא על עלמא, ועל עאנא, מארבעה זיון. (סייא על עלמא, ועלינא בעיין). על פן אחידן מלי דא בדרא, ומתפרשן מלין דסתימין בעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, והיך אחידן אלין באלין. מכאן להלאה, מלין דזעיר אנפין, אינון דלא אתגליין באדרא. אינון דהוו סתימין בלבאי, ותמן לא אתקנו. (עד כאן סתימן מלין) השתא אתתקנו ואתגליין, וכלהו מלין סתימין, וברירין פלהו. זכאה חולקין, ואינון דירתו ירותא דא, דכתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו וגו'.

האי דאוקימנא, אב ואם בעתיקא אחידן, בתיקוני, הכי הוא. דהא ממוחא סתימא דכל סתימין תליון, (נ"א נפקין) ומתאחדן ביה. (ואף על גב דעתיקא קדישא אתתקן בלחודוי) וכד יסתפלו (בכל) מלי. כלא הוא עתיקא בלחודוי, הוא הוי, והוא זיא. וכל הני תקונין ביה. (בסייא לא נמצא אחידן ביה סתימן לא מתפרשן מניה מוחא סתימא לא אתגלייא ולא תליא ביה) אייב ואייס מהאי מוחא נפקו, אתפלו במזלא, וביה תליון, וביה אחידן. זעיר אנפין, בעתיקא קדישא תליון ואחיד. והא אוקימנא מלי באדרא. זכאה חולקיה דמאן דעאל ונפיק, וינדע אורחין דלא יסטי לימינא ולשמאלא. ומאן דלא עאל ונפק, טב ליה דלא אברי. וכתיב (הושע יד) כי ישרים דרכי יי.

אמר רבי שמעון, מסתפל הוינא כל יומא בהאי קרא, דכתיב, (תהלים לד) בני תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו. והאידינא אתקיים קרא כלא. בני תתהלל נפשי ודאי, דהא נשמתיה ביה אחידא, ביה להטא, ביה אתדבקת ואשתדלת ובאשתדלותא דא תסתלק לאתרהא. ישמעו ענוים וישמחו, כל הני צדיקניא, וכל בני מתיבתא קדישא, וזכאין דאתין השתא עם קודשא בריך הוא, פלהו שמעין מלי, וחדאן. בגין כד, (תהלים לד) גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדיו. פתח ואמר, פתיב, (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדם. הלא הוא דכתיב, (תהלים מח) כי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו. נועדו, באן אתר. בארץ אדם. באתר דדינין מתאחדין תמן. עברו יחדיו, דכתיב וימלוך תחתיו. הפה ראו כן תמהו נבהלו נחפזו, דלא אתקיימו באתרייהו, בגין דתקונין דמלכא לא אתקנו, וקרנא קדישא ושרוי, לא אדמנו.

הלא הוא דכתיב, פאשר שמענו כן ראינו וגו', דהא פלהו לא אתקיימו, והיא אתקיימת השתא, בסטרא דדכורא, דשריא עמה. הלא הוא דכתיב, וימלוך תחתיו הדר ושם עירו פשו ושם אשתו מהיטבאל בת מטרו בת מי זקב. מי זקב ודאי כמה דאוקימנא באדרא.

והא בספרא דאגדתא דרב המנונא סבא אתמר, וימלוך תחתיו הדר. הדר ודאי, כמה דאת אמר, (ויקרא כג) פרי עץ הדר. ושם אשתו מהיטבאל, כמה דאת אמר פפות תמרים. וכתיב, (תהלים צב) צדיק פתמר יפרח, דאיהי דכר ונוקבא. האי אתקריאת בת מטרו, בת מההוא אתר דטרדין כלא לאתדבקא, ואקרי אב. וכתיב (איוב כח) לא ידע אנוש ערפה ולא תמצא בארץ החיים. דבר אחר, בת מאימא, דמסטרעהא מתאחדין דינין, דטרדין לכלא. בת מי זקב, דינקא בתרין אנפין, דנהירו בתרין גוויין. בחסד ובדינא.

עד לא אברי עלמא, לא הוו משגיחין אנפין באנפין, ובגין כד, עלמין קדמאי אתחרבו, ועלמין קדמאי בלא תקונא אתעבידו. וההוא דלא הוה בתקונא, אקרי זיקין נצוצין, כהאי אומנא, מרצפא (סייא מרזפתא), כד אכתש במנא (בראשית קנ"ו ע"א) דפרזלא, אפיק זיקין לכל עיבר, ואינון זיקין דנפקין, נפקין להיטין ונהירין, ודעכין לאלתר. ואלין אקרון עלמין קדמאי. ובגין כד אתחרבו ולא אתקיימו. עד דאתתקן עתיקא קדישא, ונפיק אומנא (ד"א מאנא)

לאומנותיה.

ועל האי תנינא במתניתא דילן, (דניצוצא) **דבוצינא** אפיק זיקין (שמות רנ"ד ע"ב, בראשית ק"ז ע"ב סתרי תורה) בזיקין (נ"א דבוצינא אפיק זיקין ניצוצין) לתלת מאה ועשרין עיבר. ואינון זיקין, עלמין קדמאי אקרון, ומיתו לאלתרא. לבתר נפיק אומנא (ס"א מאנא) לאומנותיה, ואתתקון בדכר ונוקבא, והני זיקין דאתדעכו ומיתו, השתא אתקנייס כלא. **מבוצינא דקרדינותא**, נפק ניצוצא, פטישא תקיפא, דבטש, ואפיק זיקין עלמין קדמאי, ומתערבי (ד"א ומתדכי) באורא דכיא, ואתבסמו דא בדה.

כד אתחבר אביא ואימ"א, וההוא **אב** הוא, **מרוחא** דגניז **בעתיק יומין**, ביה אתגניז האי אורא, ואכליל לניצוצא, דנפק **מבוצינא דקרדינותא** דגניז במעוי **דאימא**. וכד אתחברו תרווייהו, ואתכלילו דא בדה. נפיק **גולגלתא** חד תקיפא, ואתפשט בסטרוי, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא. כמה **דעתיקא קדישא תלת רישין** אשתכחו בחד, כד כלא אדדמו **בתלת רישין**, כמה (רפ"ח ע"ב) דאמינא.

בהאי **גולגלתא דזעיר אנפין**, נטיף טלא **מרישא תוורא** (ואחיד ליה), וההוא טלא אתחזי בתרי גווי. ומניה מתזון **חקלא דתפוחין** קדישין. ומהאי טלא **דגולגלתא** דא, טחניו מנא **לצדיקניא לעלמא דאתי**, וביה זמינן מתייא לאחייא. ולא אדדמו מנא דנפל מהאי טלא, בר ההוא זמנא בזמנא דאזלו **ישראל** במדברא, וזן להו **עתיקא** דכלא, מהאי אתר. מה דלא אשתכח לבתר. **הדא הוא דכתיב**, (שמות טז) **הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. כמה דאת אמר** (בראשית כז) **ויתן לך האלהים מטל השמים וגו'.** האי בההוא זמנא. לזמנא אחרא **תנינו**, קשים מזונותיו של אדם קמי **קודשא בריה דהוא**. והא **במזלא** תלייא **במזלא** ודאי. ועל כן בני חיי ומזוני, לאו בזכותא תלייא מלתא, אלא **במזלא** תלייא מלתא, וכלא תליין בהאי **מזלא**, כמה דאוקימנא.

תשעה אלפין רבוא עלמין, נטלין וסמכין על האי **גולגלתא**. והאי אורא דכיא אתכליל בכלא, כיון דהוא כליל מפלא וכלא אתכליל ביה, אתפשטו אנפוי לתרין סטרוין, בתרי נהורין כלילן מפלא. וכד אסתכלו אנפוי, באנפין **דעתיקא קדישא**, כלא **ארך אפים** אקרי. מאי **ארך אפים**. (אריך אפים מבעי ליה) אלא הכי **תנינו**, בגין דאריך אפיה לחיבינא. אבל **ארך אפים**, אסוותא דאנפין. דהא לא אשתכח אסוותא בעלמא, אלא בזמנא דאשגחין אנפין באנפין. בחללא **דגולגלתא**, נהירין תלת נהורין. ואי תימא תלת, ארבע אינון, כמה דאמינא, אחסנתיה דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דלהון, דמתעטרן פלהו ברישיה, ואינון תפלין **דרישא**. לבתר מתחברו בסטרוי, ונהרין ועאלין בתלת חללי **דגולגלתא**. נפקין כל חד בסטרוי, ומתפשטין בכל גופא.

ואלין מתחברין בתרי מוחי. ומוחא **תליתאה** כליל לון, ואחיד (ואינון תפלין דרישא. ואלין מתחברין בתרי מוחי. ומוחא תליתאה כליל לון, ונהרין ועאלין בתלת חללי דגולגלתא. לבתר נפקין כל חד בסטרוי, ומתפשטין בכל גופא. והאי מוחא תליתאה אחיד) בהאי סטרא ובהאי סטרא, ומתפשט בכל גופא, ואתעביד מניה תרי גווי כלילן כחדא. ומהאי נהיר אנפוי, ואסהיד **באבא ואימא** גווי דאנפוי. והוא אקרי **דעת**, **בדעת** (ס"א בדא) **כתיב**, (שמואל א ב) **כי אל דעות ה' וגו'**, בגין דאיהו בתרי גווי **לו נתכנו עלילות**. אבל **לעתיקא קדישא** סתימאה, לא נתכנו. מאי טעמא נתכנו להאי. בגין דרית תרין חולקי, וכתוב (שמואל ב כב) **עם חסיד תתחסד וגו'.**

והא בקשוט אוקימו **תברייא**, דכתיב, (בראשית כט) **ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא. ויגד**, הא אוקמוה, דכלא רזא **דחקמתא. וכי בן רבקה הוא.** בן רבקה, ולא כתיב בן יצחק. רמז, וכלא רמיזא **בחקמתא**. ועל האי אקרי שלים בכלא. וביה אתחזי **מהימנותא**. ובגין כד **כתיב**, **ויגד יעקב**, ולא כתיב ויאמר. הני גווי, כמה דנהרין בעטרא **דרישא**, ועאלין בחללי **דגולגלתא**. הכי מתפשטין בכל גופא, וגופא אתאחיד בהו. (אבל) **לעתיקא קדישא** סתימא, לא נתכנו, ולא ייאן ליה, דהא כלא בחד אשתכח, חידו לכלא, חיים לכלא. לא תלייא ביה **דינא**. אבל בהאי, לו נתכנו עלילות ודאי.

בגולגלתא **דרישא**, תליין כל אינון רבוון ואלפין (קוצי) מקוצי דשערין, דאינון אוכמין. ומסתבכין דא בדה, אחידן דא בדה, דאחידן בנהירו עלאה דמעטר (דמתעטר) ברישיה **מאבא**, וממוחא דאתנהיר **מאבא**. לבתר נפקין נימין על נימין, מנהירו דמתעטר ברישיה **מאימא**, ומשאר מוחי. וכלהו אחידן, ומסתבכי באינון שיערי דאחידן **מאבא**, בגין דאינון מתערבין דא בדה, ומסתבכין דא בדה.

וכלהו מוחי אחידן בגולגולתא, **במוחא עלאה**. וכלהו משיכון (דאתמשכון) אתמשכון מתלת חללי **דמוחא**, (אחידן במוחי) מתערבן דא בדה, בדכיא במסאבא. בכל אינון טעמין ורזין, סתימין ומתגליין. ובגין כד פלהו מוחי רמיזי (כד נמצא בס"י) באנכי יי אלהיד וכו', כמה דנהורין בעטרא **דרישא**, ועאלין בחללי **דגולגלתא**. כל אינון קוצין אוכמין, חפין ותליין לסטרא דאודנין. והא אוקימנא, דבגין כד **כתיב**, (מלכים ב יט) **הטה יי אונד ושמע. מכאן אוקימנא, מאן דבעי דירפין מלכא** אודניה לקבליה, יסלסל ברישיה **דמלכא**, ויפנה שיערי מעל אודניו, וישמע ליה **מלכא** בכל מה דבעי.

בפולגותא דשערי, מתאחדא חד אורחא, בארחה **דעתיק יומין**, ומתפרשן מניה כל אורחוי דפקודי **אורייתא**, (ואתמנן עליהו) כל מאריהון דיבבא ויללא תליין בכל קוצא וקוצא, ואינון מפרשין רשתא לחיבינא, דלא דעין אינון ארחין. **הדא הוא דכתיב**, (משלי ד) **דרך רשעים כאפלה**. וכל אליו תליין בקוצין תקיפין, ובגין כד פלהו תקיפין. ואוקימנא באינון שעיען אתאחדן מאריהון דמתקלא, (ס"א דרחימותא) **דכתיב**, (תהלים כה) **כל ארחות יי חסד ואמת**. וכל כד, בגין דמשכון **מוחין** סתימין דרהיטי **דמוחא**.

ובגין כד משתכחי כל חד כפום אורחוי, מחד **מוחא** באינון קוצין שעיען, אתמשכון מאריהון דמתקלא, (דרחימותא) **דכתיב כל ארחות יי חסד ואמת**.

ממוחא תנינא, באינון קוצין תקיפין, אתמשכון ותליין מאריהון דיבבא ויללא דכתיב בהו **דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו**. מאי קא מיירי. אלא **לא ידעו**, כלומר לא ידעין, ולא בעאו למנדע, **במה יכשלו**. אל תקרי במה, אלא **באימא יכשלו**. באינון דמתאחדין בסטר **דאימא**. מאי סטרא **דאימא**. **גבורה** תקיפא מינה מתאחדן מאריהון דיבבא

ויללא.

מוחא תליתא, באינון קוצין דאינון באמצעיתא, אתמשכו ותליון מאריהון דמידין (דמארו). ואקרו אפיו נהירו ולא נהירו. ובהני **כתיב** (משלי ד) **פלא מעגל רגליד**. וכלא אשתכח באינון קוצין דשערי דרישא.

מצחא דגולגולתא, **מצחא** לאתפקדא (ס"א לאתפקרא) חייבא על עובדיהון. וכד האי **מצחא** אתגלייא, מתערין מאריהון דדיניו, לאינון דלא מתכפסין בעובדיהון. האי **מצחא סומקא** כוורדא. ובשעתא דאתגלייא **מצחא דעתיקא** בהאי **מצחא**, אתהדרת **חורא** כתלגא. והיא שעתא, **עת רצון** אקרי לכלא.

בספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אמר, מצח. זכי מצח, **מצחא דעתיקא**. ואי לאו, אשדי ח' ביו תרין אתונו, **כמה דאת אמר** (במדבר כד) **ומחץ פאתי מואב**.

ואוקימנא, דאקרי **נצח** באינון רצופין. וכמה **נצחים** הון. ואף על גב ד**נצח** אחרא (באתרא) **בנצח** אחרא אסתלק, ואית **נצחים** אחרין דמתפשטין בכל גופא. ובגין ד**שבתא** בשעתא דצלותא דמנחה, בגין דלא יתער **דיניו**, גליא **עתיקא קדישא** **מצחא** דיליה, וכל **דיניו** אתכפין ואשתככו ולא אתעבידו.

בהאי **מצחא** תליון **כ"ד בתי דיניו**, לכל אינון דחציפין בעובדיהון. **כמה דכתיב**, (תהלים עג) **ואמרו איכה ידע אל ויש דעה בעליון**. והא עשרים אינון, ד' למה. לקבליהון ד' מיתות בית **דינא** לתתא, דתליון מלעילא. ואשתארו עשרין. ובגין כך לא מענישוין בי **דינא** עלאה, עד דישלים (נ"א עשרין) וסלקא לכ' שניו, לקבליהון דכ' בתי **דינא**. במתניתא סתימא דילן **תנינו**, לקבליהון דכ"ד ספרים דאתכלילן באורייתא.

עיינו דרישא, אינון עייניו דלא מסתמין מנייהו חייבא. עייניו דניימין ולא ניימין. ובגין כך אקרו (שיר השירים ה) עייניו כיונים. מאי יונים. **כמה דאת אמר**, (ויקרא כה) **ולא תונו איש את עמיתו**. ועל דא **כתיב**, (תהלים צד) **ויאמרו לא יראה י"ה וגו'**. ו**כתיב** (שם) **הנטע און הלא ישמע וגו'**.

תקינא דעל עינא, שערי דמתשערן בשעורא שלים. מאינון שערי תליון אלף וז' מאה מארי דאשגחיתא, לאגחא קרבא. וכדון קיימי בלהו משולשליהון ומתפקחין עייניו.

כסותא דעל עייניו, גבינו מתאחדן בהו. ואלף (וד' מאה) רבון מארי תריסין אתאחדן בהו, ואינון אקרו כסותא דעייניו. וכל אינון דאקרו עיני יי, לא פקחין, ולא אתערין, בר בזמנא דאלין כסותי דגבינו, מתפרשו אינון תתאי מעלא. ובשעתא דאתפרשו גבינו תתאי מעלא, ונהבין אתר לאשגחא מתפקחין עייניו, ואתחזי כמאן דאתער משינתיה (משנתיה). אסתחרו עייניו וחמא לעינא פקחא, ואסתחרו **בחורא** דיליה. וכד אסתחין, אתכפין מאריהון דדיניו **לישראל**. ובגין כך **כתיב**, (תהלים מד) **עורה למה תישן יי הקיצה וגו'**.

ארבע גוונין אתחזין באינון עייניו. מאינון נהירו ד' בתי דתפילין, דנהרין ברהיטי **מוחא**. ז' דאקרו עיני ה'. ואשגחיתא (נפקא) נפקי, מגוון **אוכמא** דעינא. כמה דאוקימנא באדרא, **דכתיב**, (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים. ואינון גוונין מתלהטין בסטרייהו.

מסומקא, נפקין אוחרין, מארי דאשגחיתא **לדינא**. ואינון אקרו, (דברי הימים ב טז) **עיני יי משוטטות בכל הארץ**. **משוטטות**, ולא משוטטים. בגין דכלהו **דינא**. **מירוקא**, נפקין אוחרין, דקיימין לגלאה עובדין, בין טב ובין ביש. **דכתיב** (איוב לד) **כי עיניו על דרכי איש**. ואלין אקרו, (זכריה ד) **עיני יי משוטטים**. **משוטטים**, ולא משוטטות. בגין דאינון לתרין סטרין, לטב ולביש. **מחורא**, נפקין כל אינון **רחמי**, כל אינון טבאן, דמשתכחי בעלמא, לאוטבא להו **לישראל**. וכדון אסתחין (נ"א אסתחרו) כל אינון תלת גוונין, לרחמא עליהו.

אלין גוונין מתערבין דא בדא, ואתדבקן דא בדא. כל חד אוזין לחבריה מגוונין דיליה, בר **מחורא**, דכלהו פלילן ביה פד אצטרף, והוא חפי על פלא. כל גוונין דלתתא, לא יכלין כל בני עלמא, לאסחרא לון **חורא**, לאוכמא לסומקא **ולירוקא**. והכא באשגחיתא חד, בלהו אתאחדן ואסתחין **בחורא**.

גבינו לא משתכחין, בר כד בעיני גוונין ד**חורא** לאשגחא, בגין דגבינו יתבין אתר לאשגחא, לכלהו גוונין. ואי אינון לא יתבין אתר, לא יכלין לאשגחא ולאסתפקלא. גבינו לא קיימין, ולא משתכחין שעתא חדא שלימותא (שלימותא), אלא פקחין וסתמין, סתמין ופקחין, משום עינא פקחא דקאי עלייהו. ועל דא **כתיב**, (יחזקאל א) והחיות רצוא נשוב. והא אוקימנא.

כתיב (ישעיה לג) **עיניך תראינה ירושלים נוה שאנן**, ו**כתיב** (דברים יא) **תמיד עיני יי אלהיך בה מרשית השנה וגו'**. דהא **ירושלים** בעיא כן, **דכתיב**, (ישעיה א) **צדק יליון בה**. ובגין כך **ירושלים**, ולא ציון. **דכתיב**, (ישעיה א) **ציון במשפט תפדה וגו'**, דכלא **רחמי**.

עיניך, **עיניך כתיב**, עינא ד**עתיקא קדישא**, סתימא דכלא. השתא, **עיני יי אלהיך בה**, לטב ולביש, כמה דאתחזי. (לסומקא ולירוקא. והכא באשגחיתא חדא, כלהו אסחרן ואסתחין בחורא. גבינו לא משתכחין, בר כד בעיני גוונין לאשגחא) בגין כך לא אתקיימו בקיומא תדיר. והתם **עיניך תראינה ירושלים**, פלא לטב, פלא **ברחמי**. **דכתיב**, (ישעיה נד) **וברחמים גדולים אקבצך**.

תמיד **עיני יי אלהיך בה מרשית השנה**. **מרשית חסר** א' **כתיב**, ולא ראשית באלף. מאן היא. ה"א דלתתא. ולעילא **כתיב**, (איכה ב) **השליך משמים ארץ תפארת ישראל**. מאי טעמא השליך משמים ארץ. משום **דכתיב**, (ישעיה ג) **אלביש שמים קדרות**, ועייניו בקדרותא, בגוונא **אוכמא** אתחפו.

מרשית השנה, מאן אתר מסתכלין בירושלים אליו עיני יי, חזר ופירש, **מרשית השנה**, דהוא **דינא** בלא אלף, ו**דינא** אתאחד מסטרהא, אף על גב דלאו הוא **דינא** ממש. ועד אחרית שנה, אחרית שנה ודאי **דינא** אשתכח. דהא **כתיב**, (ישעיה א) **צדק יליון בה**, דהיא אחרית השנה.

תא חזי, א' בלחודי אקרי ראשון, דכר. באלף סתים וגניז מה **דלא אתידע**. פד אתחבר האי אלף באתר אחרא, אקרי ראשית. ואי תימא דאתחברא. לא. אלא אתגלגא ביה, ונהיר ליה, וכדון אקרי ראשית. ואפילו בהאי ראשית, לא אשגח בירושלים, דאלמלא הות בהאי, אתקיימת תדירא. אבל **מרשית כתיב**. ולעלמא דאתי **כתיב**, (ישעיה מא) **ראשון לציון**

הנה הנס וגו'.

חוטמא דזעיר אנפין, תקונא דפרצופא. כל פרצופא ביה אשתמודע. **חוטמא דא**, לא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין. **דחוטמא דעתיקא**, חיים דחיים לכלא. דהא מתרין נוקבין, נפקין רוחין דחיון, לכלא. בהאי זעיר אנפין פתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'.

בהאי תננא כל גווי (תרי גווי) אחידן ביה, בכל גוונא וגוונא, אחידן כמה מאריהון **דינא קשיא**. דאחידן בההוא תננא (ובגין כד) ולא מתבסמין פלהו, אלא בתננא דמדבחה דלתתא. ועל דא פתיב, (בראשית ח) **וגרח וי את ריח הניחח**. מהו הניחח. אתבסמותא דמארי **דינא**, נחת רוח.

וגרח וי את ריח הניחח, את ריח הקרבן לא פתיב, אלא את ריח הניחח. דכלהו **גבוראן** דאחידן **בחוטמא**, וכל דאתאחדן בהו, פלהו מתבסמן. וכמה **גבוראן** מתאחדן פחדא, דכתיב (תהלים קו) **מי ימלל גבורות וי ישמיע כל תהלתו**. והאי **חוטמא**, מחד נוקבא נפק אשא דאכלא כל שאר אשין. מחד נוקבא תננא. והאי והאי אשתכח באשא ותננא דמדבחה. ואתגלייא האי **עתיקא קדישא**, ואשתכד פלא. היינו דאתמר (ישעיה מח) **ותהלתי אחס לך**.

חוטמא דעתיקא קדישא אריד, ומתפשט. ואקרי **ארד אפוס**. והאי **חוטמא**, זעיר. וכד תננא שרי נפיק בבחילו, ואתעביד **דינא**. ומאן מעפב להאי. **חוטמא דעתיקא**. וכלא כמה דאמינא באדרא, ואתערז **חברינא**.

ובספרא **דרב המנונא סבא**, אוקים הני תרי נוקבי. מחד תננא ואשא. ומחד נייחא ורוחא טבא. דאית ביה מינא ושמאלא, וכתיב (ס"א דכתיב) **(הושע יד) וריח לו פלכנון**. ובנוקבא פתיב, (שיר השירים ז) **וריח אפך פתפוחים**. ומה בנוקבא הכי, כל שכן ביה. ושפיר קאמר.

ומה דאמר **וגרח וי את ריח הניחח**. הניחח בתרי סטרי, חד נייחא, דאתגלייא **עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין**, דהאי הוא נייחא ואתבסמותא לכלא. וחד אתבסמותא דלתתא, בההוא תננא ואשא דמדבחה. ובגין דאיהו מתרין סטרי, פתיב ניחח. וכלא בזעיר אנפין אתמר.

תרי אודניו, למשמע טב וביש. ותרווייהו סלקין לחד. דכתיב, (מלכים ב יט) **הטה וי אונד ושמע**. אונדא לגו בגו דיליה, תלייא ברשימין עקימין, בגין דיתעפב קלא לאעלא **במוחא**, ונבחין ביה **מוחא**, ולא בבחילו, דכל מלה דהוי בבחילו, לא הוה **בחממתא** שלימתא.

מאודניו אליו תליון כל מאריהון דגדפיו, דנטליו קלא מעלמא, וכלהו הכי אקרו אונני וי, דכתיב בהו, (קהלת ז) **כי עוף השמים יוליך את הקול וגו' כי עוף השמים יוליך את הקול**, האי קרא קשיא, השתא מאי קול איכא הכא, דהא **רישא דקרא פתיב גם במדעך מלך אל תקלל, במדעך פתיב, ובחדרי משכבך וגו' מאי טעמא כי עוף השמים יוליך את הקול**, והא ליכא הכא קלא.

אלא ודאי כל מה דחשיב בר נש, וכל מה דיסתפל בלבו, לא עביד מלה, עד דאפיק ליה בשפונותיה, והוא (ואף על גב דאיהו) לא אתפון ביה. וההיא מלה דאפיק, מתבקעא באוירא, ואזלא וסלקא וטסא בעלמא, ואתעביד מניה קלא. וההוא קלא נטליו ליה מארי דגדפיו, וסלקין ליה **למלכא**, ועייל באודניו. **הדא הוא דכתיב, (דברים ה) וישמע וי את קול דבריכם**. (במדבר יא) **וישמע וי ויחר אפו**.

ובגין כך, כל צלותא ובעותא דבעי בר נש מקמי **קודשא בריך הוא**, בעי לאפקא מליו בשפונותיה, דאי לא אפיק לון, לאו צלותיה צלותא, ולא בעותיה בעותא. וכיון דמליו נפקין, מתבקעין באוירא, סלקין וטסין ואתעבידו קלא, ונטיל לון מאן דנטיל, ואחיד לון לאתרא (נ"א לכתרא) קדישא, **ברישא דמלכא**.

מתלת חללי דמוחי, נטיו נטיפא לאודניו, וההוא אקרי נחל פריה. כמה דאת אמר, (מלכים א יז) **נחל פריה**, כלומר, פרוחא דאודניו. וקלא עייל בההוא עקימא, ואשתאב בההוא נהרא, דההוא נטיפא. וכדיו אתעפב תמן, ואתבחין בין טב לביש. **הדא הוא דכתיב, (איוב לד) כי און מליו תבחן**. ומאי טעמא **און מליו תבחן**. משום דאתעפב קלא בההוא נהרא דנטיפא, בעקימותא דאודניו, ולא עייל בבחילו. ובגין כך דאתבחין בין טב לביש, (סם) **וחיד יטעם לאכול**. מאי טעמא חיד יטעם לאכול. בגין דיתעפב תמן, ולא עייל בבחילו בגופא, ועל דא יטעם ויתבחן, בין מתיקא למרירו.

בהאי נוקבא דאודניו, תליון נוקבין אוחרניו, נוקבא דעייניו. נוקבא דפומא. נוקבא דחוטמא. מההוא קלא דעייל בנוקבא דאודניו, אי אצטריד עייל לנוקבי דעייניו, ונבעין דמעין. מההוא קלא אי אצטריד, עייל לנוקבא דחוטמא דפרדשקא, ומפקי תננא ואשא מההוא קלא. **הדא הוא דכתיב, (במדבר יא) וישמע וי ויחר אפו ותבער בס אש וי**. ואי אצטריד, עייל ההוא קלא לנוקבא דפומא, ומליל וגזר מליו (נ"א גזרין) מההוא קלא. פלא מההוא קלא דאודניו. עייל בכל גופא ואתרגיש מניה פלא. (ס"א כמה תלייא) (וכלא תלייא) בהאי אודנא. זכאה מאן דנטיר מלוי. על דא פתיב, (תהלים לד) **נצור לשונך מרע ושפתיד מדבר מרמה**.

האי אודנא קרי ביה שמיעה. ובשמיעה אתפלילן אינון מוחי. **חכמה** אתפליל ביה, דכתיב, (מלכים א ג) **ונתת לעבדך לב שומע**. **בינה**, כמה דאת אמר (שמואל א ג) **דבר פי שומע עבדך**. (מלכים ב יח) **כי שומעים אנחנו**. (ובהני תליון כלא) **דעת, כמה דאת אמר, (משלי ד) שמע בני וקח אכרתי**. (משלי ב) **ומצותי תצפון אתך**. הא פלא תליון באודניו בהאי אודנא תליון צלותין ובעותין ופקיחא דעייניו. **הדא הוא דכתיב, (מלכים ב יט) הטה וי אונד ושמע פקח עיניך וראה**. הא פלא ביה תליוא.

בהאי אודנא, תליון רזיו עלאיו, דלא נפקין לבר, בגין כך היא עקימא לגו. ורזא דרזין סתימין ביה, ווי לההוא מגלה רזיו. ובגין דהאי אודנא פניש רזיו, ועקימותא דלגו נטיל לון, לא גלי רזיו לאינון דעקימין בארחייהו, אלא לאינון דלא עקימין. **הדא הוא דכתיב, (תהלים כח) סוד וי ליראיו ובריתו להודיעם**, דנטלי ארחוי ונטלי (ונטרי) מליו.

ואינון דעקימין בארחייהו, נטלי מליו ועיילין לון בבחילו, ולית בהו אתר לאתעפבא. וכל נוקבין אוחרניו, מתפתחין ביה, עד דנפקין מליו בנוקבא דפומא. ואליו אקרו חייבי דרא, שנואי **דקודשא בריך הוא**. במתניתא דילן תנן, פאילו קטיל גוברין, וכאלו פלח לעבודה זרה. וכלא מחד קרא, דכתיב, (ויקרא יט) **לא תלך רכיל בעמך לא תעמוד על דם רעך אני וי**. מאן דעבר על האי **רישא דקרא**, פאילו עבר על פלא.

זכאה חולקיהוון ד'צדיקניא, דעלייהו פתיב, (משלי יא) ונאמן רוח מכסה דבר. נאמן רוח ודאי, דהא רוחא דלהון מאתר עלאה קדישא אשתליף, ובגין כך נאמן רוח אקרון. וסימן דא אוקימנא, ההוא דמגלה רזין, בידוע דנשמתייה, לאו איהו מגופא דמלכא קדישא. ובגין כך לית ביה רזא, ולא מאתר דרזא הוא. וכד תיפוק נשמתייה, לא אתדבבא בגופא דמלכא, דהא לא אתריה הוא. ווי לההוא בר נש, ווי ליה, ווי לנשמתייה. זכאה חולקיהוון ד'צדיקניא, דמכסין רזין, כל שפן רזין עלאין דקודשא בריהווא. (רזין עלאין דמלכא קדישא) עלייהו פתיב, (ישעיה ס) ועמד פולם צדיקים לעולם יירשו ארץ. אנפוי, כתרין תקרובין דבוסמא. (כלהו) סהדותא על מה דאמינא, דהא סהדותא בהו תלנא. ובכלא תלנא סהדותא. אבל הני תקרובי דבוסמא, חנורא וסומקא, סהדותא לאבא ואימא. סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לון. והא במתניתא דילן אוקימנא, כמה פרסי בין חנורא לסומקא, ואתפלילן ביה כחדא בסטרא דחנורא.

כד אתנהיר מנהירו דחנורא דעתיקא, חפייא ההוא חנורא על סומקא. וכלהו בנהירו אשתכח. וכדן פתיב, (במדבר ו) יאר יי פניו אלדי. וכד חייבין סגיארין, תליין דיניו בעלמא, אשתכחת סגירותא בכלא (ס"א בעלמא). וסומקא אתפשט באנפיו, וחפא כל (נ"א על) חנורא. וכדן כלא אשתכח דינא. וכדן פתיב (תהלים לד) פני יי בעושי רע. (בגדי קנאה כתיב (ישעיה נט) בגדי נקם) וכלא בהאי תלייא, ובגין דא סהדותא הוא בכלא.

כמה וכמה מארי תריסין מחפאן להני גווי, מצפאן להני גווי. כד נהירין גווי, כל עלמין פלהו בחדו. בזמנא דנהיר חנורא, כלא אתחזו בההוא גוונא. וכד אתחזו בסומקא כלא הכי אתחזו בההוא גוונא.

באלין תקרובין דבוסמא, שארי דיקנא לאתחזא, מרישא דאודניו, ונחית וסליק בתקרובא דבוסמא, שערין אוקמין דיקנא, בתקונא יאה שפיר. כגייבר תקיף, שפיר. משחא דרבות ד'דיקנא עלאה דעתיקא, בהאי דיקנא דזעיר אנפיו אתחזו, ונהיר.

שפירו דהאי דיקנא, בט' תקונין אשתכח. וכד משחא דרבות, דתלת עשר נביעין ד'דיקנא דעתיקא קדישא נהיר בהאי דיקנא, אשתכחו כ"ב תקונין. וכדן מתברכין פלהו. וישאל סבא מתברכא בהאי, וסימן, (בראשית מח) כך יברך ישראל. כל תקונין ד'דיקנא דא, אוקימנא באדרא קדישא, דכלהו מתיקונין דעתיקא קדישא אתקנו. והכא בעינא לגלאה, מה דלא אתגלי תמן, בגין למיעל בלא כסופא. (הא כל תקונין דדיקנא אוקימנא דכלהו מתיקונין דדיקנא (דעתיקא) עתיקא קדישא אוקימנא באדרא קדישא)

שיתא אינון, ט' אקרון. תקונא קדמאה, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שיערא דרישא, מתחות קוצין דעל אודניו, ונחית מקמי פתחא דאודניו עד רישא דפומא. הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח, אלא כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא, ותלייא מניה ההוא מבועא דחכמתא (חסר), כד אימא אתמשכא ואתפלילת באוירא דכיא, ההוא חנורא נקיט אימא (חסר), וניצוצא עאלת ונפקת, ואתאחד דא בדה, ואתעבידת חד תקונא.

וכד אצטריך סלקא דא על דא, ואתפסיא חד מקמי חדא. ובגין כך כלא אצטריך, חד למעבד נוקמין. וחד לרחמא. ועל האי תאיב להאי דיקנא דוד מלכא, כמה דאוקימנא.

בהאי דיקנא ט' תקונין אשתכחו, שיתא רבוון דתליין בהו, ומתפשטין בכל גופא. ואלין שיתא דתליין, תליין בשערי דתחות תקרובא דבוסמין. תלת מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא. ובגיקירותא ד'דיקנא, תליין תלת אחרנין. חד לעילא בשפון, ותריין באינון שערין דתליין עד טבורא. וכל הני שיתא, גי מפאן וגי מפאן, אתמשכו ותליין פלהו, באינון שיערי דתליין ומתפשטין בכל גופא.

ובגין דהני תלתא אינון בקירין ד'דיקנא יתיר מפלהו, פתיב בהו שמא קדישא. דכתיב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה, יי לי לא אירא. והא דאוקימנא באדרא, מן המצר קראתי יה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר (ס"א דחיק) רחיק מקמי אודניו, שפיר הוא.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, הכי אמר ואוקים, דשירותא ד'דיקנא מחסד עלאה, דכתיב, (דברי הימים א כט) לד יי הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. וכלא הוא, והכי שארי, ותשעה אתמשכו ותליין ב'דיקנא, ומקמי אודניו, הכי שארי, וקיימא לא מתקיימין אלא באתר אחרא, כמה דאוקימנא.

וכד אצטריך עלמא לרחמי, אתגלייא מזלא קדישא. וכל הני תקונין ד'דיקנא נקירא דזעיר אנפיו, פלהו רחמי משתכחי. וכד אצטריך לדינא, מתחזייא דינא, וכדן עבדין נוקמין לשנאיהוון ד'ישאל, לאינון דעקוין להו. כל יקירו ד'דיקנא, באינון שיערי דתליין אינהו, משום דכלא בהאי תליין.

כל הני שיערי ד'דיקנא דזעיר אנפיו, פלהו קשישין תקיפין, משום דכלהו אכפין לדינו, בשעתא דמזלא קדישא אתגלי. וכד בעא לאנחא קרבא, בהאי דיקנא אתחזו כגבר תקיף, מארי נצחו קרבנא. וכדן מריט מאן דמריט, ואגליש מאן דאגליש.

הני תשעה תקונין, אמרן משה זמנא תננינא, בשעתא דאצטריך לאהדרא לון פלהו רחמי. דאף על גב דתליסר תקונין לא אמרן השתא, בכונא תלייא מלתא, דהא לא ייעול בהני תקונין לאדכרא, אלא במזלא אתפון, ואדכר ליה. הדא הוא דכתיב, (במדבר יד) עתה יגדל נא פח יי. מאן פח יי. ההוא דאקרי מזלא קדישא, סתימא דכל סתימין. דחילא דא, ונהירו דא, ממזלא תלי. וכיון דאמר משה דא, ואדכר דא, ואתפון ביה, אמר הני תשעה תקונין, דתליין בזעיר אנפיו. בגין ד'נהירו פלהו, ולא ישתכח דינא. ועל דא כלא במזלא תלי.

האי דיקנא כד שראן שיערי (ס"א לאתערבא) לאתערבא (לאתארכא), אתחזי כגייבר תקיף כגבר מארי נצח קרבין. בהאי דיקנא, נגיד משח דרבות מעתיקא סתימאה. כמה דאת אמר, (תהלים קלג) פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וזקן אחרו.

אלין שיערי לא חפין על שפון, ושפון פלהו סומקין פוורדא. דכתיב, (שיר השירים ה) שפתותיו שושנים. שפון מרחשו גבורה, מרחשו חכמתא. באינון שפון תליין טב וביש, חיי ומוותא. מאלין שפון תליין מאריהוון דאתערותא, דכד מרחשו אלין שפון, מתערין פלא למגזר (מארי) דינא, בכל בתי דינין, (דמדוריהוון בהו), ובגין כך דאקרון עירין דכתיב, (דניאל ד) בגורת עירין פתגמא ובמאמר וגו'. (ובמימר קדישין שאלתא)

מאי עיר. **בספרא דאגדתא**, **כמה דאת אמר**, (שמואל א כח) **ויהי ערב**. דמתערין **דינין** לאינון דלא אתרחימו לעילא, בגין קד מתערין אליון דאינון מארי דבבו, (סייא להו) (בכלהו) ועם כל דא בתרי גווי **ברחמי ודינא**, ועל דא אקרון עיר וקדיש **דינא ורחמי**.

ובאליו שפון, אתחזי פומא כד אתפתח. **ריחא** דנפיק מן פומא, ביה מתלבשין כמה אלף ורבון. וכד אתפשט, מתלבשין ביה נביאן מהימני. וכלהו פה יי אקרון. כד מלין נפקין מן פומא, ומתרחשין בשפון, מתנהרין לכלהו תמני סרי אלפין עלמין, עד דמתקטרין פלהו פחדא, **בתמניסר אורחין ושבילין**, דאשתמודען.

וכלא מחפאן לפומא דא, (בדא) בלישן ממלל רברבון בקיטרא דטיהרא בעוטרא. ועל דא **פתיב**, (שיר השירים ה) **חפו ממתקים**, ממתקים ודאי. מאי חכו. **כמה דאת אמר**, (איוב לד) **וחיד יטעם לאכול**. וכלו **מחמדים**, אש ומים. אשא ומינא מתתקן, (סייא מתדבקין ויאן) יאן בצייורוי, (בציורוי) דהא גווי מתחברן פחדא.

חכו, באתון רשימו, דמתגלפון בעטרוי גלידן (גליפין) אחה"ע בגרון. א' דטריד מלפין, (דניאל ב) **ומהעדא מלפין, ומהקם מלפין**. ח', דטריד ונחית, וסליק ועטיר, כביש באשא גליף **ברוחא**. ה' יניקה **דאימא**, סטיר לנוקבא, אתפשט לנוקבא רבא, בתיאובתא **דקרתא קדישא**, (עד דמתקטרין) מתקטרי אתרין דא בדא. **כמה דאת אמר**, (שיר השירים ד) **הר המור גבעת הלבונה**. ע' טיהרא דטיפסא, גליפא בטיפסא, רהיטין דענפין מתאחדון, לסטרוי לרוחין גליפין.

וקא ברזי דאתון **דשלמה מלכא**, אתעטרו אליון אתון ד', בד' גיכ"ק בחיד **כמה דאת אמר וחד יטעם לאכול**, (איוב ו) **האכל תפל מבלי מלח וגו'**. וכתיב (ישעיה לב) **הקה מעשה הקדקה שלום**. (תהלים יט) **הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים וגו'**. מתוקים ודאי.

דוד מלכא אמר, גם עבדך נזהר בהם וגו'. אסהדנא עלי דכל יומאי אזדהרנא בהו, דלא לאטעאה בהו, בר יומא חד דעטירנא עטרי **מלכא**, במערתא דמרוניא, וחמינא **בוצינא** דאשא מתלהטא אפותיא דמרוניא (נייא דמערתא), ואזדעענא. מההוא יומא אזדהרנא בדעתאי בהו, ולא שביקנא לון כל יומאי. זכאה חילקיה מאן דאזדהר במתיקא **דמלכא**, וטעים בהו כדקחזי. על דא **פתיב**, (תהלים לד) **טעמו וראו כי טוב יי וגו'**. וכתיב (משלי ט) **לכו לחמו בלחמי וגו'**.

אתפשט דכורא **בדעת**, ואתמליין אכסדרין ואדרין, **מרישא דגולגלתא** שרי, ואתפשט בכל גופא, מחדוי ודרועוי ובכלא מאחורוי, אתדבק ניצוצא **דבוצינא דקרדינותא**, ולהטא ואפיק גלגלתא חדא, סתימא מפל סטרוי, ונהירו (סייא ונחית) דתרי מוחי גליפן בה, ואתדבקת בסטרוי דכורא. בגין קד אתקרי (שיר השירים ה) יונתי תמתי, אל תקרי תמתי אלא תאומתי ודאי.

שערוי דנוקבא כלילן ביה גווי (סייא גווי בגו גווי), **כדכתיב**, (שיר השירים ז) **ודלת ראשך כארנמן**. אתקטר **גבורה** בחמש **גבוראן**, ואתפשטת נוקבא בסטרהא, ואתדבקת בסטרוי דכורא.

עד דאתפרשא מסטרוי. ואתיאת לאתחברא עמיה אפין באפין. וכד מתחברן מתחזין חד גופא ממש. מהכא אוליפנא, דכר בלחודוי, אתחזי פלג גופא, וכלהו (וכלא איהו) **רחמי**. וכד נוקבא. וכד מתחברן פחדא, אתחזי פלא חד גופא ממש, וקחי הוא. אויף הקא, כד דכר אתחבר בנוקבא, פלא הוא חד גופא, ועלמין פלהו בחידו, דהא פלהו מגופא שלים מתברך.

והיינו רזא, (שמות כ) על פן ברוך יי את יום **השבת** ויקדשהו. דהא אשתכח פלא בחד גופא שלים, דהא מטרוניתא אתדבקת **במלכא**, ואשתכח גופא חד. ועל פן **ברכאן** משתפחין בהאי יומא. ומהכא, מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, אקרי פלג גופא, ולית **ברכתא** שריא במלה פגימא וחסירא, אלא באתר שלים, במלה שלים, ולא בפלגות מלה, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין, ולא אתברך לעלמין.

נוי דנוקבא, פלא מנוי דכורא הוא. והא אוקימנא מלי, ואשתמודען ביני **חברניא**. מהאי נוקבא מתאחדון כל אינון דלתתא. מנה ינקין, ובה תבין, והיא אתקריאת אם לכלהו. כמה דאתרא אם לגופא, וכל גופא מנה (סייא לגנתא וכל גנתא מנה) ינקא. קד האי אם לכלהו אחרניו דלתתא.

פתיב, (משלי ז) **אמור לחכמה אחותי את**. אית **חכמה** ואית **חכמה**, והאי נוקבא, אתקרי **חכמה זעירא** לגבי אחרא ועל דא **פתיב**, (שיר השירים ח) **אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו'**. דהא דא בגלותא אתמשך. אחות לנו קטנה, ודאי קטנה אתחזי אבל רברבא היא, וסגיאה היא, דהא היא שלימו דנטיל מכלא. **כמה דכתיב**, (שם) **אני חומה ושדי כמגדלות**. ושדי, דהא מליין אינון לינקא לכלא. כמגדלות, דאינון נהרין רברבין דנפקו **מאימא** עלאה.

הו אתפשט דכורא בימינא ושמאלא, בירותא דאחסנא. וכד גווי אתחברו, אקרי תפארת. ואתתקן כל גופא, ואתעביד אילנא רברבא, ותקיף, שפיר ויאה, (דניאל ד) תחותיה תטלל חיות ברא, ובענפוהי ידורון עופי שמנא, ומזון לכלא ביה. דרועוי ימינא ושמאלא. בימינא חיים וחסד, בשמאלא מיתה וגבורה. מעוי, אתתקן **בדעת**, ואתמליין כל אכסדרין ואדרין, כמה דאמינא, **דכתיב**, (משלי כד) **ובדעת תדרים ימלאו**.

הו אתפשט גופא, בתרין שוקין. ומתאחדון בינייהו תרין כוללין, ותריין בעי דכורא. דכל משחא ורבות וחילא (דדכורא) דכל גופא, בהו אתכנש, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין. ושריין פלא בפום אמה. ובגין קד אקרון צבאות, (דכל גופא, בהו אתכנש, ושריין כלא בפום אמה. ובגין קד אקרון צבאות, דכל חילין (דנפקין) דנפיק, מנהון נפקין) ואינון **נצח והוד**. תפארת, דז"ד. **נצח והוד**, צבאות. ובגין קד ידז"ד צבאות.

אמה דכורא, סיימא (נייא כסותא) דכל גופא, ואקרי יסוד. ודא הוא דרגא דמבסם לנוקבא. וכל תיאובתא דכורא לגבי נוקבא, בהאי יסוד עייל לנוקבא, לאתר דאקרי ציון. דהתם הוא אתר פסותא דנוקבא, כבית רחם לאתתא. ובגין קד, יי צבאות אקרי יסוד.

פתיב (תהלים קלב) **כי בחר יי בציון אהו למושב לו**. כד אתפרשת מטרוניתא, ואתחברת **במלכא** אנפין באנפין, במעלי **שבתא**. אתעביד פלא חד גופא, וכדין יתיב **קודשא בריך הוא** בכורסייה. ואקרי פלא שמא שלים, שמא קדישא, בריך שמייה לעלם לעלמי עלמין. כל אליון מלין סליקנא עד יומא דא, דאתעטר בהו **לעלמא דאתי**, והשתא אתגליון הקא,

זכאה חולקי.

האי מטרוניתא, כד אתחברת עם **מלכא**, כל עלמין מתברכו, ואשתכחו בחזוונתא דכלא. כמה דדכורא פליל בתלתא, ושירותא בתלתא. כד פלא הכי, וסיומא דכל גופא הכי, ומטרוניתא לא מתברכא, אלא בכללא דתלתא אליו, דאינון **נצח הוד** יסוד, ומתבסמא ומתברכא באתר דאקרי **קדש הקדשים** דלתתא. **דכתיב**, (תהלים קלג) **כי שם צנה יי את הברכה**. דהא תרין דרגין אינון לעילא ותתא. ובגין כד לית רשותא למיעיל תמן, בר פהנא רבא, דאתי מן סטרא ד**חסד**. בגין דלא עייל להווא אתר דלעילא, אלא ההוא דאקרי **חסד**, ועייל ב**קדש הקדשים**, ומתבסמת נוקבא. ומתברכא האי **קדש הקדשים** בגו לגו, אתר דאקרי ציון. ציון וירושלם, תרין דרגין אינון, חד **רחמי**, וחד **דינא**. ציון, **דכתיב**, (ישעיה א) **ציון במשפט תפדה**. ירושלים, **דכתיב**, (ישעיה א) **צדק גליון בה** כמה דאוקימנא.

וכל תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא, הכא הוא, וקרין להו ברכה, דמתמן נפקי ברפן לכהו עלמין, וכלהו מתברכו. האי אתר אקרי קדש. וכל קדשים דדכורא עייליו תמן, בההוא דרגא דאמינא, וכלהו אתין **מרישא עלאה** ד**גולגלתא** דדכורא, מסטרא דמוחי עלאי, דשרין ביה, ונגיד ההיא ברכה בכל שייפי גופא, עד אינון דאקרו צבאות. וכל ההוא נגידו דאתנגיד מפל גופא, מתפנשי תמן, ועל דא אקרו צבאות, דכל צבאות דעלאין ותתאין תמן נפקין. וההוא נגידו בתר דאתפניש, תמן שרין ליה בההוא יסוד קדישא, כלא **תוורא**, בגין כד אקרי **חסד**. וההוא **חסד** עייל לקדש **הקדשים**, **דכתיב** (תהלים קל"ג) **כי שם צנה יי את הברכה חיים עד העולם**.

אמר **רבי אבא**, לא סיים **בוצינא קדישא** למימר חיים, עד דאשתככו מלוי, ואנא כתבנא, סברנא למכתב טפי, ולא שמענא. ולא זקיפנא **רישא**, דנהורא הוה סגי, ולא הוה זכילנא לאסתכלא. אדהכי אזדעזענא, שמענא קלא דקארי ואמר (משלי ג) ארד מיים ושנות חיים וגו'. שמענא קלא אחרא, (תהלים כא) חיים שאל ממך וגו'. כל ההוא יומא, לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה, דלא זכילו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה. כל ההוא יומא נפילנא על ארעא, וגענא. בתר דאזיל אשא, חמינא **בבוצינא קדישא קדש הקדשים**, דאסתלק מן עלמא, אתעטף שכיב על מיניה, ואנפוי חייכין.

קם **רבי אלעזר** בריה, ונטיל ידיו ונשיק לון, ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי. בעו **חברייא** למבפי, ולא זכילו למללא. שארו **חברייא** בבכיה, ו**רבי אלעזר** בריה נפיל תלת זמנין, ולא זכיל למפתח פומיה. לבתר פתח ואמר, **אבא אבא**. תלת הו, חד אתחזרו. השתא תנוד חיותא, צפראן טאסין, משתקעו בנוקבאן **דימא רבא**, וחברייא פלהו שתין דמא. קם **רבי חייא** על רגלוי ואמר, עד השתא **בוצינא קדישא** מסתפל (ס"א משתדל) עלן. השתא לאו הוא עדן, אלא לאשתדלא ביקריה. קם **רבי אלעזר** ו**רבי אבא**, נטלו ליה בטיקרא דסיקלא, מאן חמא (ס"א ערעורא וערבוביא) ערבוביא ד**חברייא**, וכל ביתא הוה סליק ריחין סליקו ביה בפורייה, ולא אשתמש ביה, אלא **רבי אלעזר** ו**רבי אבא**. אתו טריקין, ומארי תריסין דכפר צפרי וטרדאן בהו (ס"א דצפרי וטרדיא והו) בני **מרונא**, צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פורייה, הוה סליק באוירא. ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא, עולו ואתו, ואתכנשו להילולא ד**רבי שמעון**, (ישעיה נז) יבא שלום ונחו על משפבותם.

כד עאל למערתא שמעו קלא במערתא, **זה האיש מרעיש הארץ מרגיו ממלכות**, כמה פטרין ברקיעא משתפכין (ס"א ולא משתכחין) ביומא דין בגינד, דנא **רבי שמעון בן יוחאי**, דמאריה משתבח ביה בכל יומא. זכאה חולקיה לעילא ותתא. כמה גניזין עלאין מסתמרו ליה, עליה אתמר (דניאל יב) **ואתה לך לקח ותניח ותעמוד לגורלך לקח הימין**. עד פאן האדרא קדישא זוטא

(שמות כז) ווי העמודים וחשקיהם פסוף. רבי יצחק אמר, ווי העמודים, הא אמינא כל אינון דמתאחדן מקטרי קיימין עלאין, אקרוין ווי העמודים. וכל אינון דלתתא, תליין מאינון וויים. מאי וויים. שתא בגו שתא, ומתאחדן ומתשקין מחוטא דשדירה, דקאים עליהו. ובספרא דצניעותא תאנא, וויים לעילא, וויים לתתא, וכלהו במתקלא חד סלקין.

ספרא דצניעותא

מאן צניעותא דספרא. אמר רבי שמעון, חמשה פרקין אינון דכלילן בהיכל רב, ומליין כל ארעא. אמר רבי יהודה, אי כלילן הני, מפלהו עדיפי. אמר רבי שמעון, הכי הוא, למאן דעאל ונפק, ולמאן דלא עאל ונפק לאו הכי. מתלא, לבר נש דהוה דיוריה ביני טורין, ולא נדע בדיורי מתא. זרע חטין. ואכיל חטי בגופייהו. יומא חד עאל למתא, אקריבו ליה נחמא טבא. אמר ההוא בר נש, דנא למה. אמרו נחמא הוא למיכל. אכל וטעם לחדא לחפיה. אמר וממה אתעביד דא. אמרו מחטין. לבתר אקריבו ליה גריצין דלישין במשחא. טעם מנייהו, אמר ואלין ממה אתעבידו. אמרו מחטין. לבתר אקריבו ליה טריקי מלכין, דלישין דבובשא ומשחא. אמר ואלין ממה אתעבידו. אמרו מחטין. אמר ודאי אנא מארי דכל אלין, דאנא אכיל עקרא דכל אלין דאיהו חטה. בגין (דף קע"ו ע"ב) ההוא דעתא מעדוני עלמא לא נדע ואתעבידו מניה. פד, מאן דנקיט כללא, ולא נדע בכלהו עדונין דמהננין, דנפקין מההוא כללא.

ספרא דצניעותא פרקא קדמאה תאנא. ספרא דצניעותא, ספרא, דשקיל (רל"ה ע"א) במתקלא. (תאנא) דעד דלא הוה מתקלא, לא הוה משגיחין אפיין באפיין, ומלכין קדמאין מיתו, וזיוניהו לא אשתכחו, וארעא אתבטלת. עד דרישא דכסופא דכל כסופין, לבושי דיקר אתקין, ואחסיין.

האי מתקלא תלי באתר דלא הוה, אתקלו ביה אינון דלא אשתכחו. מתקלא קאים בגופיה. לא אתאחד, ולא אתחזי. ביה סליקו, וביה סלקין דלא הוה, ויהו, ויהוין.

סתרא גו סתרא, אתתקן ואזדמן, (אד"ר קכ"ח ע"ב, באד"ר רפ"ז, רפ"ח ע"א) בחד גולגלתא, מלייא טלא דבדולחא. (שם אד"ר קכ"ט) קרומא דאוירא אזדכד וסתים, אינון עמר נקי תליין בשקולא. רענא (אד"ר שם) דרעוין אתגלגא בצלותא דתתאי. אשגחא פקוחא דלא נאים, ונטיר תדירא. אשגחוחא דתתא באשגחוחא דנהירו דעלאה. (דביה) תרין נוקבין דפרדשקא, דאתער רוחא לכלא.

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, שיתא בראשית (ברא שית) עליהו, כולהו לתתא, ותליין משבעה דגולגלתא עד יקירו דיקירותא, והארץ תגיינא לאו בחושבן והא אתמר. ומההיא דאתלטליא נפקא, דכתוב (בראשית ה) מן האדמה אשר אררה יי. היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים. תליין בתליסר יקירו דיקירותא.

שיתא אלפי שנין, תליין בשיתא קדמאי, שביעאה עליהו, דאתתקן בלחודוי. ואתחריב כללא בתריסר שעתין, דכתוב היתה תהו ובהו וגו'. תליסר יקירין לון ברחמי, ומתחדשן בקדמיתא, וקמו (ס"י קמו) כל אינון שיתא. בגין דכתוב ברא, ולביתר כתוב היתה, דהא הות ודאי, ולבסוף תהו ובהו וחשך, (ישעיה ב) ונשגב יי לבדו ביום ההוא. גלופי דגליפין כחיוז דחונא אריד, ומתפשט לכאן ולכאן, זנבא ברישא. רישא (אחורא) אחיד אכתפין, אעבר וזעים, נטר ונגיז. חד לאלף יומין זעירין אתגלגיא, (נ"א אתמלייא) קולטרא בקטרוי, סנפירא בעדבוי, אתבר רישיה במיין דנימא רבא, דכתוב (תהלים עד) שברת ראשי תנינים על המים. תרין הוה, חד אתחזרי, (ל"ד ע"ב) תנינים כתיב חסר. ראשי, כמה דאת אמר (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, היינו דכתוב (תהלים לג) כי הוא אמר ויהי, הוא בלחודוי. לבתר אתחזרו חד יהו"י יה"ו ו"י ו' בתראה שכנינתא לתתא. כמה דה' שכנינתא אשתכח ובחד מתקלא אתקלו.

והחיות רצוא ושוב, דכתוב ויברא אלהים את האור כי טוב. (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. האי, במתקליה סלקא. קדמאה בלחודוי. וכלא לחד אתחזרי. אחתא ומודעתא כלילן דא ברא ביו"ד ה"א, בתרין רחימין דמתחבקון. שיתא נפקין מענפא דשרשא דגופא, לישן ממלל רבבון. לישן דא, סתים בין יו"ד וה"א, דכתוב (ישעיה מד) זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתוב ידו ליני ובשם ישראל יכנה (יכנה) ממש. זה יאמר לה' אני: אחתא. וכלא אתמר ביה"ו. כלא כלילן בלישן סתים לאימא. דהא אתפתחת ליה דנפיק מינה. אבא יתיב ברישא, אימא באמצעיתא, ומתכסיא מכאן ומכאן ווי למאן דגלי ערייתהו.

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים, שליש דכר בנוקבא. (ס"י שלימו דכר ונוקבא) דכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם, נהיר יו"ד בתרין, ונהיר ומעבר לנוקבא. אתיחד יו"ד בלחודוי, (ובתר כו) סליק בדרגוי לעילא לעילא. אתחשקא נוקבא, ואתנהירת אימא ומתפתחא (דף קע"ז ע"א) בתרעוי. אתא מפתחא דכליל בשית, ומכסיא פתחא, ואחיד לתתא להאי ולהאי, ווי למאן דגלי פתחא.

פרקא תניינא דיקנא (אד"ר מן דף קל"א עד קל"ה) מהימנותא. (דיקנא) לא אדכר בגין דהיא יקירותא דכלא מאדנין נפקת, בסחרנהא דבסיטא, סליק ונחית חוטא חוורא. בתליסר מתפרש.

בנקרא דביקירותא ההיא, כתיב (ירמיה ב) לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם. אדם (ויקרא מ"ח ע"א) לבר הוא. אדם לא כליל הכא. כל שפן איש. בתליסר נביעין מבויעין מתפרשו, ארבע בלחודוי אסתמרו. תשעה אשקיון לגופא. (נ"א לגנתא). (תיקונא קדמאה) מקמי פתחא דאדנין, שארי יקירו לאתתקון, (תניינא) נחית בשפירי ברישא דשפון. מהאי רישא להאי רישא קאים. (תליתאה) ארחא דנפיק תחות תרין נוקבין דפרדשקא, לאעברא חובה, דכתוב (משלי יט)

ותפארתו עבור על פשע. (רביעאה) תחות שפון אסחר שערא לרישא אחרא. (חמישאה) ארחא אחרא נפיק תחותיו. (שתיאה) חפי תקורבתא דבוסקא, לרישא דלעלא. (שביעאה) תרין תפוחין אתחזון לאנהרא בוצינין. (תמינאה) מזלא דכלא, תלייא עד לבא, ביה תליין עלאין ותתאין. (תשיעאה) אינון דתליין לא נפקין דא מן דא. (עשיראה) חפנין וזעירין על גרונא (חד סר) דיקירו. רברבין, מתשערין בשיעורא שלים. (תריסר) (וכד) שפון אתפנון מכל סטרין, זכאה למאן דנשיק מאינון נשיקין. (תליסר) בההיא מזלא דכלא נגדין תליסר משיחין דאפרסמונא דכנא. כלא בהאי מזלא שכית, וסתיים.

בזמנא דמטא תשרי, נרחא שביעאה, משתכחי (ירחי) אליו תריסר (ס"א תליסר) בעלמא עלאה ומתפתחי תריסר (ס"א תליסר) תרעי דרממי, בההוא זמנא (ישעיה נח) דרשו יי בהמצאו פתיב. (בראשית א) ויאמר אלהים פדשא הארץ דשא עשב מזרע זרע עץ פרי וגו', היינו דכתיב (ויקרא טז) ונעניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב. (בהאי זמנא) (דברים ג) אדני ידויד אתה החלות להראות את עבדך את גדלך. יהויה שלים בסטרין. והכא ברחישותא דא דארעא, לא שלים יהי לא פתיב, קרינן יויד עלאה יויד תתאה, וייצר יי עלאה יי תתאה, (יהי) יי עלאה, יי תתאה. ה' בגווייהו. כללא דשלימו. שלים, ולא לכל סטר. אתעקר מהאי אתר שמא דא, ואשתיל באחרא, פתיב ויטע יי אלהים.

ה' בן יויד יויד דיהי, נשבא דפרדשקא דעתיקא, לזעירא דאנפין בלא רוחא לא אתקיים. בה"א, אשתכלל ה"א עלאה ה"א תתאה, דכתיב (ירמיה א) אהה אדני אלהים. בקיטפוי דקטפין, (צרירא) ברוחא דמתקלין, יהיו. יי עלאה דאתעטר בקטרא (ס"א בעטרא) דעתיקא, הוא קרומא עלאה דאזדכך וסתיים. ה"א עלאה, דאתעטר ברוחא דנוקבין דפרדשקא, דנפיק לאחניא. וי עלאה, בוצינא דקרדינונתא דאתעטר בסטרין, (ס"א בעטרו) מתפשטן אתוון לבתר, ואתכללו בוצינא דאפין. כמה דשריא בגולגלתא, אשתכחו מתפשטן בכל גופא, לשכללא כללא. בעמר נקא. כד תלי תליין אליו אתוון. כד אתגלי לזעירא מתיישבון ביה אליו אתוון, ואתקרי בהון.

יויד דעתיקא סתיים בעטרו, בגין שמאלא אשתכח ה"ה אתפתח באחרא ואינקיב בתרין נוקבין, ואשתכח בתקונין. ויויד אתפתח באחרא, דכתיב, (שיר השירים ז) הולך לדודי למישרים. בבוצינא דקרדינונתא למכסיא פתחא. וי לעילא וי לתתא, ה' לעילא ה' לתתא. יי לעילא ובה לא אשתתף אחרא, ולא סליק בהדה, בר רמיוז דרמיו כד אתגליין תרין (באורייתא) ומתחברן בחד דרגא, חד רגשא בגין לאתפרשא, וייד כלילן ביויד ווי כד אסתלק האי, ואתגליין.

אינון בוסמין דטיפסא שריקין, דעברי (ס"א עבד) לא מתעכבא בדוכתא, והחיות רצוא ושוב. ברח לך אל מקומך. אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אוריך. ותוצא הארץ דשא. אימתי, כד שמא אתנטע. וכדין אוירא נפיק, ונצוצא אזדמן. (תיקונא קדמאה דרישא) חד גולגלתא אתפשט בסטרין, טלא מלי עלה, דתרי גוויי.

תלת חללין דאתוון רשימין, אתגליין ביה. (תליתאה) אוכמין (ס"א כעורבא) כערבאה תליין על נוקבין עמיקין, דלא זכיל למשמע מינא ושמאלא. הכא חד ארחא לעילא דקיק. (רביעאה) מצחא דלא נהיר, קטטותא דעלמא. בר כד רעוא אשגח ביה. (חמישאה) עיינין דתלת גוויי, למרתת קמיהו אתסחון בחלבא דנהיר. פתיב (ישעיה לג) עיניך תראינה ורושלים נוה שאנן, וכתיב (ישעיה א) צדק יליו בה. נוה שאנן, עתיקא דסתיים, עינד פתיב. (שתיאה) חוטמא פרוצופא דזעירא, לאשתמודעא. תלת שלהובין מתוקדין בנוקבין. (שביעאה) דרגא עקימא, למשמע טב וביש. פתיב (ישעיה מב) אני יי הוא שמי. וכתיב (דברים כ) אני אמית ואחיה. וכתיב (ישעיה מו) ואני אשא ואני אסבול. (קלייד ע"ב) (תהלים ק) הוא עשנו ולו אנחנו. (איוב כג) והוא באחד ומי ישיבנו. הוא אקרי מאן דסתיים ולא שכית, הוא מאן דלא אזדמן לעינא. הוא מאן דלא אקרי בשמא. (ה"א ה"י)

א' כליל (הוא) ו'. וי כליל א' ולא כליל ה"י. (ס"א ה"י) א' אזיל לאלף. אליוף אזיל ליויד, יויד אזיל ליויד, דסתיים מכל סתימין, דלא מתחברן ביה וייד. ווי כד לא נהיר יי בויד. כד אסתלק יי מן וייד בחובי עלמא, ערייתא דכלא אשתכח, על דא פתיב (ויקרא יח) ערות אביך לא תגלה. וכד אסתליק יויד מן ה"א, על דא פתיב וערות אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערותה. אמך היא ודאי, (משלי ב) כי אם לבניה תקרא וגו'.

פרקא תליתאה תשעה תקונין וקירין אתמסרו לדיקנא כל מה דאתטמר ולא אתגלייא עלאה ויקירא אשתכח. (והוא) והא (ס"א דיקנא) גנזיה (ס"א יקירא) קרא.

תיקונא קדמאה דדיקנא, נימין על נימין מקמי פתחא דאדנין עד רישא דפומא. (תניינא) מרישא האי, עד רישא אחרא אשתכח. (תליתאה) מתחות תרין נוקבין ארחא מלייא דלא אתחזינא. (רביעאה) עלעין אתחפין מהאי גיסא ומהאי גיסא. (חמישאה) בהו אתחזין תפוחין סומקין כוורדא. (שתיאה) בחד חוטא תליין אוכמין תקיפין עד חדו. (שביעאה) שפון סומקין כוורדא אתפנון. (תמינאה) זעירין נחתין בגרונא, ומחפין קדלא. (תשיעאה) רברבין וזעירין כגדין (ס"א נגדין) (ס"א נחתין) בשקולא. באליו אשתכח גיבר ותקיף מאן דאשתכח. פתיב (תהלים קיח) מן המצר קראתי זה. תשעה אמר דוד עד כל גוים סבובי, לאסחרא ולאגנא עלוי. ותוצא הארץ דשא עשב מזרע זרע למינהו ועץ עושה פרי אשר זרעו בו למינהו. (נשא קלייט ע"ב) תשעה אליו אתעקרו משמא שלים, ואשתילו לבתר בשמא שלים, דכתיב ויטע יי אלהים. תקונין דדיקנא בתליסר אשתכחן איחי, דהיא עלאה. תתאה, בתשעה אתחזון. כ"ב אתוון אתגליפו בגווייהו (ס"א בגינהו).

דבר אחר **ישָׂרְצוּ הַמַּיִם, תַּרְגוּם יִרְחֹשׁוּן**. כלומר, כד מרחשין בשפּוֹתיה פּתְגָמֵי צְלוֹתָא, בְּזוֹפוּתָא, ובנְקִיּוֹת דְעֵתָא, ובמְנָא הוּהוּ רְחִישׁ נִפְשָׁא חֲתִימָא. וכד בעי בר נש לְסַדְרָא צְלוֹתִיה לְמַאֲרִיָּה, וּשְׁפוֹתִיה מְרַחֲשׁוּן בְּהַאי גּוּוּנָא מִתְתַּבָּא לְעֵילָא, לְסַלְקָא יִקְרָא דְמַאֲרִיָּה, לְאַתְרֵי דְשִׁקְיָו דְעַמִּיקוֹ דְבִירָא, נְגִיד וּנְפִיק. לְבַתֵּר נְגִיד לְאִמְשָׁכָא מְלַעֲיָלָא לְתַתָּא, מִהוּוּא שְׁקִיָּא דְנַחְלָא, לְכָל דְרָגָא וּדְרָגָא, עַד דְרָגָא בְּתַרְגָּא לְאִמְשָׁכָא נְדָבָה לְכָלָא מְעֵילָא לְתַתָּא. לְבַתֵּר בְּעֵי לְקַשְׂרָא קַשְׂרָא בְּכָלָא, קַשְׂרָא דְכּוּנָה דְמַהֲמִנְוֵתָא וְעֵבְדוֹן כָּל מְשַׁלְוֵהִי, בִּין שְׁאֲלֵתָא דְצַבּוּרָא, בִּין שְׁאֲלֵתָא דְחִיָּדָא.

וּשְׁאֲלֵתָא דְאִית לְבַר נֶשׁ לְשַׁלְּא מְמַאֲרִיָּה, הוּ מְסוּדְרוֹת בְּט' גּוּוּנֵי, אִית בְּאֲלָפָא בֵּיתָא, וְאִית בְּאֲדָכְר מְכִילוּהִי דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּדָא הוּא, רְחוּם וְחֲנוּן וְגו'. אִית בְּשִׁמְהוֹן יִקְרָן דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּדָא הוּא, כְּגוֹן אֶהֱיָה, יְהוּ, יְהוּ, אֵל, אֱלֹהִים, יְיָ צְבָאוֹת, שְׂדֵי, אֲדִנִי. אִית בְּעֵשֶׂר סְפִירָא, כְּגוֹן: מַלְכוּת, יְסוּד, הוֹד, נְצַח, תַּפְאָרֶת, גְּבוּרָה, חֶסֶד, בִּינָה, חֲכָמָה, כְּתוּב. אִית בְּאֲדָכְר צְדִיקֵיָּא, כְּגוֹן הָאֲבוֹת וְהַנְּבִיאִים וְהַמַּלְכִים. אִית בְּשִׁירֵי וּבְתוּשְׁבַחְתֵּי, דְאִית בְּהוֹן קְבֵלָה אֲמִיתִית. וְעֵילָא מְנַהוֹן מֵאֵן דְיַדַּע לְתַקּוּן תַּקּוּנֵי לְמַאֲרִיָּה, כְּדָקָא יֵאוֹת. וְאִית בִּידִיעָה סַלְקָא מִתְתַּבָּא לְעֵילָא, וְאִית מֵאֵן דְיַדַּע לְהַמְשִׁיד שְׁפַעָא מְעֵילָא לְתַתָּא. וּבְכָל ט' גּוּוּנֵי אֲלֵיוֹן, צְרִיכָא כּוּנָה גְדוּלָּה, וְאִי לֹא עֲלִיה קְרָא דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א ב) וּבּוֹזֵי יִקְלוּ. וּבְכוּוֹנֵת אֲמֵן, דְהוּא כְּלִיל תְּרִין שְׁמֵהוֹן יְהוִ"ה אֲדִנִי. וְהָאֲחָד גְּנִיז טוּבִיָּה וּבְרַכּוּהִי, בְּאוּצָר הַנְּקָרָא הֵיכַל, וְהוּא רְמוּז בְּפִסּוּק (חַבְקוּק ב) וְהוּ בְּהֵיכַל קְדִישׁוֹ הַסּ מְפָנִיו וְלָדָא רְמוּז רַבּוּתֵינוּ וְזַכּוּנֵנוּ לְבְרַכָּה, כָּל טוּב הָאֲדָם בְּבֵיתוֹ, שְׁנַאֲמַר (בַּמְדַּבֵּר יב) בְּכָל בֵּיתֵי נַאֲמֹן הוּא, וּמִתְרַגְמִינֵן בְּכָל דְעַמִּי. וְאִי מְכוּוֹן בְּכָל חַד וְחַד מֵט' גּוּוּנֵי כְּדָקָא יֵאוֹת, דָּא הוּא בְּר נֶשׁ דְאוּקִיר לְשִׁמָּא דְמַאֲרִיָּה לְשִׁמָּא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא כְּתִיב כִּי מְכַבְּדֵי אַכְבַּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ, אַכְבַּד בְּעֵלְמָא דִּין, לְקִיָּים וּלְמַעַבַּד כָּל צְרַכּוּי. וְיַחְזוּן כָּל עַמְמֵי אֲרַעָא, אֲרִי שְׁמָא דְהוּ אֲתַקְרִי עֲלֵיה, וְיַדְחִלוֹן מְנִיָּה. וּבְעֵלְמָא דְאֲתֵי, יְזַכֵּי לְמִיָּקֵם בְּמַחֲצֵצַת חֲסִידִים, אֲפַּעַל פִּי דְלֹא קְרִי כָּל צוּרְכֵיה, כִּינּוֹן דְזָכָה לְאֲשַׁנְחָא דִיעַת מַאֲרִיָּה, וְאִיכוּוֹן בֵּיה כְּדָקָא יֵאוֹת. מֵאִי וּבּוֹזֵי יִקְלוּ. דָּא הוּא מֵאֵן דְלֹא יַדַּע לְאַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וּלְקַשְׂרָא דְמַהֲמִנְוֵתָא, קַשְׂרָא לְאַתְרֵי וּלְאִמְשָׁכָא דְאַצְטְרִיָּד, וְלֹאקִיר שְׁמָא דְמַאֲרִיָּה טַב לִיה דְלֹא אֲתַבְרִי. וְכָל שְׁכַן מֵאֵן דְלֹא אֲתַכּוּוֹן בְּאֲמֵן. וְעַל דָּא, כָּל מֵאֵן דְמַרְחִישׁ בְּשְׁפוֹתִיה בְּנְקִיּוֹתָא דְלְבָא, בְּמִיָּא דְמְנַקְי, מֵאִי כְּתִיב בְּהִדְיָה, וְיֵאמֵר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אֲדָם, כְּלוּמַר, בְּשִׁבִיל אֲדָם דְיַדַּע לְאַחְדָּא צְלָם וְדְמוּת כְּדָקָא יֵאוֹת, וְיִרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם. (עַד כֹּאן דַּבַּר אַחֲרָא)

עַל הַאי, (סִיָּא עַל הַאי מֵאֵן דְחִזִּי בַחֲלָמִיָּה דִיקְנָא) חֲלָמָא דְאַחִיד דִיקְנָא דְבַר נֶשׁ עֲלָאָה בִידִיה, (נִיָּא אִו דְאוּשִׁיט יִדִיה לִיה אַנְדַּע דְשִׁלִים בְּמַאֲרִיָּה) שְׁלִים בְּמַאֲרִיָּה. שְׁנֵאִין תַּחוּתוֹי יִכְנַעוּן. כָּל שְׁכַן דִיקְנָא עֲלָאָה דְנַהֲיָרָא (סִיָּא לְתַתָּא) בְּתַתָּאָה, דְעֲלָאָה רַב חֶסֶד אֲקִרִיָּה, בְּזַעֲרָא חֶסֶד סַתֵּם, כְּד אַצְטְרִיָּד נְהִירוֹ אֲנַהֵר וְאֲקִרִי רַב חֶסֶד. (סִיָּא בִידִיה הַא מִתְרַחֲשֵׁי דְהַא בְּשִׁלִם עִם מַאֲרִיָּה וּשְׁנֵאִוִי יִכְנַעוֹן תַּחוּתוֹי וְדִין הוּא בְדִיל דְחִזָּא בַחֲלָמִיָּה כָּל שְׁכַן אִם זָכָה לְאוּדַעָא מַה הִיא דִיקְנָא עֲלָאָה דְהוּא נְהִיר לְתַתָּאָה אִרִים עֲלָאָה רַב בַּחֲסַד אֲקִרִי בְזַעֲרָא חֶסֶד סַתֵּם)

כְּתִיב וְיֵאמֵר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נִפְשׁ חַיָּה, כְּלוּמַר, (נִיָּא חִיָּי יִיָּה) יִיָּה אֲתַפְשֵׁט נְהִירוֹ דְדָא בְּדָא, כְּלָא אֲתַרְחֹשׁוּן בְּזַמְנָא חָדָא, מִיָּם טַבְּאֵן מִיָּם בִישׁוּן. בְּגִין דְאֲמַר יִשְׂרְצוּ, אֲתַפְלְלוּ דָא בְּדָא. חַיָּה עֲלָאָה, חַיָּה תַתָּאָה. חַיָּה טַבְּא. חַיָּה בִישָׁא. וְיֵאמֵר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אֲדָם. הָאֲדָם לֹא כְּתִיב, אֵלָא אֲדָם סַתֵּם, לְאַפְקָא אֲדָם דְלְעֵילָא. דְאֲתַעֲבִיד בְּשִׁמָּא שְׁלִים. כְּד אֲשַׁתְּלִים דָּא, אֲשַׁתְּלִים דָּא. אֲשַׁתְּלִים דְכַר וְנוֹקְבָא לְאַשְׁלֵמָא כְּלָא. יְדוּנִיד סַטְרָא דְדָכַר. אֱלֹהִים סַטְרָא דְנוֹקְבָא. אֲתַפְשֵׁט דְכוּרָא, וְאֲתַתְּקוּן בְּתַקּוּנֵי כְּאֵמָא, בְּפּוּמִיָּה דְאֵמָה. מְלַכִין דְאֲתַבְטְלוּ, הֲכָא אֲתַקְיָמוּ.

דִּינֵין דְדְכוּרָא תַקִּיפִין בְּרִישָׁא, בְּסוּפָא נִיָּחִין. דְנוֹקְבָא בְּאִפְכָא. וְיִיָּה קוּנְטִירִין דְקִיטוּרָא בְּעַטְפוּי שְׁקִיעֵין. יִי זַעֲרָא בְּגוּוּהָא אֲשַׁתְּכַח. אִי אֲתַבְסְמוּ דִינֵין, בְּעָא עֲתִיקָא. אֲתָא חוּנָא עַל נוֹקְבָא, וְקִינָא דְזוּהִמָּא אֲתַתְּקוּן בְּגוּוּהָא, לְמַעַבַּד מְדוּרָא בִישָׁא. דְכְּתִיב וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן. קִינָא דְמְדוּרָא דְרוּחִין בִישׁוּן וְעֲלַעוּלִין וְקַטְפוּרִין. אֲתַתְּקוּן בֵּיה בְּהַאי אֲדָם, כְּתִירִים, בְּכָלֵל וּפְרִט, אֲתַפְלְלוּ בְּפִרְט וּכְלָל, שׁוֹקִין וְדְרוּעִין, יְמִינָא וּשְׁמָאֲלָא. דָּא אֲתַפְלַג בְּסַטְרוּי אֲתַתְּקוּן דְכַר וְנוֹקְבָא יְהִי. יִי דְכַר. הִי נוֹקְבָא. וְיִי כְּתִיב זָכָר וְנוֹקְבָא בְּרָאָם וְיִבְרָךְ אוֹתָם וְיִקְרָא שְׁמֵם אֲדָם. דִּיקְנָא וּפְרָצוּפָא דְאֲדָם יִתִיב עַל כְּרַסִיָּא, וְכְּתִיב (יַחְזַקְאֵל א) וְעַל דְמוּת הַפְּסָא דְמוּת כְּמַרְאָה אֲדָם עֲלִיו מְלַמְעָה.

פְּרָקָא רַבִיעָאָה. עֲתִיקָא, טְמִיר וְסַתִים. זַעֲרָא דְאַנְפִין, אֲתַגְלִיָּא וְלֹא אֲתַגְלִיָּא. דְאֲתַגְלִיָּא, בְּאַתְנוּן כְּתִיב. דְאֲתַפְסִיָּא, סַתִים בְּאַתְנוּן, דְלֹא מְתִישְׁבּוּן בְּאַתְרוּי, בְּגִין דְאִיָּהוּ לֹא אֲתִישְׁבּוּ בֵּיה עֲלֵאִין וְתַתָּאִין. וְיֵאמֵר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאֲרָץ נִפְשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרִמָּשׁ וְגו', הֵינּוּ דְכְּתִיב, (תַּהֲלִים לו) אֲדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְיָ. חַד בְּכָלֵלָא דְאַחְרָא מְשַׁתְּכַחָא. בְּהֵמָה בְּכָלֵלָא דְאֲדָם, (וִיקְרָא א) אֲדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קַרְבּוֹ לִי מִן הַבְּהֵמָה, מְשׁוּם דְאֲתַפְלַל בְּכָלֵלָא דְאֲדָם.

כְּד נַחַת אֲדָם דְלְתַתָּא (דָּף קַעִיח ע"ב) בְּדִיקְנָא עֲלָאָה, אֲשַׁתְּכַחוּ תְּרִין (תּוֹרִיעַ מ"ח ע"ב) רוּחִין מִתְרִין סַטְרִין, דִּימִינָא וּשְׁמָאֲלָא כְּלִיל אֲדָם. דִּימִינָא, נְשִׁמָּתָא קְדִישָׁא. דְשְׁמָאֲלָא נִפְשׁ חַיָּה. חַב אֲדָם אֲתַפְשֵׁט שְׁמָאֲלָא, וְאֲתַפְשֵׁטוּ אִינוּן בְּלֹא גּוּפָא.

כְּד מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא, אֲתִיגְלִדּוּן כְּהַאי חַיָּה דְאוּלִידַת (רוּחִין) סְגִיָּאִין בְּקַטְרָא חָדָא. כ"ב אֲתַנוּן סְתִימִין, כ"ב אֲתַנוּן אֲתַגְלִיָּין, יִי סַתִים, יִי גְלִיָּא. סַתִים וְגְלִיָּא, בְּמַתְקֵלָא דְטַפְסִין, אֲתַקְלוּ. יִי נְפִקוּן מְנִיָּה דְכַר וְנוֹקְבָא וִיָּד, בְּהַאי אֲתַר, וְיִי דְכַר, דִּי נוֹקְבָא. בְּגִין דָּא, דִּי תְרִין. דִּי דְכַר וְנוֹקְבָא. דִּי תְרִין קַפְלִין. תְּרִין יִי בַלְחוּדִי דְכַר. הִי נוֹקְבָא. הִי דִי הַוֹת בְּקַדְמִיתָא, (ק"פ ע"ב) וּמִדְאֲתַעֲבַרְת בּוֹי בְּגוּוּהָא, (אוּלִידַת) אֲפִיקַת וְיִי, (הַרִי כִי בְהִי אִית דִּי וּבִיָּה אִית הִיָּה הַרִי יְהִי) אֲתַחְזוּ יוּיָד בְּחַזּוּיָה כְּלָלָא דִיָּהִי. מִדְאֲפִיקַת יוּיָד דְהוּא דְכַר וְנוֹקְבָא, אֲתִישְׁבַת לְבַתֵּר, וּמְכַסִּיָּא לְאֵמָא. (בְּרַאשִׁית ו) וְיֵרָאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאֲדָם, הֵינּוּ דְכְּתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ ב) שְׁנַיִם אֲנָשִׁים מְרַגְלִים חֲרַשׁ לְאֵמַר, מֵאִי בְנוֹת הָאֲדָם. דְכְּתִיב, (מַלְכִים א ג) אִזּוּ תַבְּאֵנָה שְׁתִים נְשִׁים זֹנוֹת אֵל הַמֶּלֶךְ. בְּגִינֵיהוֹן כְּתִיב, כִּי רָאוּ כִי חֲכָמַת אֱלֹהִים בְּקַרְבּוֹ וְגו'. אִזּוּ

תבאנה ולא בקדמיתא. בקיסטרא דקיסטורי דפיגאן, תרין מתחבקו הוּוּ דלעילא, לתתא נחתו ירתו עפרא, אבדו חולקא טבא דהוּוּ בהוּ. עטרא דבומלא (ס"א דחמלא) ואתעטר בקוסטא דענבא. (שמות יד) ויאמר יי' אל משה מה תצעק אלי. אלי דייקא. דבר אל בני ישראל ויסעו. ויסעו דייקא. **במזלא** הוּוּ תלי, דבעא לאוקיר דקניה. (שמות טו) והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו עד כאן. **כי אני יי' רפאיך**, להאי דוקא.

פרקא חמישאה. (ישעיה א) הוי גוי חוטא עם כבד עון זרע מרעים בנים וגו'. **שבעה דרגין** יו"ד הייה ו"ה היי ו"ו אפיק ד' הייה הו"י, הייה אפיק ו"ו ד"ו לבר אסתיר אדם דכר ונוקבא דאינון ד"ו דכתיב **בנים משחיתים**.

בראשית ברא. **בראשית מאמר**. **ברא חצי מאמר**. **אב ובו**. סתים וגלגא. **עדן עלאה** דסתים וגניו. **עדן תתאה**, נפיק למטלטלי (ס"א למטלנו) ואתגלגא **הוּוּ**. **זה אלהים**. **את אדני אהיה**. מינא ושמאלא פחדא אשתתפו, השמים. ואת, דכתיב, (דבה הימים א כט) והתפארת והנצח אינון פחדא אשתתפו. הארץ, דכתיב, (תהלים ח) מה אדיר שמך בכל הארץ. (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו.

יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקדש ובין **קדש הקדשים**, **עתיקא לועירא**, אתפרש, ואתדבק. לא אתפרש ממך פומא ממלל רברבן. אתתיק ואתעטר בכתרין זעירין, בחמשה זינין מים, וכתיב (במדבר יט) ונתן עליו מים חיים. (ירמיה י) הוא אלהים חיים ומלך עולם. (תהלים קטז) אתהלך לפני יי' בארצות החיים. (שמואל א כה) והיתה נפש אדני צרוּרה וגו'. ועץ החיים בתוך הגן. י"ה, יו"ד ה"א, אהי"י בין מים למים. מים שלימין, ומים דלא שלימין. **רחמין** שלימין, **רחמין** דלא שלימין. (בראשיתו) ויאמר יי' לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר. ויאמר יי', כד אתנישבא **בועירא**. מכאן (נ"א דכד אמר בשם אמרו) (לומר) דבר. **דעתיקא** סתים קאמר לא ידון רוחי באדם דלעילא, משום דבההוא **רוחא** דאתנישבא מתרין נוקבין **דפרדשקא**, משיך לתתא.

ובגין כך **כתיב** (ימי עולם) והיו ימי מאה ועשרים שנה. יו"ד שלים ולא שלים. י' בלחודוי מאה. תרין אתוון תרין זמנין, מאה ועשרים שנה. י' בלחודוי כד אתגלגא **בועירא**, אתמשך בעשר אלפין שנין. מכאן **כתיב**, (תהלים קלט) ותשת עלי כפכה. (בראשית ו) הנפילים היו בארץ, היינו דכתיב ומשם **פרד** והיה לארבעה ראשים. מאתר דאתפרש גנתא, אקרי הנפילים, דכתיב ומשם **פרד**. היו בארץ בימים ההם, ולא לבתר זמנא. עד דאתא **יהושע**, ובגין האלהים אסטמרו. עד דאתא **שלמה** ובנות האדם אתפלגא, הדא הוא דכתיב, (קהלת ב) ותענוגות. **תענוגות** קארי (תענוגים לא קארי) בגי האדם (נ"א דאתרמיזו) דאתרמיזו מהאי רוחין אחרנין, דלא אתפלגו **בחכמה עלאה**. דכתיב, (מלכים א ה) ויני נתן **חכמה לשלמה**. וכתיב (מלכים א ה) ויחכם מכל האדם. משום דהני לא אתפלגו באדם.

ויני נתן **חכמה**, ה' עלאה. ויחכם, דמינה אתחכם לתתא. **המה הגבורים אשר מעולם**, עולם דלעילא. **אנשי השם**, דאתנהגו בשמא. מאי שמא. **שמא קדישא**, דאתנהגו ביה דלא קדישין לתתא, ולא אתנהגו אלא בשמא. אנשי השם סתם, ולא אנשי הווייה. לאו מסתים סתימא, אלא גריעותא, ולא גריעותא אנשי השם סתם, מפלגא דאדם נפקו, **כתיב** (תהלים מט) אדם ביקר בל יליו, אדם ביקר, ביקרו **דמלכא**, בל יליו, בלא **רוחא**.

תליסר מלכי קרבא, בשבעה. **שבעה**. מלכין בארעא, אתחזיאו נצחי קרבא. תשעה דסלקין בדרגין, דרטיין ברעותהון, ולית דימחי בידיהון. חמשה מלכין קיימין בבהילו, לקמי ארבע לא יכלין למיקם. ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע, בהון תלנין פענבין באתפלגא צרירן בהו שבעה רהיטין. סהדין סהדוּתא ולא קיימין בדוכתייהו. אילנא דמבסם יתיב בגו. בענפוי אחידן ומקנן צפרין. תחותית תטלל חיותא דשליטא בההוא אילנא בתרי כבישין, למהך בשבעה סמכין סחרניה, בארבע חיוון, מתגלגלין בארבע סטרין.

חונא דרהיט בשיע דלוגין, דליג על טורין, מקפץ על גבעתא, דכתיב, (שיר השירים ב) מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות. זנביה בפומיה, בשנוי, נקיב בתרין גיסין. כד נטיל גיסטרא אתעביד לתלת רוחין. **כתיב** ויתהלך חנוך את האלהים. וכתיב (משלי כב) חנוך לנער על פי דרכו. לנער הנדוע. את האלהים, ולא את יי'. ואינון, בשם זה, כי לקח אותם אלהים להקרא בשמו. תלת בתי **דינין**, ארבע אינון. ארבע בתי **דינין** דלעילא. ארבע לתתא. דכתיב, (ויקרא יט) לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה. **דינא קשיא**. **דינא** דלא קשיא, **דינא** בשקולא, **דינא** דלא בשקולא. **דינא** רפיא. (דינא) דאפילו לא האי ולא האי.

ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה. החל האדם לרב. היינו דכתיב בשגם וגו', האדם דלעילא. וכתיב על פני האדמה. (שמות לה) ומשה לא ידע כי קרו עור פניו, היינו דכתיב, (בראשית ג) כתנות עור. קרו, דכתיב, (שמואל א טו) ויקח שמואל את קרו השמן. לית **משיחא** אלא בקרו, (תהלים פט) ובשמך תרום קרנו. (תהלים קלב) שם אצמית קרו לדוד. היינו **עשיראה דמלכא**. ואתנא מן **יובלא** דהיא **אימא**, דכתיב, (יהושע ו) והיה במשוף בקרו היובל. קרו **ביובלא** אתעטר עשיראה **באימא**. קרו, דנטיל קרו ורוח לאתבא רוחיה ליה.

והאי קרו **דיובלא** הוא. **יובל** ה'. וה' נשיבא **דרוחא** לכלא. וכלא תייבין לאתרייהו, דכתיב, (ירמיה א) אהה יי' אלהים, כד אתחזי ה' לה', יי' אלהים אתקרי שם מלא וכתיב (ישעיה ב) ונשגב יי' לבדו ביום ההוא. (ס"א כד אתחזר ה' לה' ואסתלק י' פורענותא אתי לעלמא ואי לאו בשביל אדם יהו"ה לא אתקיים עלמא וכלא אתחרב ועל דא כתיב ונשגב וגו') על כן סתים ואתעטר **צניעותא דמלכא**, דהיינו **ספרא דצניעותא**. זכאה (נ"א למאן דנפק וידע) למאן **דעאל ונפק** ונדע שבילוי וארחוי.